

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 207 (12 286) ▲ Wyd. 2

Poznań, sobota/niedziela 1/2 września 1984
Cena 5 zł
PL ISSN 0137-9186 ▲ Nr indeksu 35028

Hołd bohaterom

Delegacja PZPR ze Stanisławem Kalkusem i Edwardem Łukasikiem składa wieniec pod Pomnikiem Armii „Poznań”.
Fot. (2) „Głos” — R. Królik

Mieszkańcy Poznania i Wielkopolski

W 45 rocznicę hitlerowskiej agresji na Polskę zwracamy się do Was z obywatelskim apelem o chwilę patriotycznej refleksji. Wielu ludzi starszego pokolenia z własnych bolesnych przeżyć pamięta koszmar okupacyjnej nocy — kiedy za Polskę musieli oddawać swe życie najlepsi — w hitlerowskich katowniach, walcząc w ruchu oporu, w kraju i na wszystkich frontach świata. Piękna Wielkopolska — kolebka naszej państwowości także doświadczyła — do czego zdolny jest faszyzm. Wcielona w skład hitlerowskiej Rzeszy miała już być po wsze czasy niemiecka.

Tamten odległy czas okresu II wojny światowej — której co piąty obywatel naszego kraju nie przeżył, a Polska poniosła spośród koalicji antyhitlerowskiej największe ofiary — musi być w narodowej pamięci wielką niewygasłą lekcją historii. Pamięć i szacunek dla historii jest orężem w zmaganiach o kształt dnia dzisiejszego i jutra narodowego bytu. Trzeba mieć jednak świadomość tego co nam Polakom zawsze groziło ze strony imperializmu niemieckiego. 1000 lat zmagania o prawo do naszej rdzennej ziemi musi być ciągle aktualną przestrożką. Polskie pokolenia — pokoleniom przekazywały tę oczywistą prawdę.

I dziś — po 45 latach od wybuchu najstraszliwszej z wojen zwracamy się do tych, których okropności lat 1939—1945 były udziałem — o przekazywanie swych doświadczeń młodym pokoleniom Polaków.

Do młodych zwracamy się szczególnie: na Was spocznie ciężar odpowiedzialności za przyszłość naszego narodu, za państwo zawsze bezpieczne — jednością swych obywateli, wiernością zawartych sojuszy.

Przez cześć dla minionych już pokoleń musimy o tym pamiętać.

RADA WOJEWÓDZKA PRON

- ★ Złożenie wienców pod Pomnikiem Armii „Poznań”
- ★ Odstonięcie tablicy na Cytadeli

Obchody 45 rocznicy napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę

INFORMACJA WŁASNA

W piątek, w przeddzień 45 rocznicy agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę, społeczeństwo stolicy Wielkopolski oddało hołd bohaterskim żołnierzom wojny obronnej 1939 roku.

O godzinie 12 przed Pomnikiem Armii „Poznań”, której żołnierze zapisali przed 45 laty najpiękniejsze karty waleczno-

ci i bohaterstwa, odbyła się ceremonia złożenia wienców i wiązanek kwiatów. Przy dźwiękach werbli wieniec złożyła delegacja: PZPR z członkiem Biura Politycznego KC — Stanisławem Kalkusem i I sekretarzem KW — Edwardem Łukasikiem, ZSL z prezesem WK — Tadeuszem Zajacem i SD z przewodniczącym WK — Alojzym Brylem, rad narodowych i władz administracyj-

nych województwa i miasta Poznania, PRON, organizacji społecznych, Wojska Polskiego i Milicji Obywatelskiej oraz największych zakładów pracy. Honory wojskowe oddała kompania WP. Obecne były poczty sztandarowe licznych organizacji i instytucji poznańskich.

W tym czasie kwiaty złożono również w innych miejscach pamięci narodowej.

Dokończenie na str. 10

W. Jaruzelski przyjął ministra obrony WRL

(PAP) — 31 sierpnia I sekretarz Komitetu Centralnego PZPR, prezes Rady Ministrów, gen. armii Wojciech Jaruzelski przyjął przebywającego w Polsce z oficjalną przyjacielską wizytą członka KC Węgierskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej, ministra obrony Węgierskiej Republiki Ludowej, gen. armii Lajos Czinęge.

Podczas spotkania, które upłynęło w serdecznej, przyjacielskiej atmosferze, wymieniono poglądy na aktualną sytuację międzynarodową, a także omówiono problemy dwustronnego współdziałania.

W spotkaniu wziął udział zastępca członka Biura Politycznego KC PZPR, minister obrony narodowej gen. broni Florian Siwicki.

Serce T. Kościuszki spoczęło w kaplicy zamkowej

Uroczystości na Zamku Królewskim

F. Skibiński i B. Łuczewski odznaczeni Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą OOP

(PAP) W przeddzień 45 rocznicy agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę i wybuchu II wojny światowej — w całym kraju odbyły się okoliczności we spotkaniu i imprezy. Ich centralnym akcentem są uroczystości w odbudowanym wysiłkiem całego narodu Zamku Królewskim w Warszawie.

O godz. 10.30 w Sali Koncertowej zamku odbyło się zebranie członków Prezydium Rady Naczelnej Związku Bojowników o Wolność i Demokrację. Po powitaniu zebranych przez przewodniczącego Rady

Państwa, prezesa Rady Naczelnej ZBoWiD Henryka Jabłońskiego, informację o zakończeniu prac nad odbudową zamku złożył minister kultury i sztuki Kazimierz Żygulski. Przekazał on słowa serdecznej podziękowości wszystkim ofiarodawcom w kraju i poza jego granicami, budowniczym i konserwatorom, rzemieślnikom, ludziom nauki i kultury, których praca, kunszt artystyczny i ofiarność złożyły się na wielkie dzieło odbudowy od podstaw,

Dokończenie na str. 2

4 rocznica porozumień społecznych

Kwiaty pod pomnikami stoczniovców w Gdańsku i Gdyni

(PAP) 31 sierpnia przypada czwarta rocznica podpisania porozumienia gdańskiego pomiędzy Komisją Rządową a Miedzazakładowym Komitetem Strajkowym z siedzibą w Stoczni Gdańskiej im. Lenina.

Z tej okazji przed pomnikami poległych stoczniovców

w Gdańsku i Gdyni złożyły wiązanki kwiatów delegacje miejskich rad PRON oraz czołowych zakładów pracy Trójmiasta.

Przed Pomnikiem w Gdańsku w imieniu załogi Stoczni Gdańskiej im. Lenina wiązanki kwiatów złożyli: zastępca dyrektora do spraw pracowniczych inż.

Jerzy Dotęzka, sekretarz KZ PZPR Jerzy Kierznowski, sekretarz Rady Pracowniczej Mieczysław Łukasiewicz wiceprzewodniczący stoczniovców PRON — Mirosław Masiel, członek Prezydium Związku Zawodowego Pracowników Stoczni Józef Szturmas.

Dokończenie na str. 10

Gdy niebo czyste i ziemia spokojna

Ci Czytelnicy, którzy dobiegają sześćdziesiątki, albo są starsi, innymi słowy osoby, mogące dobrze pamiętać rok 1939, pod naciskiem przeżyć zawsze kolejnego pierwszego września spoglądają w niebo, dzielą się z otoczeniem wspomnieniami, dotyczącymi Tamtego Dnia.

Mija 45 lat od chwili, gdy o godzinie 4.45 hitlerowski pancernik „Schleswig-Holstein” otworzył ogień na gdańskie Westerplatte, rozpoczynając II wojnę światową, która w ostatecznym rachunku pochłonęła dziesiątki milionów istnień ludzkich. Polacy byli w owej wojnie pierw-

szymi zaatakowanymi przez niemiecki faszyzm, a zarazem jedynym narodem walczącym z najeżdżącą bez przerwy — na wszystkich frontach, w

ODGŁOSY

tym na niezwykle trudnym, podziemnym.

Upływ czasu sprawił, że obecnie w naszym społeczeństwie ludzie, pamiętający wyrazicielem lata 1939-1945, bowiem przeżyli je co najmniej jako dorastające dzieci, stanowią zdecydowaną mniej-

szość. Szczególnie to dobroć dziejstwa, iż młodszym pokoleniom dane jest żyć od lat bez mała czterdziestu w Europie spokojnej.

To wszystko dziś, w 45 lat od momentu, gdy hitlerowska nawała runęła na Polskę, by wymazać ją z mapy, a jej ludność wyplenić („ausrotten”) jest już dość odległą przeszłością. Lecz tej przeszłości warto poświęcić chwilę refleksji. Podumać nie tylko nad tym, dlaczego wówczas tak a nie inaczej ułożyły się losy naszego państwa i naszego narodu. A także nad tym, jakiej myśli politycznej zawiązujemy, że dzisiaj mamy bezpieczne granice, nie jesteśmy osamotnieni i żyjemy w pokoju.

WIESŁAW PORZYCKI

GŁOS rozmawia

Z SIERŻANTEM PODCHORAŻYM
JACKIEM BOROWIECKIM

BYĆ PRYMUSEM

— Ze średnią ocen 4,95 został pan tegorocznym prymusem Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych imienia Stefana Czarnieckiego w Poznaniu. Czy to dla wasz przyszedł ten sukces?

— Nie chcę być posądzony o zarozumiałstwo, ale rzeczywiście nauka przychodziła mi dość łatwo. Prawie wszystkie egzaminy zdałem na oceny bardzo dobre. Tylko z podstaw nauk politycznych i inżynierii elektrycznej uzyskałem oceny dobre. Wprawdzie jeszcze dwa lata temu, a więc w połowie studiów, nie marzyłem nawet, że to ja właśnie dostąpię zaszczytu bycia prymusem promocji 1984 roku, ale tak się stało...

— Zatem proszę przyjąć gratulacje i powiedzieć, czy marzył pan o karierze oficera ludowego Wojska Polskiego?

— Dziękuję. Rzeczywiście marzyłem. Ukończyłem Technikum Mechaniczne w Ra-

domsku w województwie piotrkowskim i jeszcze przed maturą złożyłem podanie o przyjęcie do poznańskiej uczelni wojsk pancernych. Egzaminy wstępne zdałem bez większych trudności i tak zostałem podchorążym WSOWP. Początki pobytu w uczelni nie należały do łatwych, ale każdy żołnierz ma te czy inne trudności w początkowym okresie służby. Po prostu trzeba się przestawić z życia cywilnego na wojskowe, zaaklimatyzować i przystosować do warunków życia koszarowego oraz dyscypliny wojskowej. Z biegiem czasu było mi więc coraz łatwiej, ponadto wciągnęła mnie nauka. Zaczętem się interesować taktyką ogólną, a zwłaszcza zasadami dowodzenia pododdziałami wojsk pancernych na współczesnym polu walki. W tej też dziedzinie wojskowości specjalizowałem się podczas działalności społecznej w Naukowym Kole Podchorążych WSOWP, pełniąc obowiązki asystenta-wolontariusza katedry taktyki ogólnej.

— Niezbyt chyba łatwo jest godzić obowiązki żołnierza i studenta?

— Ma pan rację. Podchorążowie muszą się solidnie przygotowywać do wszystkich zajęć, które w uczelni wojskowej są obowiązkowe, a ponad-

W sobotę o godzinie 11.45 przed Pomnikiem Armii „Poznań” rozpoczęła się uroczysta promocja tegorocznych absolwentów Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Pancernych imienia Stefana Czarnieckiego w Poznaniu.

Manifestacja pokojowa w poznańskim MPK

Gorycz osamotnienia i przegranej walki w obronie ojczyzny nie może się powtórzyć

Na zdjęciu — podczas manifestacji pokojowej załogi MPK

INFORMACJA WŁASNA

W hali tokarni Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego przy ul. Gajowej w Poznaniu odbyła się w piątek, w przeddzień 45 rocznicy tragicznego Września 1939 manifestacja pokojowa pracowników MPK. Obecni byli m. in. I sekretarz Komitetu Dzielnicego PZPR Poznań — Grunwald Kazimierz Jasiński, przedstawiciel Rady Dzielnicego PRON oraz uczestnicy walk wrześniowych.

O bohaterskiej walce Polaków we wrześniu 1939, o wnioskach płynących dla naszego kraju z tamtej kłeski mówili reprezentanci Rady Zakładowej Patriotycznego Ruchu Odrodzenia Narodowego oraz kołbię pracujących w Miejskim Przedsiębiorstwie Komunikacyjnym. Zebrani przyjęli rezolucję odczytaną przez słuszarza Zakładu Forteczna MPK, Błażeja Pawlaka. Rezolucja skierowana jest do Rady Krajowej PRON i stwierdza się w niej m. in.: „My, pracownicy Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego w Poznaniu, obecni na zgrupowaniu w przeddzień 45 rocznicy napaści Niemiec hitlerowskich na nasz kraj i wybuchu drugiej wojny światowej kierujemy apel do ludzi dobrej woli o wzmocnienie walki w celu obrony pokoju. Gorycz osamotnienia i przegranej walki w obronie ojczyzny nie może się nigdy powtórzyć. Polski Wrzesień 1939 r. stanowi w dziejach Polski i Europy przestrożkę dla nierealnych sojuszy wobec imperializmu i militarysty”.

Zebrani na manifestacji uczcili minutą ciszy pamięć poległych polskich bohaterów Września 1939. (bran)

Dokroczenia ze str. 1

cenego zabytku kultury narodowej, pomnika naszej historii i państwowości, zniszczonego przez niemieckiego najezdźcę.

W czasie spotkania gen. bryg w st. spocz. **Franciszek Skibiński** — wiceprezes RN ZBoWiD oraz **Bernard Luczewski** — członek Prezydium RN ZBoWiD, przewodniczący Krajowej Komisji Uczestników Powstania Wielkopolskiego — odznaczeni zostali Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski.

O godz. 11.15 w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie zgromadzili się kombatanci — członkowie Prezydium Rady Naczelnej ZBoWiD, reprezentanci środowisk społecznych i zawodowych, organizacje społeczno-polityczne, młodzieżowych, artystycznych i naukowych, wśród nich budowniczości Polskiej Ludowej, laureaci tegorocznych nagród państwowych Czerdziejści pięć lat temu — dokładnie o tej samej godzinie zamkowy zegar stanął w wyniku zombardowania Zamku Królewskiego przez hitlerowską Luftwaffe.

Przybywają członkowie najwyższych władz politycznych i państwowych z I sekretarzem KC PZPR, premierem, gen. armii **Wojciechem Jaruzelskim**. Rozlegają się dźwięki Mazurka Dąbrowskiego.

Głos zabiera przewodniczący Rady Państwa, prezes Rady Naczelnej ZBoWiD, **Henryk Jabłoński**. Przypomniał dzieje

Uroczystości na Zamku Królewskim

wojny wyzwoleńczej narodu polskiego w latach 1939—1945 oraz dorobek 40 lat Polski Ludowej. Najgłębszą troską odczujemy — stwierdził cały wielki dorobek kultury ojczystej do równo duchowej jak i materialnej. Stąd wynikały takie decyzje jak odbudowa Starego Miasta w Warszawie czy Gdańsku, ochrona zabytków Krakowa czy Wrocławia. Szczególnie miejsce w tym spadku po zeszłych pokoleniach zajmuje Zamek Królewski w Warszawie, a wojenne dzieje ochrony jego szczytów świadczą czym był i jest w naszej zbiorowej świadomości. Odbudowa zamku i przywrócenie go do dawnej świetności — to wielkiej wagi łącznik między dawnymi i nowymi czasami — powiedział. Niechże będzie Zamek Królewski na jak najdłuższe stulecia symbolem serdecznej więzi z tradycją narodu, wielkiego zwycięstwa nad ludobójczym faszyzmem, naszego umiłowania pokoju i pracy dla dalszego rozwoju ojczystej kultury, a zarazem czujności wobec wszystkich go co tej pracy grozi lub grozić może.

Następnie przewodniczący Obywatelskiego Komitetu Odbudowy Zamku Królewskiego **Jerzy Majewski** przekazał min. **Kazimierzowi Żygulskiemu** akt zakończenia odbudowy zamku i przekazania go w służbę społeczeństwu.

Integralną częścią uroczystości przekazania społeczeństwu Zamku Królewskiego w

Warszawie stał się akt wniesienia urny z sercem **Tadeusza Kościuszki** do kaplicy zamkowej.

Z wydarzeniem tym, które odbyło się zgodnie z wymogami ceremoniału wojskowego, łączą się ważne treści patriotyczne i internacjonalistyczne. Postać wybitnego żołnierza i patrioty, generała **Kościuszki**, naczelnika w sukmanie ma bo wiem po dziś dzień ogromne znaczenie dla historycznej i patriotycznej edukacji społeczeństwa, zwłaszcza młodego pokolenia Polaków. **Kościuszko** stał się bohaterem walczącym „za wolność Waszą i naszą”; do tych tradycji nawiązywała i dywidła plechoty, która u boku Armii Radzieckiej przeszła szlak bojowy od **Lenina** do **Berlina**.

Uroczystemu aktowi asystowali zgromadzeni na Zamku Królewskim uczestnicy walk o wyzwolenie narodowe i społeczne, delegacje społeczeństwa stolicy i miast związanych z postacią **Kościuszki** takich jak **Kraków** i **Racławice**. W ceremonii uczestniczyli przybyłe ze sztabami delegacje jednostek wojskowych, szkół, drużyn i szczepli harcerskich, instytucji i zakładów pracy noszących imię **Tadeusza Kościuszki**.

Urnę z sercem **T. Kościuszki** przenieśli z dziedzica zamkowego do kaplicy — żołnierze Wojska Polskiego. Kwiaty przed urną złożyli: **Wojciech Jaruzelski**, **Henryk Ja-**

bloński, **Stanisław Guwa**, **Jan Dobraczyński**.

O godz. 13.30 w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego w Warszawie zebrała się na uroczystym posiedzeniu w związku z 45 rocznicą napaści Niemiec hitlerowskich na Polskę i przypadającym we wrześniu br. 35-leciem powstania Związku Bojowników o Wolność i Demokrację — Rada Naczelna tej najliczniejszej w kraju organizacji kombatanckiej.

To, że właśnie tego dnia w tym szczególnym miejscu odbyło się posiedzenie Rady Naczelnej ZBoWiD jest widocznym wyrazem holdu i szacunku dla weteranów walki, dla ich trudu odbudowy ojczyzny, dla wszystkich, którzy tak w okresie działań wojennych, jak i w budowie Polski Ludowej byli i są dla współczesnych pokoleń przykładem umiłowania kraju ojczystego i ofiarnej dla niego pracy.

Obrazy otworzył przewodniczący Rady Naczelnej ZBoWiD **Henryk Jabłoński**. Następnie refleksjami na temat 45 rocznicy agresji Niemiec hitlerowskich na Polskę podzielił się członek Rady Naczelnej ZBoWiD gen. bryg. **Rudolf Dżipanow**; do 35 rocznicy ZBoWiD nawiązał w swoim wystąpieniu prezes Zarządu Głównego ZBoWiD gen. broni **Józef Kamiński**.

W okolicznościowej rezolucji uczestnicy zgromadzenia dali wyraz jednocy w wysiłkach podejmowanych dla zachowania pokoju, przeciwko wojnie.

7157 osób objęła amnestia w Leszczyńskim, Piłskim i Poznańskim

INFORMACJA WŁASNA

W Sądzie Wojewódzkim w Poznaniu odbyła się konferencja prasowa na temat przebiegu amnestii w okręgu działania sądu w województwach — leszczyńskim, piłskim i poznańskim. W konferencji uczestniczył prezes sądu **Stefan Adamski**.

Sąd Wojewódzki w Poznaniu podobnie jak inne sądy w kraju dotrzymał terminu wyznaczonego przez ustawę amnestijną i do dnia 23 sierpnia zwolnił z zakładów karnych i aresztów śledczych wszystkich skazanych i oskarżonych, któ-

rych objęła amnestia, ogółem było ich 1078.

Łącznie z dobrodziejstwa amnestii skorzystało 7157 osób, w tym 26 podejrzanych o przestępstwa polityczne. Sądy w województwie poznańskim za stosowały amnestię wobec 3114 osób, w tym Sąd Rejonowy w Poznaniu wobec 1951 skazanych i oskarżonych, sądy w województwie piłskim akt łaski zastosowały wobec 1171, a w Leszczyńskim wobec 727 osób.

Dzięki szerokiemu zakresowi stosowania amnestii, akt łaski objął 581 osób skazanych za wiązania do obiektów spo-

licznych, 364 osoby, które naruszyły mienie prywatne. W 260 przypadkach z amnestii skorzystali sprawcy wypadków drogowych.

Wszyscy amnestionowani mieli zapewnioną pomoc post-penitencjarną, do odpowiednich wydziałów sądu zgłosiło się 158 amnestionowanych.

Amnestia jest stosowana na dal. Sprawca każdego przestępstwa popełnionego przed 22 lipca 1984 roku, jeżeli jest objęty działaniem ustawy skazywana z aktu łaski. Jednocześnie upływający czas jest okresem wielkiej próby, dla tych wszystkich, którzy skorzystali z amnestii. Jeżeli do 31 grudnia 1986 roku ktoś z nich popełni przestępstwo umyślne i podobne do tego za jakie został skazany, amnestia zostanie anulowana, i obok nowej kary trzeba będzie odbyć w całości poprzednią. (beb)

Kwiaty na grobie W. Gomułki

(PAP) 1 września 1982 r. zmarł **Władysław Gomułka** „Wiesław” — wybitny działacz polskiego i międzynarodowego ruchu robotniczego, sekretarz generalny KC PPR w latach 1943-48, I sekretarz KC PZPR w latach 1956-70.

W piątek, 31 sierpnia br. w przeddzień drugiej rocznicy śmierci, przy grobie **Władysława Gomułki** w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Powązkowskim w Warszawie zebrała się członkowie jego najbliższej rodziny, współtowarzysze walki i pracy, delegacje organizacji partyjnych, młodzieżowych i społeczeństwa.

Wieniec złożyła m. in. delegacja Komitetu Warszawskiego PZPR.

Droga do trwałego pokoju w Europie prowadzi przez kontynuowanie polityki odprężenia, dla której nie ma rozsądnej alternatywy, budo-wę jednakowego bezpieczeństwa dla wszystkich krajów europejskich, rezygnację z użycia sił wojskowych, przyjęcie zasady nieużywania pierwszemu broni poprzez efektywną wzajemną redukcję sił arsenałów i budżetów wojskowych, utworzenie stref bezatomowych i oczywiście kontynuowanie procesu KBWE.

Niech Światowy Dzień Pokoju, obchodzony 1 września, stanie się okazją do głębokiej refleksji politycznej nad dzisiejszą sytuacją.

SRP wzywa do obchodzenia dnia 1 września jako Dnia Pokoju. Apeluje o wzmoczenie kampanii na rzecz natychmiastowego zamrożenia arsenałów jądrowych przez wszystkie kraje posiadające taką broń i podjęcie negocjacji nad szybką redukcją i eliminacją wszystkich broni jądrowych oraz zakazem i likwidacją broni chemicznej.

Światowa Rada Pokoju wzywa do zawarcia układu o wzajemnym niestosowaniu siły militarnej, nieużyciu w pierwszej kolejności broni jądrowej, zamrożeniu wydatków wojskowych i ich redukcji zakazu użycia siły w kosmosie i broni kosmicznej.

W POZNANIU

Odnaczenia dla emerytów i rencistów

(Inf. wł.) W piątek w Urzędzie Wojewódzkim w Poznaniu — w ramach obchodów 40-lecia Polski Ludowej — wręczono odznaczenia państwowe grupie aktywistów i działaczy Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów z województwa poznańskiego. Krzyże Kawalerskie Orderu Odrodzenia Polski otrzymali: **Teresa Dolatkowska**, **Maria Kierczyńska**, **Czesław Nowak**, **Stanisław Świtalski** i **Antoni Zieliński**. Wręczono też sześć złotych i pięć srebrnych Krzyży Zasługi. Aktu dekoracji dokonali: sekretarz KW PZPR — **Jan Mielcarek**, wojewoda poznański — **Marian Król** i prezydent Poznania — **Andrzej Wituski**.

Następnie kilkudziesięciosobowa grupa działaczy związku spotkała się z władzami wojewódzkimi. (lad)

Apel o negocjacje do USA i ZSRR

(PAP) Znany irlandzki działacz społeczny, laureat Lenińskiej Nagrody za Utrwalenie Pokoju Między Narodami oraz Pokojowej Nagrody

Nobla **Sean MacBride** wystosował nowy apel do przywódców Związku Radzieckiego i Stanów Zjednoczonych, wzywając ich do spotkania na szczyt, poświęconego rozbrojeniu. Spotkanie to miało być się odbyć pod auspicjami ONZ. O tej najnowszej inicjatywie **S. MacBride** poinformował w piątek jego sekretariat w Dublinie.

Żniwa-84

Nie zebrana słoma po kombajnach opóźnia orki siewne

INFORMACJA WŁASNA

W całej Wielkopolsce opustoszały obsiane zbożem pola. W czterech z pięciu województw można powiedzieć, iż żniwa zostały zakończone. Tylko gdzieś tam pozostają do sprzątnięcia niewielkie skrawki zbożowych łanów. Jedynie w najbardziej wysuniętym na północ województwie piłskim pozostało jeszcze kilkanaście procent, ale prace na finiszu postępują sprawnie. Kombajny z tych rejonów, gdzie już koszenie zakończono, pomagają mniej zaawansowanym gminom. Gorzej natomiast przed

stawia się zbiór słomy po kombajnach. Zawsza słyhać narzekania na kłopoty z prasami samozbiierającymi, których awaryjność jest duża, a brakuje do nich części zamiennych. Gdyby nie to, w znacznie większym stopniu mogłyby być prowadzone orki siewne i przygotowywanie pól pod przyszłoroczne plony. Coraz większe powierzchnie obsiane są rzepakami. Najwięcej tych prac wykonano w Piłskim — 79 proc. planowanego arealu, w Kaliskim 78 proc., w Leszczyńskim 45 proc., w Koniń-

skiem 44 proc. Wstępne szacunki tegorocznych plonów rzepaku są bardzo pomyślne. Wszystkie państwowe gospodarstwa w Leszczyńskim zebrały go ponad 30 kwintali z ha, a rekordzistą jest Kombinat PGR Gorzyń — 38,4 kwintali.

Sprawnie postępuje skup ziół, których plony są wyższe niż przed rokiem. Jak już informowaliśmy województwo poznańskie 30 sierpnia br. przekroczyło już roczny plan skupu zboża, w Konińskim magazyny przyjęły go dotychczas więcej, aniżeli wynosił ubiegłoroczny plan. W Leszczyńskim na plan na rok bieżący ustalony przez Ministerstwo Rolnictwa w ilości 90 000 ton, dostarczone do magazynów 87 000. Coraz bardziej zaawansowana jest wymiana ziarna siewnego na planową odnowę. Największym zainteresowaniem cieszy się ono w Poznańskim. Przede wszystkim odbiera się jęczmień, którego siewy już się rozpoczynają.

Ponad 6 000 ton ziemiaków, zebranych w Konińskim przeznaczono do przetworstwa w Wielkopolskich Zakładach Przemysłu Ziemniaczanego. (zd)

Sesja politologów w Rydzynie

Konflikty społeczne tematem naukowej debaty

INFORMACJA WŁASNA

Konflikty społeczne i ich następstwa polityczne — to temat rozpoczynający się w najbliższą niedzielę (2 września) w Rydzynie konferencja naukowej. Organizatorzy Instytut Nauk Politycznych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu zaprosili do udziału grono wybitnych specjalistów — politologów. Ich referaty przedstawione podczas czterodniowych obrad pozwolą na zagadnienia kryzy-

wany południowo-zachodni i zachodni.

W piątek o godzinie 14 zanotowano w Lesznie 25, Kaliszu i Koninie 24, Pile i Poznaniu 23.

Cisnienie 751,4 mm czyli 1001 hPa.

(A-18)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje zachmurzenie umiarkowane i duże. Możliwe opady deszczu. Temperatura minimalna 13-15, maksymalna 23-25 stopni. Wiatr słaby i umiarko-

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował **Kazimierz Brzezicki**

Oświadczenie Światowej Rady Pokoju

Wyścig zbrojeń grozi ogólnoludzką zagładą

(PAP) Światowa Rada Pokoju ogłosiła 30 sierpnia oświadczenie, w którym czytamy m. in.:

1 września br. obchodzie będzie 45 rocznicę wybuchu II wojny światowej, rozpoczętej atakiem Niemiec hitlerowskich na Polskę, a zakończoną w 1945 r. wybuchem amerykańskich bomb atomowych nad Hiroszimą i Nagasaki.

Podczas tej wojny zginęło ponad 50 milionów ludzi, z tego w samym Związku Radzieckim 20 milionów. Tysiące miast zostało zniszczonych, pomniki historii i cywilizacji zrównano z ziemią.

Wspominając te dni wielkiego nieszczęścia i rozpaczę powinniśmy czynić wszystko aby zatrzymać szalony wyścig zbrojeń prowadzący do następnej konfrontacji, która byłaby bez wątpienia niszcząca wojna jądrowa.

Dziś kiedy w wyniku imperialistycznej polityki z pozycji siły, do której uciekają

się kraje NATO, stoimy w obliczu drastycznego pogorszenia się stosunków międzynarodowych, wzrastającego napięcia i światowej wrogości;

— gdy wyścig zbrojeń wzrasta w niestowarzonym dotychczas tempie a rakiety pierwszego uderzenia rozmieszczane są w W Brytanii i Włoszech oraz są już wycelowane w stronę ZSRR i innych krajów socjalistycznych;

— gdy praktykowane są: terytorium państwowy, „krucjaty” przeciwko krajom socjalistycznym, awanturnictwo, akcje wojskowe, agresje propagandowe i politycznie motywowane sankcje ekonomiczne; — gdy kwestionowane są podwaliny europejskiego bezpieczeństwa i współpracy opartej na respektowaniu układów z Jałty i Poczdamu, zaś tendencje rewizjonistyczne podsypane są przez politykę USA i decyzje Rady NATO;

— gdy astronomiczne koszty wyścigu zbrojeń zubożają ma-

sy ludzkie, obniżając ich standard życiowy oraz paraliżują międzynarodową współpracę i rozwój większości krajów;

— gdy pokój na świecie znów znajduje się w wielkim niebezpieczeństwie musimy przywrócić do jakich następstw prowadzą konflikty zbrojne oraz przypomnieć lekcje historii udzieloną nam przez II wojnę światową

Wszyscy powinniśmy zrozumieć, że powojenny terytorialny i polityczny ład w Europie, będąc kwintesencją koalicyjnego zwycięstwa nad nazistowskim faszyzmem, jest nieodwracalnym faktem europejskiej rzeczywistości potwierdzonym przez akt KBWE. Wszelkie próby zachwiania tego ładu, kwestionowania za sad sformułowanych w Jałcie i Poczdamie lub zmiany w wojskowej równowadze sił są ciosem wymierzonym przeciwko bezpieczeństwu tego kontynentu.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH” POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19.

Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: **Wiesław Porzycki** — redaktor naczelny, **Marian Flejsierowicz**, **Tadeusz Kacmarek** — zastępcy redaktora

naczelnego, **Olgierd Białowicz** — sekretarz redakcji, **Zdzisław Kandziora**, **Wiesław Łuczak**, **Zygmunt Rola**.

Telefony: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85.

Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73, 453-31. Wydawca: Wielkopolskie Wydawnictwo Prasowe RSW.

Biurowiska, ul. Skryta 1, 60-779 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: Poznańskie Zakłady Graficzne im. M. Kasprzaka — Poznań.

W 45 rocznicę Września

Wypad na Wschowę

W piątek, 1 września 1939 roku, wczesnych godzinach rannych znakomicie wyposażone w broń pancerną i lotnictwo armie hitlerowskiego Wehrmachtu, napadły na Polskę. Salwy artyleryjskie oddane o godzinie 4.45 z pancernika „Schleswig-Holstein” w kierunku polskiej placówki wojskowej na Westerplatte w Gdańsku zwiastowały wybuch wojny, która po dwóch latach przerodziła się w konflikt ogólnosiato-wojny.

W tragicznych dniach tamtego Września Polska zbrojnie przeciwstawiła się agresorowi. Znaczenie gorzej uzbrojone i wyposażone Wojsko Polskie przez ponad miesiąc broniło terytorium swego kraju. Obrona Westerplatte i Helu, bitwa nad Bzurą i bohaterka obrona wsi miast, w tym Warszawy, świadczyły o dobrym wyszkoleniu, patriotyzmie, odwadze, a nieraz i o bohaterstwie żołnierzy polskich, których często czynnie wspierała ludność cywilna.

Wynik kampanii wrześniowej przesądzony był z góry. Osamotniona Polska nie była w stanie bronić się długo. Niemiec przez ponad 30 dni walk zadano nieprzyjacielowi poważne straty, tak w ludziach, jak i w sprzęcie, a żołnierze polscy kilkakrotnie wkroczyli nawet na terytorium wroga.

Debowa Łęka nie różni się dzisiaj niczym od tysięcy polskich wiosek. W latach międzywojennych leżała tuż nad granicą z II Rzeczypospolitą i zwała się wtedy Geysersdorf. Po wojnie odnaleziono kronikę miejscowej szkoły niemieckiej, która wprawdzie później zaginęła, ale ktoś przeczorny zdążył jeszcze zrobić odpis fragmentu dotyczącego wydarzeń z pierwszych dni września 1939 roku. Anonimowy kronikarz, pewnie któryś z nauczycieli, pisał między innymi:

1 września nauka w tutejszej szkole się nie odbyła, ponieważ nad ranem przez wioskę przeszła straszna wiadomość, że rozpoczęła się wojna. Wzmocniona straż graniczna wycofała się na Fraustadt (Wschowę). Starszy żołnierz na twarzach mieli wypisaną rozpacz. Na pytania, dlaczego wycofuje się, wzruszał ramionami. Odurzył taki trwał całą noc. Większa część ludności opuściła wieś, gdyż cała granica została opuszczona przez straż niemiecką. Sytuacja taka trwała 1 i 2 września. Kierownik (szkoły) — Palchen otrzymał rozkaz przekopania rowów (przeciw) pancernych u wschodniego wylotu wsi. Około godziny 16 (2 września) nad wsią przeleciały pierwsze pociski artyleryjskie i silna kompania polska zaczęła atak

na Geysersdorf. Dość cenny został zdobyty i spalony. Polacy nacierali przez płonącą wieś. Wieża kościelna została uszkodzona pociskiem. We Fraustadt zapanowała panika. 3 września Polacy wycofali się z wioski, ludność wróciła i zaczęła gasić pożary. Wieczorem silnie oddziały wojska niemieckiego przeszły przez wieś na Polskę...

Nie znając oryginału niemieckiego, trudno dzisiaj stwierdzić, czy odpis ze szkolnej kroniki jest wierny. Porównując jednak powyższy opis z wiadomościami historycznymi, dotyczącymi działań wojennych Armii „Poznań”, zauważyć można tylko niewielkie różnice czasowe. Tak więc pozostał do dzisiaj dokument — dokonany przez bezpośredniego świadka lakoniczny opis epizodu wojennego na pograniczu niemieckim. Epizod ów, który do historii drugiej wojny światowej przeszedł jako wypadek na Wschowę, nie miał ani znaczenia strategicznego, ani taktycznego. W niczym też nie zmienił on położenia wojsk Armii „Poznań”, starających się wówczas — jak później napisał ich dowódca, generał Tadeusz Kutrzeba — wykonać niewykonalny we wrześniu 1939 roku rozkaz obrony Ojczyzny. Ale wypadek na Wschowę miał ważne znaczenie psychologiczne, na wojnie wcale nie lekceważone. Otóż Polacy już w pierwszych godzinach walk wkroczyli na terytorium wroga, zaś Niemcy przekonali się, że ich granica nie jest wcale nienaruszalna.

Na mocy traktatu wersalskiego — prastarą polską Wschowę pozostawiono w granicach Niemiec. Tym samym przecięto wiezy gospodarcze, kulturalne i ludnościowe, łączące to miasto z pobliskim Leszmem, które przed wiekami wchodziło nawet w skład rozległego powiatu wschowskiego. Niemieckie władze miasta — pisał Jerzy Kubistał w niepublikowanym fragmencie swojej pracy „Kartki z dziejów Wschowy” — przywiązywały dużą wagę do sprawy osiedleńczej, pragnęły bowiem zatrzymać tu ludność niemiecką emigrującą z Poznańskiego. Rozwijali w tym celu budownictwo mieszkalne. Modernizowano ulice i place. Rozbudowywano obiekty wojskowe i policyjne. Działające tu w latach trzydziestych instytucje i organizacje polityczne przystosowano do nadanych im przez wodzów faszystowskich celów i zadań antypolskich...

Tymczasem w drugim dniu walk lżeni i lekceważeni przez propagandę goebelowską Polacy pokazali niemieckim mieszkańcom Wschowy i okolicznych wiosek, że dysponują siłą i odwagą, że w bardziej sprzyjających oko-

licznościach hitlerowska koncepcja „wojny błyskawicznej” ległaby w gruzach.

Jak zatem doszło do wydarzeń opisanych przez kronikarza szkoły w Geysersdorf?

Otóż w sobotę, 2 września 1939 roku, dowódca 55 pułku piechoty — pułkownik Władysław Wiczerzyński otrzymał rozkaz przeprowadzenia wypadu rozpoznawczego w głąb terytorium wroga, w kierunku na Fraustadt. Do wykonania tego zadania wyznaczony on 2 kompanię 1 batalionu pod dowództwem kapitana Edmunda Lesisza, a także po plutonie artylerii, karabinów maszynowych i czołgów rozpoznawczych. W godzinach popołudniowych grupa wypadowa wyruszyła z Leszna w kierunku pobliskiej granicy.

Do nadgranicznej wsi Stare Długie pierwsza dotarła piechota, która nie czekając na opóźnioną artylerię i czołgi rozpoczęła natarcie. Pluton pierwszy zaatakował przejście graniczne, drugi oskrzydlił niemiecką strażnicę, zaś pluton trzeci nacierał w linii prostej na Geysersdorf.

Tymczasem na miejsce potyczki przyjechały czołgi rozpoznawcze, które jednak zatrzymały się przed polskimi rowami przeciwpancernymi; przybyła również artyleria. Około godziny 18 kompania kapitana Lesisza po krótkiej walce zajęła Geysersdorf. Część budynków wioski płonęła, większość mieszkańców w panice uciekła. Do zajętej wioski podciągnięto natychmiast pluton artylerii. Jego dowódca — kapitan Ludwik Sniłko otrzymał rozkaz ostrzeżenia przed hitlerowcami Leszna. Zadanie wykonano, kładąc ogień na przedmieścia oddalonej o kilka kilometrów na zachód Wschowy.

I na tym właściwie zakończył się wypadek na Wschowę, ale podporucznik Stefan Perkiewicz, dowódca trzeciego plutonu 2 kompanii, na tle lun płonącej wioski nie zauważył wystrzelonej w niebo czerwonej rakiety. Wcześniej bowiem ustalono, że właśnie czerwona rakietka oznaczać będzie zakończenie akcji, będąc jednocześnie sygnałem odwrotu. Tak więc pluton podporucznika Perkiewicza posuwał się dalej na zachód, docierając niemal aż na przedmieścia Fraustadt. Dopiero cisza z lewej strony plutonu — wspominał później jego dowódca — zwróciła jego uwagę na to, że natarcie musiało się skończyć. Po sprawdzeniu tego wydałem rozkaz odwrotu w kierunku Leszna. (...) Pluton powrócił bez żadnych strat.*

Późnym wieczorem 1 wrze-

Dokończenie na str. 4

LESZEK ADAMCZEWSKI

Pomidory — to przed kilkunastu laty było niemal groźne hasło; ni stąd ni zowąd poczęto to warzywo kojarzyć z rakiem i nie skutkowały uporczywe demontaż sław lekarskich; przez bodaj dwa sezony zainteresowana nabywców pomidorami, pod wpływem stugębnej pogłoski, wyraźnie spadło...

Ogólnie rzecz biorąc gotowość przyjmowania najrozmaitszych plotek jakby się na wet ostatnio zwiększyła. Można by sądzić, że po przeróżnych doświadczeniach minionych lat, doznanych zawodach, nie zrealizowanych deklaracjach, zepewnieniach nie znajdujących następnie potwierdzenia w faktach — powinniśmy raczej się uodpornić i wykazywać sceptycyzm wobec kawiarnianych plotek czy wiadomości z magla; że przestaniemy być bezkrytyczni i potrafimy odróżnić nie mające rzeczowych podstaw bajdurzenie od konkretnych, po delegujących liczbomemu albo nawet naocznemu weryfikowaniu. A jednak codziennosc nie sie inne spostrzeżenia.

Nadal co najmniej raz w roku „wybuch” fala „absolutnie pewnych” informacji o szykowanej wymianie pieniędzy, lub przynajmniej ich „przestemplowaniu”. Co ja kiś czas „świeźnie orientowana” radzą zakupić większą ilość proszków do prania, bo „ma nie być” tego produktu — po czym możemy oglądać sklepy nimi zapchane albo na wet (co ostatnio się zdarza) przeżyć swoiste rozczarowanie, gdy obniżona zostaje ich cena.

Znamienne, że rozplenila się wiara w niezwykle właściwości różnych uzdrawiaczy, teraz posługujących się użeczenie brzmiącą nazwą „bioenergete rapeutów”, których liczba dy namicznie rośnie, chyba odwrotnie proporcjonalnie do ich umiejętności. Ma co najmniej jednego Clive Harrisa już każde województwo. Równoległe kraj nasz, zlaniony cudów, ubarwia się różnymi zjawiskami niezmierniego charakteru; a to w Oławie, a to w Puławach — pojawiają się

SPRAWY POWSZEDNIE

Od okrzyku do okrzyku?

tacy, co na pewno widzieli albo słyszeli Wysłannika (Wy sianniczke) Niebios. I nawet krytyczne wypowiedzi przedstawicieli duchowieństwa rzymsko-katolickiego nie potrafią wpłynąć trzeźwiąco na spragnionych niepowszednich doznań. Oni „wiedzą swoje”. Za staważające przy tym, iż najbardziej skłonni do przyjmowania pogłosek i opowieści za fakty są ci, którzy przy każdej okazji deklarują się jako zwolennicy prawdy i wyłącznej prawdy, Tyle, że w praktyce przeważnie nie próbują informacji sprawdzać, a prawdy nie chcą przyjmować do wiadomości ilekroć odbiega ona od ich wyobrażeń.

Podatności na pokątne wieści, na „kupowanie” niekiedy oczywistych bzdur — towarzyszy na ogół narów pochopnego osądzenia ludzi, zdarzeń, ustaleń. Mnóstwo ludzi nawy kło arbitralnie orzekać o czyichś przymiotach (z reguły są to wady), przy czym wykazują tym większe znanstwo cech osobowych, im wyższe miejsce zajmuje dana osoba w społecznej hierarchii. Niemal regułą stało się ferowanie wyroków na podejrzanych o przestępstwa — bez znajomości okoliczności sprawy, jak również podawanie w wątpliwosc zapadłych werdyktów sądowych. A już rozporządzenie urzędowe, zwykle jeszcze zanim ten czy ów jego brzmienie pozna, oczekuje marny los — w opinii osobników, których postępowanie cechuje porywczosc, brak umiaru oraz niechęć do ważenia racji.

Przełom sierpnia — września nasuwa wspomnienia nie odległe: porozumienia w Szczecinie, Gdańsku, Jastrzębiu, Domagano się wtedy demokracji, decentralizacji, samorządności. Minione cztery rolecie przyniosło na tym polu zasadniczy postęp. I oto o-

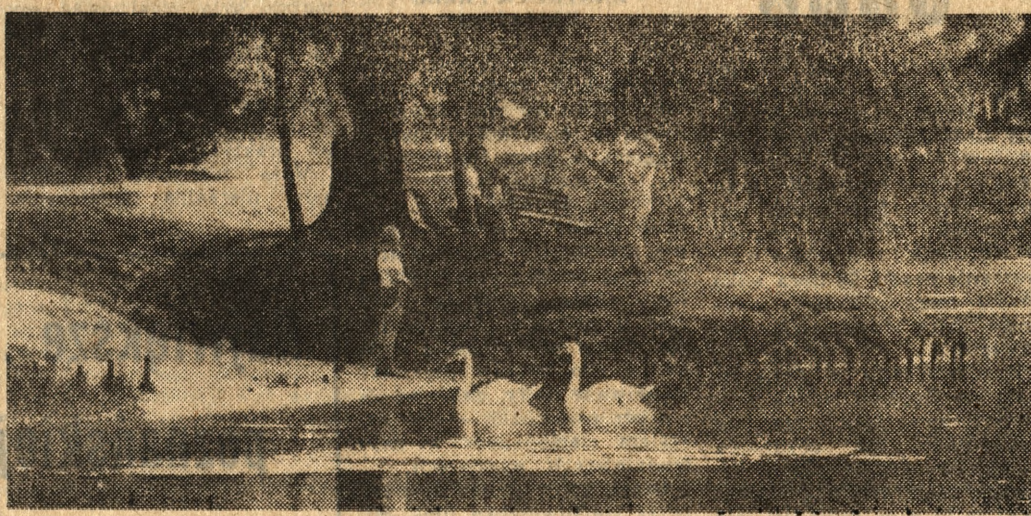
kazało się, że energii do formułowania postulatów nie towarzyszy równie silna wola wykorzystywania powstałych możliwości. Co innego widocznie żądać, a co innego brać na swoje barki zwiększoną odpowiedzialność. Odpowiedzialności w Polsce najchętniej się wymaga od kierowniczych czynników, samemu zaś jakże często od niej stroni.

Podatność na byle powiastkę, pochopność wypowiedziania sądów bez dostatecznej znajomości faktów, skrajność w zajmowaniu stanowisk wobec spraw i ludzi — wszystko to tworzy splot, komplikujący życie nam samym. Można przytoczyć wiele przykładów to potwierdzających. W swoim czasie chór głosów wymógł na władzach centralnych zamknięcie huty w Skawinie. Go spodarka poniosła niepowetowane straty, setki ludzi — wy soko płatną pracę, a rezultat jest taki, iż stopień skażenia powietrza w okolicy (co legło u podstaw unieruchomienia części zakładu) specjalnie nie różni się obecnie od stanu sprzed kilku lat. Słynna niby-dyskusje o tak zwanym Rowie Wielkopolskim, gdzie za legają złoża węgla brunatnego, też charakteryzowały skrajne zapatorywania, pochopność wnioskowania i niechęć do oceny rzeczowych argumentów. A sprawa utworzenia w Polsce armii młodych emerytów i rencistów, która odbija się nie tylko przemysłowi fatalną czkawką? Czy trzeba dosadniejszego przykładu na społeczną demagogię (niestety, podsycaną w swym czasie przez część dziennikarzy)? Krzyki, że zagraża nam bezrobocie wpłynęły na działania rządu; podjął on w tym przypadku niechybnie nie dość przemyślaną, pochopną decyzję.

Krańcowosc poglądów, bro Dokończenie na str. 6

WIESŁAW PORZYCKI

Wakacyjna jeszcze sielanka

W parku w Ostrowie

Fot. „Głos” — R. Królak

W dniach olimpijskich wyczynów sportowców USA i ich rodaków padł jeszcze jeden rekord — tym symboliczniejszy i bliższy, że osiągnięto go tutaj, nad Wartą, na naszych oczach. Oto motocyklista, kaskader polskiej rewii „Auto Rodeo” przeskoczył nad 13 samochodami, chociaż według słów prezentera imprezy, dotychczas udało mu się przefrunąć tylko nad 11. Ale czego się nie robi na zasobnej i gospodarnej Ziemi Wielkopolskiej, czego się nie zaryzykuje dla jej słynących z solidności mieszkańców?

Na stadionie im. 22 Lipca padł też rekord tandety, takiej codziennie, zwyyczajnej, prawie niezauważalnej. W naszym szacownym, solidnym Poznaniu coraz mniej zaczyna się punktualnie więc i „Auto-Rodeo” rozpoczęto z akademickim kwadransiem opóźnienia. O ile jeszcze na dworcach PKP” za powstałe opóźnienie uprzejmie przeprosza się pasażerów” o tyle na stadionie już nie — bo po kiego? Być na takim stadionie dla kogoś, kto pokochał to miasto tak jak ja, to nie jest przyjemne. Trybuny parszywieją w oczach. Ja wiem, że w czasach gdy nie ma czym pomalować okna, taki stadion odnowić nie sposób, ale też nie sposób patrzeć na to bez żalu. Bez żalu natomiast przeczytałem pismo, które niedawno przystano mi ze spółdzielni mieszkaniowej polecające, bym z czynszu potrącił sobie coś około 600 złotych, ale jednocześnie zobowiązano, bym pomalował okna w mieszkaniu. Wynajętem więc fachowca, pomalował, wziął 5000. Taka jest cena obywatelskiej lojalności w Polsce. Minus oczywiście te 6 stów.

Tak. Chyba już do końca dni swoich nie zobaczę tego stadionu w całej krasie — wiadomo, kryzys. Kryzys też musi być okropny skoro nie ma komu posprzątać pozostałości gazet, starych plastikowych kubków, smieci. Wszystko jasne — nie ma ludzi do sprzątnięcia. Są za to do porządku. Służby porządkowej było prawie tylko samo co widzów, bowiem co jak co — w Poznaniu porządek musi być.

O co w tym całym rodeo chodziło — nie wiem. Co prawda jakiś człowiek przy mikrofonie roiił coś o bykach, łapaniu na lasso, koubojach, ale przez cały czas muzyka grała tak, że prawie nic nie było słychać.

Wśród uczestniczących w pokazie modelarzy z Winogradów był też taki jeden, który odpalał modele raket przypominających wyglądem „Pershingi”, bez głowic nuklearnych

Do użytku wewnętrznego

Wszystko jedno...

oczywiście. Ale i tak było sporo emocji, szczególnie wówczas, gdy rakietka taka wylądowała między kaskaderami. Niby ci ludzie lęku nie znają, a jednak podskakiwali, ku uciesze gawiedzi. Sporo też było uciechy gdy jeden z samochodów co rusz pónawiał próby jazdy na dwóch kołach i nie bardzo mu to wychodziło. Po raz kolejny okazało się że nie tak nie cieszy jak czyjeś niepowodzenie.

Powiodło się natomiast jednemu młodzieńcowi; przyszedł z panią w czarnej bluzce. To co było pod tą bluzką — to dopiero było rodeo; na głównej trybunie wzrok męski spoczął na tej bluzce i spoczywa pewnie do teraz, w błogim rozmarzeniu.

Rozmazał się też tusz przy rękach jednej pani, która tarta oczy, bo kurzu było co niemiara. Pani ta była nad wyraz snuśna, bo oto organizatorzy fundnęli publiczną atrakcję — od razu dzieląc Polaków na lepszych i gorszych. Zapowiedzieli, że teraz artyści z „Auto-Rodeo”

zabiorą na mrozącą krew w żyłach przejażdżkę najpiękniejszą poznaniaki. Pani zerwała się z miejsca leca uścisk meżowskiej ręki osadził ją jak lasso na prawdziwym rodeo. „Gdzie leci? — spytał małżonek. — Nie słyszała, że najpiękniejsza mają iść”. Kurzu co niemiara. Wóz strażacki polewał bieżnię tak gorliwie, że wąż pęknął, ku pospolnej radości. Kiedyś tak węż pękały jak się palił „Stomil”, ale nikomu wówczas nie było do śmiechu.

Jak też na tandetną imprezę przystało nie obeszło się bez tandety politycznej. Skaczący motocyklem przez samochody podniósł w pewnej chwili rękę z dwoma palcami w kształcie litery „V”. Jak wiadomo w języku polskim tylko jeden wyraz zaczyna się na „V” — jest to „Victoria Hotel”, w tym przypadku chodziło jednak o coś innego. O to, by pokazać do parkingu żeby podjechały dwa samochody, aby nimi powiększyć przeszkodę, nad którą przefrunęli kaskader. Było to bardzo zreczne sygnalizowanie, publiczność była brawo, choć nie wiem po co? Chyba odwadze kaskadera. Nie tak dawno bytem w Warszawie gdzie opadał kościół na Nowym Świecie jedna osiemdziesięcioletnia kaskaderka też mi zza drzewa pokazała takie „V”. Nie wie dziatem czego chce: pytać o drogę, pokazać mi dalszą drogę? Teraz już wiem — jej chodziło o dwa samochody.

Samochody były głównym bohaterem spektaklu na stadionie. Pokazywano je już w Związku Radzieckim, RFN, USA — teraz my mieliśmy to szczęście widzieć coś, co zdaniem miejscowej prasy mrozi krew w żyłach. By się nie zmrosić całkowicie zaplanowano na finał przejazd przez ścianę ognia, ale wiatr przewalił ścianę, ognia nie było, więc ludzie rozeszli się do domów, tym szybciej, że w telewizji mieli nadać „Sprawę Gorgonowej” i było im wszystko jedno.

ANDRZEJ SKRZYPCZAK

Dzwonek nie kończy przygotowań

Uczniowie przyjdą i tak

Nowy rok szkolny rodzi zazwyczaj krzątanie obrzymią. Zabieganie, wysiłek z czasem, ogrom troski i zabiegów. Bo kalendarz jest nieublagany. A pewne rzeczy nie do ominięcia.

Tak więc rok szkolny zaczyna się z początkiem września bez względu na to czy udało się danej szkole wykonać prace remontowe czy nie, czy udało się przyjąć, tych koniecznych potrzebnych nauczycieli, czy druk podręczników się skończył, a księgarnie zdażyły. Rok szkolny się zaczyna. Uczniowie przychodzą, i to jest absolutnie pewne, że trzeba ich w szkołach przyjąć. Tu nie ma możliwości przesunięcia, odsunięcia, jak na przykład w przedszkolach, gdzie po prostu można w ostateczności — skwitować sprawę stwierdzeniem: „z braku miejsc, kadr i możliwości dziecko nie zostało przyjęte”. Uczniów przyjąć trzeba.

A jest to gromada niemała. Dane Ministerstwa Oświaty i Wychowania podają, że jeśli policzyć zarówno młodzież szkolną jak i przedszkolną, dorosłych kształcących się, to będzie to około 8 milionów osób. Uczy się będą w 56 000 placówek, a nad procesem ich kształcenia czuwa prawie 500 000 nauczycieli. To olbrzymie gospodarstwo. A jeśli do tego weźmie się pod uwagę to czego nie ma, a być powinno, to owo gospodarowanie ukazuje się jako trudne szczególnie. Tak więc jeśliby nawet udało się w terminie wykończyć wszystkie budowane obiekty (co jest raczej wątpliwe) to i tak zabraknie pomieszczeń do nauki na jedną zmianę dla około 1600 oddziałów. Zabraknie też 2735 obiektów, w

których remonty nie zostały ukończone. Jeśli już wliczymy braki, to wymiemy jednym tchem jeszcze około 5 milionów podręczników, które będą jak się powiada na pewno, ale na razie ich nie ma. No i 20 000 nauczycieli — ognia podstawowego w całym tym procesie edukowania młodych.

Jak więc w tej sytuacji — jak widać wcale niełatwej — widzi perspektywę nowego roku szef resortu?

Na konferencji poprzedzającej tegoroczną inaugurację minister Bolesław Faron powiedział między innymi: „Szkoła, nauczycielom i uczniom potrzebny jest przede wszystkim spokój. To warunek niezbędny do prowadzenia działań wychowawczych i dydaktycznych. Chcemy by ten rok, upłynął pod znakiem ulepszenia jakości pracy w każdej dziedzinie. Myślę tutaj o umocnieniu dyscypliny pracy nauczycieli i uczniów, co by znalazło odbicie w wynikach, o eliminowaniu niedostatków organizacyjnych, które to łatwo mogą zepsuć każdy wysiłek. Dążyć chcemy do lepszego zarządzania szkołą, do zbudowania większej aktywności samej młodzieży, do kształtowania w niej odpowiedzialności i co się z tym wiąże, pozytywne go stosunku do pracy.

A kłopoty? Dwa z nich uważam za najtrudniejsze, warunkujące wręcz funkcjonowanie całego systemu. Po pierwsze to zapewnienie kadr pedagogicznych. Po drugie budownictwo oświatowe zwłaszcza w miastach, a już szczególnie w miastach wielkich.

Od tych czynników zależy czy i jak państwo wywiąże się z obowiązków zagwarantowania powszechnej dostęp-

ności szkoły w rejonie zamieszkania.”

Nauczyciele. Trudno powiedzieć że do tego zawodu młodzi ludzie garną się drzwiami i oknami. Można by powiedzieć, że odwrotnie. Idą tu z pewną rezerwą. Bo jak inaczej tłumaczyć fakt, że nawet jeśli kończą studia przygotowujące ich do pracy w nauczycielstwie, to do zawodu trafia — jeśli by oprzeć się na sytuacji z końca sierpnia — trochę więcej niż co drugi. Nadzieja w tym, że potem już po pierwszym dzwonku trochę ich jeszcze przychodzi, że właśnie w końcu wakacji prowadzi się jeszcze wiele z nimi rozmów... Tak na przykład w tym roku spośród około 23 000 absolwentów szkół wyższych, kierunków nauczycielskich oraz innych zakładów kształcenia nauczycieli zatrudniono do ostatniego tygodnia sierpnia nieco więcej niż 12 000. Z pomocą jednak przyszła znaczna część nauczycieli, którzy nabyli wprawdzie uprawnienia do wcześniejszej emerytury, ale połowa z nich i tak pozostała w swoich szkołach i zgodziła się na kontynuowanie pracy w pełnym wymiarze godzin (w ten sposób zapełni się 15 000 etatów). Do tego dodać trzeba jeszcze grupę 7500 osób, która zdecydowała się pracować w niepełnym wymiarze godzin.

Sprawa która ciągle jeszcze budzi wiele wątpliwości to kadry nie posiadające stosownego wykształcenia. Jest tutaj dylemat. No bo wiadomo, że program trudny, ambitny i zreformowany (w tym roku reforma programu sięgnie klas VII) wymaga nauczycieli bardzo dobrze przygotowanych, takich którzy z lekceją stworzą nie tyle zajęcia

transmisyjne, ile inspirujące do samodzielnej pracy. I temu poddać ma jeszcze wczorajszy maturzysta? Jak? No, a nie przyjąć ich znaczy pozostawić ileś tam klas bez nauczyciela... I tak źle, i tak niedobrze...

Szkoły jak wiadomo nie są z gumy, a mimo to trzeba w nie upychać. To mało eleganckie stwierdzenie, ale tak właśnie czynić trzeba w tych wszystkich osiedlowych szkołach gdzie liczba uczniów znacznie przekracza liczbę miejsc do nauki. Tak więc elementem tego procesu jest między innymi fakt podniesienia liczebności oddziałów. W zeszłym roku uznano za optymalne grupy 25-osobowe. W tym roku 30-osobowe. No i nie do uniknięcia jest nauka kilkuzmianowa.

Zdajemy sobie sprawę — powiedział minister Faron, że jest to trudne zarówno dla nauczycieli jak i uczniów. Chcemy uchronić przed późnym chodzeniem do szkoły przede wszystkim najmłodszych uczniów. Ich kondycja psychofizyczna właściwie wyklucza możliwość nauki na przykład po godzinie 16 czy 17.

Z tak trudnymi warunkami, z jakimi boryka się wiele osiedlowych szkół wiąże się jeszcze jedna sprawa. Otóż wiadomo, że ciężko korzystać z wolnej soboty zajęcia trzeba skondensować w dni pozostałe. A więc i tutaj tkwi dodatkowy czynnik zęszczania szkolnych budynków... A zatem czy bez wolnych sobót? To pytanie często jest ostatnio zadawane władzom resortu oświaty i wychowania.

Odpowiedź jest dość jasna — na razie nikt nikomu wolnych sobót nie odbiera. Sugeruje się jednak szkołom najbardziej zatłoczonym aby prowadziły zajęcia w ciągu 6 dni. Czy z tego zalecenia skorzystają? Jeśli nie — to sprawa powróci w roku przyszłym. I wywoła zapewne stosowne decyzje.

JOLANTA LENARTOWICZ

Wypad na Wschowę

Dokończenie ze str. 3

snia granicę polsko-niemiecką przekroczył również pluton podporucznika Tadeusza Strzy z 17 pułku ułanów, który w pobliżu Leszna patrolował okolice Święciechowej. Po ostrych drogi radiową różnicy — maszerować naprzód, kilkudziesięciu ułanów i kolarzy wraz z radiostacją przekroczył w ciemnościach granicę i zaszyło się w lasach. Na terytorium III Rzeszy przebywali oni ponad 30 godzin. Wdali się w krótkie potyczki z Niemcami, oglądali panoramę Wschowy i widzieli eksplodujące w mieście pociski artylerii polskiej, przejeżdżali też i odesłali na tyły grupę jeńców. Nie doczekali się jednak rozkazu ataku na miasto. Wieczorem, 2 września pluton podporucznika Strzy otrzymał przez radio polecenie wycofania się z terytorium wroga...

Tymczasem we Wschowie, czyli w ówczesnym Frau stadt, zapanowała panika. Wprawdzie ostrzeliwanie miasta przez artylerzystów kapitana Snitko nie wyrządziło poważniejszych strat, niemniej dla Niemców był to sygnał, że Wschowa może być lada moment zajęta przez Wojsko Polskie. Zastępujący nieobecne burmistrza kapitan Peicert — bezskutecznie alarmował telefonicznie dowództwo garnizonu Wehrmachtu w niedalekim Głogowie o pomoc, po czym wsiadł do samochodu i... uciekł. Z miasta wycofało się też wojsko. Pozostawiona pastwie losu niemiecka ludność cywilna, zabierając ze sobą tylko najcenniejsze rzeczy, uciekała w kie-

runku Głogowa, gdzie zresztą sytuacja była również napięta, a co przeczniejsi mieszkańcy przygotowywali się też do ewakuacji. Na szosie Wschowa-Głogów zobaczyć można było takie same kolumny uciekinierów, jakie w tym czasie posuwały się po drogach polskich. Różnica była tylko jedna — cywilnych uciekinierów niemieckich nie ostrzeliwały z powietrza samoloty polskie...

Wypad w kierunku Wschowy siłami kilku pododdziałów polskich nie był jedynym tego typu wydarzeniem w pierwszych dniach kampanii wrześniowej. W tym samym mniej więcej czasie jeden z plutonów 8 kompanii również 55 pułku piechoty przekroczył granicę polsko-niemiecką w okolicach Rawicza, w pobliżu miejscowości Koenigsdorf (Zalące) staczając zwycięską potyczkę z hitlerowską kolumną samochodową. Zniszczono wówczas kilkanaście pojazdów wroga, zdobyto sporo broni ręcznej i wzięto jeńców.

Niemniej wydarzenia z pierwszych dni września 1939 roku w południowej Wielkopolsce były tylko odoobnonymi incydentami. I czekać trzeba było jeszcze kilka długich lat zanim żołnierze z piastowskimi orłami na hełmach, wspólnie z żołnierzami radzieckimi, przekroczyli granicę z roku 1939, w pościgu za wrogiem wkraczając na ziemię ognis nam ogniem i mieczem odebrane.

LESZEK ADAMCZEWSKI

* Cytat za: P. Bauer i B. Polak — Armia „Poznań” w wojnie obronnej 1939, Poznań 1963.

PIÓREM REPORTERA

Na wyrost przez dziesięć lat nazywano dostawcę ciepłej wody w Karolinie elektrociepłownią. Dopiero w tym roku załoga będzie mogła obchodzić branżowy Dzień Energetyka bez skrępowań. Wreszcie bowiem w Karolinie rozpoczęto wytwarzanie prądu. 20 lipca wskaźnik megawatomierza osiągnął cyfrę dwadzieścia megawatów.

Synchronizacja z siecią udała się. Zgodnie jednak z uartymi zwozajami, maszynę zatrzymano dla dokonania przeglądu i usunięcia ewentualnych niesprawności. Najęźsiej sa to niby drobiazgi, ale tylko energetycy wiedza jak istotne dla sprawności turboszespolu moga być luzy przekraczające nawet o pare mikronow norme, czy skrawki czyściwa.

Trzeba więc było ponownie rozebrać turbinę dla zagladniecia w różne miejsca maszyn. Zajęto to kilkanaście dni, więc gdy byliśmy w Karolinie przy gotowywaniu się do ostatniej operacji — 72 godzinnego ruchu próbnego przy obciążeniu nominalnym 50 MW. Po nim komisja oficjalnie ma stwierdzić gotowość turbiny z „Zamechu” i generatora z „Dolmela” do normalnej produkcji energii elektrycznej.

Nikt nie wąpi, że tak stanie się i w ten sposób Poznań wzbogaci się o największą w historii miasta twórninę prądu, choć w porównaniu z „wielką” energetyką, poznańska „pięćdziesiątka” jest maleństwem. Ale przewyższa je efektywnością produkcji energii elektrycznej, ponieważ ciepło zawarte w parze o temperaturze ponad 500 stopni Celsjusza i ciśnieniu 130 atmosfer jest poza turbiną jeszcze wykorzystywane do ogrzewania wody, płynącej do poznańskich mieszkań i za-

kładów. Na jeden kilowat zużyje się w Karolinie tylko 170 gramów paliwa umownego, czyli o połowę mniej od średniej.

ZASTRYK PRZED „ZAWALEM”

Nie sama produkcja prądu była jednak celem rozpoczętej w 1978 roku rozbudowy Karolinia o dwa kotły opalane węglem, o mocy 100 gigakalorii i turboszespol o mocy elektrycznej 50 megawatów. Choć dziło przede wszystkim o ciepło dla miasta, odczuwającego zima poważny niedobór kalorii. Dlatego mówiono cały czas o budowie „fabryki ciepła” i już na przełomie roku oddano do użytku wcześniej zbudowane kotły, zasilając — nie bez perturbacji — miejski system ciepłowniczy w najtrudniejszych miesiącach.

Oczekiwany z utęsknieniem przez ciepłownictwo blok BC-50 wsparł dwa kotły mazutowe, jeden gazowy i pięć węglowych, stanowiących całość Zespołu Elektrociepłowni Karolin-Garbarzy. Ale nie pozwolił na spożnięcie. Ot tucha napawa więc widok ko barki drażacej w Karolinie wykop pod fundamenty dwóch następnych bloków o mocy po 180 Gcal i 100 MW, których wzniesienie do końca lat osiemdziesiątych ma kosztować — według projektu — ponad 15 miliardów złotych.

A JEDNAK WĘGIEL

Twórcom Karolinia należała by się piątka za usytuowanie nie ciepłowni i wyposażenie jej w kotły mazutowe, w minimalnym stopniu niszczące środowisko naturalne, gdyby w kraju było pod dostatkiem oleju mazutowego. Ale on jest reglamentowany jak etylina i dyrektorowi Romano- win Linette nieeden siwy włos przybył od zmartwienia czy cysterna z mazutem dojedzie do zakładu, zanim ze zbiorników spłyna ostatnie krople i zgaśnie ogień w kotłach.

Zrępsztupując więc do rozbudowy z konieczności musiano zdecydować się na we-

gliel kamienny, wiedząc iż wiąże się to z budowa wielu dodatkowych obiektów i wydatkowanie nie małych nakładów finansowych. Ale najgorsze, że tej inwestycji nie można było zrealizować szybkio. Mówiono o 40 miesiącach. Potrzeba było dokładnie... sześć lat, bo w żadnym projekcie nie przewidziano, że w latach 1980—81 budowa praktycznie stanie.

Może pierwotne zamiary były nierealne technicznie,

dowisko żużla i popiołów, utworzone za zakładową bramą. Spod palenisk prowadzi tam grube rury, którymi tłoczona jest woda z żużlem. W zastosowanym systemie zamkniętym woda powraca do kotły. Pobudowano też chłodnie wentylatorowe, pompy nie i nie wykończony jeszcze budynek socjalny.

To w skrócie pare obiektów które w tych sześciu latach wyrosły w Karolinie. O nich przeważnie nie pisano, dono-

Największe „maleństwo” poznańskiej energetyki

ale to opóźnienie miasto odczuwać będzie przez lata, ła tając kolejnymi inwestycjami niedobór ciepła i drząc przed każdą mroźną zimą. Bo choć wypełniony będzie opalem obszerny plac węglowy, to niedostatek kotłów uniemożliwi pokrycie zapotrzebowania oziębionych kaloryferów.

BLOK I COŚ JESZCZE

Z tą świadomością wtłoczona mi do głowy przez ciepłowników, oglądam nowe obiekty poznańskiej elektrociepłowni. Są imponujące, jak na warunki miejskiej ciepłowni. Od Franowa prowadzi tory, którymi węgiel w wagonach dojeżdża do obrotowej wyrotnicy. Przenośniki transportują go bezpośrednio do zasobników kotłowych lub na plac opalowy, w znacznej części już wypełniony.

Imponujące sa estakady, faśmociarki, ładowarki i zwalówki, ale oprócz węgla po trzeba jest też woda. Trzeba ją odpowiednio przygotować, więc rozbudowano stację uzdatniania wody. Nowym fragmentem jest skia-

zastępujących kilkunastu pracowników. Zwraca uwagę miody wiek obsługi.

— To absolwenci szkół zawodowych, których szkolono we Wrocławiu, Białymostku i Bydgoszczy — mówi dyrektor R. Linette. Niektórzy będą chyba dobrzy energetykami. Są naszą nadzieją po odejściu wielu starych fachowców na emerytury. Przyjeśliśmy pół setki młodych, ale w działach remontowych i eksploatacyjnych moglibyśmy zatrudnić jeszcze z 60 osób, oferując ciekawą pracę i niezłe zarobki. A mo że i mieszkanie funkcyjne, lub w planowanym bloku spółdzielczym.

35 PARTNERÓW

Rozbudowa Karolinia odbywała się bez priorytetów, przy normalnej eksploatacji ciepłowni. Bywały okresy, że oprócz załogi generalnego wykonawcy — Przedsiębiorstwa Budowy Elektrowni i Przemysłu „Energoblok” w Koninie, pracowali jednocześnie ekipy aż 15 innych przedsiębiorstw. Szczególnie sporo wykonały załogi wrocławskiego „Energomontażu — Zachód”, „Termoizolacji” z Zabrza, „Elektrobudowy” i „Energoaparatury” z Katowic, „Energorozruchu” z Gliwic oraz obu poznańskich budowlanych „przemysłówek”, „Instalu”, „Energopolu-7”. Zakładu Budownictwa Kolejowego nr 10 w Poznaniu i Zakładu Aparatury Przemysłowej w Ostrowie. A gdy uwzględnic na liście jeszcze dostawców maszyn i urządzeń to okazuje się iż los poznańskiej fabryki ciepła zależał aż od 35 partnerów.

Kierownictwo Zespołu Elektrociepłowni zapowiada oficjalnie podziękowanie załogom za trud, ale nie pożegnanie. Po „zakręceniu” pierwszej turbiny umawiano się w klubie na osiedlu w Karolinie, na następne spotkanie za trzy, cztery lata, gdy popłynie ciepło i prąd z następnych bloków. Skuteczne okazały się bowiem za biegi władz wojewódzkich w Komisji Planowania o kontynuowanie rozbudowy elektrociepłowni.

— Teraz będzie łatwiej —

mówi budowlaniec z Konina. Wszystkie urządzenia pomocnicze przygotowane są do obsługi kolejnych bloków. Z tą myślą wykonano więc 7 kilometrów kanalizacji, 4 kilometry sieci wodnej i 2 kilometry kanałów ciepłowniczych oraz blokową rozdzielnię 110 kilowatów.

— Roboty budowlane — dodaje główny inżynier Wojciech Jablonski — pochłona teraz połowę kosztów, gdy po przednio znacznie więcej. Ale trudności będą, przede wszystkim z pompami zasilającymi i sieciowymi z warszawskiej fabryki, suwnica, rurami i takimi „drobiazgami” jak choćby stal czy elektrody, których producent odrzuca w ogóle przyjęcie zamówienia. Trochę „szlaków” już jednak przetarliśmy, więc nasze służby inwestycyjne i zaopatrzeniowe w bólu i trudzie zdobędą chyba to co będzie niezbędne, nawet jeśli rozbudowy nie uda się „wcisnąć” do grupy inwestycji objętych zamówieniami rządowymi. Wszak konkurencja jest ogromna.

WIZYTÓWKA — KOMIN

Po uporaniu się z produkcyjną częścią budowy bloku energetycznego najpilniejsze jest wykończenie kompleksu szatni, umywalni i innych socjalnych potrzeb załogi. Wszak musi ona pracować przez okrągłą dobę, w wolne soboty, niedziele i święta.

Powoli też porządkuje się „księżycowy” krajobraz rozległych terenów elektrociepłowni. Pracownik podlewający wschodzącą trawkę tuż za bramą z kładu to potwierdzenie, że budowlany chaos nie będzie już tak uciążliwy. Oby też jak najszybciej skończyły się kłopoty Poznania z niedogrzanymi mieszkańcami i wyłączonym dopływem ciepłej wody. A oznaką dobrej pracy Karolinia będzie dymiący komin, z którego każdego dnia — mimo nowoczesnych elektrofiltrów — i tak spadać będzie z wysokości 200 metrów parę ton pyłu. Z setek małych kotłowni byłoby go jeszcze więcej.

JANUSZ BEKAS

KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA * KULTURA

CAF — fot. — E. Uchymiak

Zamek w całej krasie

Warszawa, Zamek Królewski. Jest rok 1984. Mija wiec 13 lat od chwili, gdy zapadła historyczna już decyzja odbudowy Zamku.

Tu właśnie mieściła się siedziba książąt mazowieckich, potem królów polskich, miejsce, gdzie obradowały sejmy Rzeczypospolitej, tutaj zrodziła się myśl o Komisji Edukacji Narodowej tu uchwalono wiekopomna Konstytucja 3 Maja. W Zamku zapadały wreszcie najważniejsze dla państwa decyzje i uchwały. Ale 45 lat temu we wrześniu 1939 r. został zniszczony z całą premedytacją przez niemieckie bomby, obrabowany, zdewastowany wreszcie wysadzony w powietrze w grudniu 1944 r.

Zamek Królewski dzielił losy narodu w dobrym i złym. Stał się pomnikiem łączącym pokolenia Polaków. Świadectwem ciężkości narodowych dziejów. Jest wiec nie tylko symbolem przeszłości narodowej, ale także symbolem niepodległego państwa polskiego i walki z najeźdźcą hitlerowskim.

Dzięki temu symbolicznemu znaczeniu, które łączy wszystkich Polaków w kraju i za granicą, możliwa stała się odbudowa Zamku. Ale idea nie zrodziła się 13 lat temu, lecz dużo wcześniej. Prof. Stanisław Lorentz mówił zawsze, że decyzja o odbudowie zapadła „17 września 1939 r. kiedy pierwsza bomba zapalała spadła na heim-Wieze „Zygmuntowski”. Wtedy mi szkańcy stolicz ratowali Zamek. Podczas okupacji wykradali spód nadzoru Niemców dzieła sztuki, elementy wyposażenia i wykończenia sal, detale architektoniczne, szkice i plany Zamku.

I Zamek wrócił do życia dzięki ofiarności setek tysięcy Polaków. Zanim jeszcze ofi-

cialnie otwarto konto, zanim ukonstytuował się Obywatelski Komitet Odbudowy, nieprzerwanie zaczęły napływać pierwsze złotówki i dary. Jedni deklarowali pieniądze, inni bezinteresowna prace. Tak jest do dziś. Napływają dary z całego kraju od osób prywatnych i instytucji, z zagranicy — od Polaków i rządów wielu państw. Do października 1983 r. — 971 686 472 zł i 809 891 dolarów oraz 7 tys. dzieł sztuki.

Oto stoi. Od lat, tak jak stał przed wiekami. Na Zamek już się nie tylko patrzy, do Zamku się idzie: na wykład, koncert, wystawę, by zwiedzić zrekonstruowane wnętrza, zobaczyć ich wystrój, meble, obrazy, gobeliny, arras, cenne namiatki i dzieła sztuki. Około 115 tys. warszawiaków i turystów z kraju i z zagranicy przekroczyło zamkowa brama. Budowniczości oddali do użytku 98,6 proc. pomieszczeń Zamku. Ale już w rocznicę tragicznego września Zamek będzie można obejrzeć w całej krasie. Około stu sal historycznych, z wyjątkiem Sali Balowej, gdzie ze względu na bardzo skomplikowane zabiegi konserwatorskie prace potrwaia dłużej.

Chodźmy więc do Zamku. Oto parterowe Skrzydło Wschodnie. Sien Senatorska ze swymi Komnatami Dworskimi. Dziesięć pomieszczeń z XVI i XVII w. przypomina, że mieszkali tutaj wysokiej rangi dworzanie Jagiellonów, potem za Wazów, fraucvmer królowej. Sa tu renesansowe stoły, krzesła i skrzynie. Na ścianach wisza tkaniny, w których „kochał się” i które zbierał ostatni z Jagiellonów — Zygmunt August. Ściany zdobią portrety: siostry — Anny Jagiellonki, Barbary Radziwiłłówny, Stefana Batorego.

Następne dwie sale to te-

dnosłupowa Dawna Kancelaria Sejmowa i trzysłupowa Dawna Izba Poselska. Przed wiekami obradowały tu sejmny mazowieckie, potem koronne, a od 1569 Rzeczypospolitej Obojga Narodów, tu zasiadali posłowie ziemscy, aż do początku lat 80-tych XVII wieku. W Izbie Poselskiej ściany pomalowane są, zgodnie z dawnymi opisami, na kolor czerwony. Tu rzędami stoją ławy dla posłów, stolik dla pisarza, a na podium fotel marszałka Sejmu.

Późnogotycka Kancelaria Sejmowa poświęcona jest pierwszym mieszkańcom i właścicielom Zamku: księżętom mazowieckim. Ich epoki przypominają portrety ostatnich Piastów: księżęcego rodu — Janusza, Stanisława i Anny.

Kolejne sale to już inna epoka — panowanie Wazów. W Izbie Średniej wystawione są flandryjskie arras, portrety hełmanów i kanclerzy oraz rodziny królewskiej: Władysława Jagiełły, królowej Bony, Zygmunta Augusta i Jana Kazimierza.

Marmurowymi Schodami Wielkimi wchodzimy na I piętro. Tu wśród 43 pomieszczeń znajdują się najwspanialsze chyba z zespołów zamkowych apartamenty Stanisława Augusta Poniatowskiego, ostatniego króla Polski.

Wielkie wrażenie sprawia wspaniałość architektury, piękno dekoracji i atmosfera czaru, niezwykłość tego wszystkiego, po czym się chodzi i co się widzi. Po 45 latach Zamek Królewski, na stałe zrosł się z sylwetką Starożytności. Jest symbolem państwowości polskiej i pomnikiem historii, łączącym przeszłość z teraźniejszością. Jest świadectwem ciężkości kultury narodowej i jej trwania.

EWA KUREK

Prestizż galerii prestizż sztuki

Malowidła przedstawiające jelenie na rykowisku lub ponętne bachantki na tle baśniowych ogrodów — lat temu kilka czy kilkanaście były czymś wstydlwym. Należały do artystycznego podziemia i handlowano nimi raczej gdzieś na uboczu, wśród warzyw i owoców. Obecna sytuacja sztuk pięknych w naszym kraju dobrze oddaje ów proces stopniowego przemieszczania się malowanych jeleni do centrum miasta. Aktualnie w Poznaniu usytuowały się one już koło kolejek do supersamu „Kasia”, a więc tam gdzie rzeczywistość handlu najlepiej kwitnie.

To wielka awangarda postu lowała wyjście ze sztuka na ulice, chociaż nie taką akurat sztukę miała ona na myśli. Osobiście domorosłym malarstwem sprzedawanym na reprezentacyjnych chodnikach się nie gorsze. Takie właśnie obrazy oglądałem w Paryżu i w Rzymie, i Londynie, ale to tylko, tak na marginesie, by ochwalić się, że tam byłem. Ktoś, kto kupuje obraz wprost z ulicy, na pewno nie myśli o lokacie kapitału i kupuje po prostu, to co się jemu podoba. Warto natomiast tutaj zwrócić uwagę na jedną sprawę. A mianowicie, iż kupujący na ulicy nie wymaga żadnych gwarancji, że istotnie są to obrazy artystyczne i wartościowe. Ale czy kupując obraz w galerii otrzymuje on u nas takie gwarancje? Czy galeria, która udostępnia zwiedzającym czyjeś obrazy, a tym samym firmuje je, poczuwa się z tego tytułu do jakiejś odpowiedzialności?

Nie sądzę, by wartość dzieła sztuki można było łatwo i jednoznacznie określić w złotych i by istniały jakieś w miarę precyzyjne kryteria ocen i wycen. Antykwariusze z „Desy” też kierują się w swoich wycenach raczej prawami rynku niż wartością artystyczną i estetyczną poddawanych im ocenie dzieł sztuki. Jeśli „Ulan z dziewczyną” Jerzego Kossaka osiąga trzykrotnie wyższą cenę niż współcześnie malowany obraz Tadeusza Brzozowskiego czy Stanisława Teisseyre'a, to bynajmniej przecież nie oznacza, że jest od nich artystycznie lepszy. Ale „Desa” jakaś tam odpowiedzialność za sprzedawane obrazy ponosi. A galerie sztuki współczesnej? Czy eksponowane w nich obrazy — obojętnie, przeznaczone na sprzedaż,

bądź tylko do oglądania — są wyłącznie sprawą jakichś układów i znajomości przede wszystkim, zaś chyba konieczności przygotowania kolejnej wystawy. Czy prowadzący owe galerie osoby utożsamiają się z tą sztuką czy jest ona dla nich jakąś rzeczywistością autentyczną, wartościową?

Otóż w tej akurat materii sprawy mają się bardzo różnie. Każdej placówce kulturalnej, kiedy nie ma się już żadnych pomysłów, a konieczność chce się na niwie kultury coś zrobić, najłatwiej jest urządzić jakąś wystawę. Aby przygotować koncert — konieczni są soliści, potrzebne są instrumenty, są też jakieś zobowiązania wobec ZAIKS-u. A do urządzenia wystawy po trzeba tak niewiele... De facto wystarczy jakaś wolna ściana. Zaproszony do urządzenia wystawy artystyk zadba o resztę, postara się o ramy i bieżniki, powie gdzie i komu wysłać trzeba zawiadomienia. A wartość artystyczną, no cóż, o tym zadecyduje publiczność, krytyka.

To prawda, że w Paryżu, Londynie czy Rzymie też pełno jest takich miejsc, w których każdy za drobną opłatą może sobie wystawić. Ale obok nich działają przecież renomowane, prestiżowe galerie, które nigdy nie pozwoliłyby sobie pokazać malarza bez dorobku lub włączyć do swej ekspozycji prac całkowicie przypadkowych. Tam galeria nobilituje malarza, a dla malarza a także dla krytyki, nie wystawia. Przed wszystkim jednak prestiż i pozycja galerii stanowi ową busolę dla zwiedzających i kupujących. A u nas? Otóż u nas galerie i komercyjne salony sztuki nie pełnią już funkcji owej busoli, a w każdym razie nie wszystkie w tych kategoriach ponoszą swoje obowiązki.

Co w praktyce oznacza, że któryś z malarzy miał w Poznaniu wystawę w salonie Towarzystwa Miłośników Miasta Poznania czy w „empiku”

przy ulicy Ratajczaka? Może „empik” pokazać ambitną sztukę Grupy 4 F + R, ale zaraz potem nikomu nieznanego amatora, rzeźbiarza ludowego lub jakieś poplenerowe pejzaże. Podobnie niewiele znaczy fakt zakupienia obrazu w Salonie Plastyki Współczesnej „Desy” lub w Galerii PSP. Sprzedają one wszystko, „jak leci”. Obraz firmuje tylko artysta, galeria za nic nie odpowiada. Dawniej na odwrót: obrazu szanującą się firmę umieszczano swoją naklejkę, Stanowiła ona coś w rodzaju karty gwarancyjnej, że oto ta właśnie galeria to malarstwo firmowała i za nią się kiedyś opowiadała. Cóż je dnak znaczący dziś naklejka firmowa „Desy” albo PSP? Chyba niewiele, skoro galeria sprzedaje po prostu to, co jej artyści przynoszą. Rozmowa marchanda z malarzem w tych galeriach tak, oto najczęściej ma przebieg: „To wezmę, a tego od pana nie wezmę, bo to teraz nie idzie. Kwiaty biorę i konie też wezmę, bo ten towar dobrze się sprzedaje”. I to właściwie już wszystko na temat sztuki. Pozostała jeszcze tylko cena.

Dlaczego teraz właśnie o tym piszę? Przed wszystkim dlatego, że w naszych galeriach i salonach sztuki zapanała prawdziwa wloamerykanka. I kryzys ekonomiczny, i komercjalizacja sztuki zrobiły swoje. Z racji których nie podzielam, część artystów nadal nie wystawia. Inni rozjechali się po świecie. Jeszcze inni sumitują się, że muszą z czegoś żyć, więc sprzedają to, co klient lubi. Czy ktoś jest profesjonalistą czy amatorem — to także dla domów kultury i rozmaitych galerii wydaje się obecnie bez znaczenia. Zreszta część profesjonalistów po rozwiązaniu ZPAP sprawnie wrażeń jakby rzeczywistość czuła się teraz amatorami, inni wręcz przeciwnie, nie wystawiają, ale za to chałtura i jakoś to godza. Chciałbym być tutaj dobrze zrozumiany. Nie tyle krytykuje plastyków, bo sytuację ich rozumiem: mam żal natomiast do salonów plastyki i galerii, że nie traktują sztuki dostatecznie poważnie i handlują plastiką niemal jak pietruszką, a do rozmaitych domów kultury i galerii — że często sztuce zastępują najwzyczajniejszą jej atrapą.

OLGIERD BŁAŻEWICZ

Tegoroczne wakacje spędziłem z Goldonim dzięki książce Krzysztofa Żaboklickiego pt. „Carlo Goldoni” (PWN, Warszawa 1984, cena 300 zł.). Książka jest dobra na urlop, nie tylko dlatego, że gruba (490 stron), także z tego względu, że można ją czytać na wiele sposobów — urozmaicając sobie lekturę i kilkakrotnie wracając do przeczytanych uprzednio partii, aby za każdym razem znajdować w tym samym tekście coś innego.

Z jednej strony jest tu bowiem spory fragment historii Półwyspu, poczynając od okresu „hegemonii hiszpańskiej” poprzez trzy tzw. wojny sukcesyjne i pokój w Akwizgranie — aż po schyłek XVIII wieku. Na tym tle zarysowane zostały również życie intelektualne Włoch od epoki Arkadii do włoskiego oświecenia, ze szczególnym uwzględnieniem rzecz jasna dzieł teatru i dramatu. Dla miłośników historii i komparatystyki byłby to zatem wdzięczny i pożyteczny materiał, zwłaszcza, że nasza wiedza na ten temat wciąż nie jest zbyt obszerna, a w każdym razie warto ją niewątpliwie co jakiś czas odświeżać.

Drugim, podstawowym trzonem pracy Żaboklickiego stał się oczywiście sam komediopisarz, Carlo Goldoni, żyjący w latach 1707—1793, autor około dwustu sztuk — komedii, fars, tragikomedii i scenariuszy dla teatru dell'arte, prawnik z wykształcenia (advokat), konsul Republiki Genueskiej w Wenecji oraz nauczyciel języka włoskiego księżniczki Adelajdy, jednej z licznych córek Ludwika XV. Barwny życiorys pisarza, bogata twórczość — w większości nieznaną w języku polskim, a przez Żaboklickiego obszernie referowaną, walka prowadzona przez Goldoniego o stworzenie włoskiej dramaturgii i reformę teatru, porażki i zwycięstwa odnoszone na tym polu — wszystko to daje szansę prowadzenia wielowątkowej i intrygującej w sumie narracji. Można więc śledzić drogę twórczą Goldoniego, pełną meandrów i niekonsekwencji, podsyłaną swoistym tragizmem i poczuciem niespeł-

nienia, której skrótem i symbolem byłby fakt rozpoczęcia jej od pisania scenariuszy dla teatru dell'arte, aby po próbach stworzenia pełnokrwistych komedii przedstawiających w pełnym blasku świat włoskiego drobnomieszczaństwa — wrócić pod koniec życia do pisania... scenariuszy. Jak gdyby współczesnym wcale nie wystarczyło powstanie takich arcydzieł nowego włoskiego dramatu, jak „Sluga dwóch panów”, „Mirandolina”, „Gbury”, „Awantura w Chioggi” bądź

SPOTKANIA Z KSIĄŻKĄ

Urlop z Goldonim

„Wachlarz”, że wymienię tylko tytuły znane najlepiej z polskich scen. Inna możliwość czytelnicza to zapoznanie się ze stosunkowo pełnym dorobkiem literackim Goldoniego zatrzymując się po prostu z większą uwagą na przytoczonych przez Żaboklickiego streszczeniach ozdobionych obszernymi cytacjami. W każdym razie osobiście przewertowałem właśnie w ten sposób książkę, aby tego rodzaju lekturę zakończyć sięgnięciem po tom wydanych w 1957 r. „Komedii”...

Walka o reformę teatru — to jeszcze jeden temat. Temat niemal sam w sobie, domagający się właściwie osobnego opracowania. Dla Goldoniego był to najważniejszy twórczy imperatyw; przeobrazić teatr improwizowany, jaki zastał, w teatr oparty na tekście dramatycznym, poddany rygorom literackim i intelektualnym; odrzucić maskę jako podstawowy atrybut postaci scenicznych, a dalej — na miejsce mariolektowych już typów komediowych wprowadzić żywą, prawdziwą postać, wyrozistylizowaną i realistyczną

charakter. Toteż pomimo iż w jego komediach można wciąż jeszcze spotkać znajome postacie Pantalona czy Doktora, Arlekina czy Brighelli — nie są to już wesołkowie, którzy bawili plebejską publiczność komizmem swoich masek, rubasznym żartem i akrobacją. „Są to osoby, które w sztuce przedstawiają najróżniejsze, ale zawsze najściślej określone warstwy społeczeństwa włoskiego w wieku XVIII” — jak pisze tłumacz Goldoniego, Jerzy Jędrzejewicz. Toteż swoistym paradoksem jest, że dla dzisiejszego odbiorcy, także teatralnego, nie tylko dla czytelnika jego komedii, Goldoni — pomimo dokonania zasadniczych przeobrażeń komedii dell'arte — wyrasta nagle na jej czolowego przedstawiciela, stawianego obok swoich zagorziałych wrogów, takich jak np. Carlo Gozzi, którzy bronili jakoby świętej tradycji teatru włoskiego.

Urzekająca jest też miłośności do teatru, jaką przejawiał Goldoni, ciągle powroty do ciężkiej teatralnej harówki, gdyż jako etatowy autor za nędzne w sumie grosze zmuszony był do pisania w sezonie kilkunastu niekiedy sztuk — tracąc zarazem prawo nawet do wydania własnych tekstów drukiem. A jednak ucieka do teatru z adwokackiej kancelarii, wraca do teatru z placówki konsularnej, z miłości do teatru — zrywa wreszcie z własną ojczyzną — przenosząc się do Francji, jako iż wrogowie dokonywanej przez niego reformy nie zaspaliły gruzek w popiele. Jakże znamienna jest również śmierć oślepłego starca pochowanego z braku funduszy we wspólnym grobie i to na obczyźnie.

Na koniec wyznam, że po książce o Goldonim sięgnąłem pod wpływem trzech znakomych przedstawień, jakie oglądałem w ostatnich latach: „Il Campiello” w reżyserii Giorgio Strehlera oraz „Awantura w Chioggi” i „Gbury” w reżyserii Janusza Nyczaka. Dodam przy okazji, że kiedy teraz wracałem myślą do poznańskich „Gburów”, czytałem je na nowo poprzez książkę o Goldonim, tym jaśniej rysuje mi się droga, jaką przeszedł Nyczak od Goldoniego do Bułackiego. Ale to już zupełnie inna sprawa.

JÓZEF RATAJCZAK

Rabka W sanatoriach i stylowych pensjonatach — dzieciaki, dzieciaki. Leżą się tu, bo i ródla i mikroklimat... Nad Rabką zaś — Luboń Wielki. Wysoko się wznosi jego lesisty wierzchołek, widać go zewsząd dosko- nale.

W XVII-wiecznym, krytym gontem kościółku tutejszym — muzeum imienia Orkana. Chrystusiki Frasobliwie zebra- ne z polnych dróg pokryte są kurzem. Góralskie palmy wiel- kanocne, czerpaki do żętycy, amioły smętnie dumające przy ołtarzu...

Równie piękny, drewniany XVIII-wieczny kościółek — w niedalekiej Chabówce. Z długimi podcieniami, pod któ- rymi górale przybyli z gór- chronią się przed deszczem. Z jakimś świętym źródłem obok. W polu zaś — krzyż na mogile konfederata barskiego. Zachowała się...

I szczyt niedaleko. Obido- wej. Tyle, że przez ów szczyt biegnie asfaltowa szosa, słyn- nej tu „zakopianki”.

Z Rabki przez Sionę, Szumi- łąca — na Turbaczu. Nie tak znowu daleko, pięć i pół- godziny według opisu szlaku. Ale cały czas pada deszcz. I- telepię się z plecakiem sam- luteńki na tej trasie.

Tylko przy jakimś stromym zboczu słyszę słowa zachęty, próby dialogu: „Nie za późno na Turbacz?” To jakiś góral wsparty w oknie samotnej tu chałupy patrzy na mnie zyczliwie.

Na szczycie Turbacza je- stem prawie po siedmiu go- dzinach. Mam przy sobie książ- kę z opisem jak to tutaj w sierpniu 1832 roku we- drewał poeta — powstaniec Seweryn Goszczyński. Pisał wtedy: „Szczyt jest dosyć przestronny, w niektórych miejscach ocieniony drzewami, w największej części od- kryty. Widok z niego na wszystkie strony, przeczny, obszarem, który zajmuje i bo- gactwem różnorodności. Nie miałem jeszcze w swoim ży- ciu podobnego widoku”. Mnie natomiast trudno było raczyć się owym „bogactwem różno- ści”, jako że paskudna mgła była wokół, a za kark deszcz- kapał.

„Na tymże Turbaczu — kilka dni. Schronisko tu po- teżne, kryte gontem.

Zaprzysiężam się — z ro- dzina lekarza. Poznaliśmy się gdzieś na stokach Mostowni- cy. To znaczy oni i ja zgubi- liśmy szlak. I zdobywamy niespodziewanie jakiś szczyt, a potem zamiast na oczekiwanej Przełęczy Borek, znajdu- jemy się gdzieś w dolinie nad potokiem.

Ten lekarz jest ortopeda, jego żona też. Są niby z War-

szawy, ale właściwie on przy- jechał tu z Nigerii. Poprzed- nio był w Libii, teraz zaś jesienią wyjeżdżają na paro- letni kontrakt do Zambii. Mówi mi, że rodzinę chciał już do Nigerii sprowadzić, ale... „Rozmawiam z drugim lekarzem i nagle widzimy, że między nami na stole leży coś czarnego. To wąż, którego jad po paru sekundach przy- nosi śmierć. Do żadnej ścia- ny tatrzańskiej nigdy tak nie przygnałem, jak wtedy do ściany budynku”. — Był ta- ternikiem: „Chyba wszystkie możliwe wejścia zrobiłem w

Ale wybrał sobie chyba miej- sce najgorsze, jakie może być: tabuny grup wędrowców tu się przecież stale przewala- ją. Więc za kilka dni stąd odchodzi.

„Owce wypasają się na Ha- li Długiej. Od 1937 roku pro- wadzone są tu prace doświad- czalne nad pasterstwem i lą- karstwem.

I te owce właśnie się pasą, słychać dźwięk ich dzwonecz- ków. W czterech zaś kątach hali siedzą potężne białe owczarki. Nieruchome, wyglą- dają jak wielkie barokowe rzeźby.

we. Skupiony nad tym, bym w jakiejś dziurze wodnej nie- opabrnie życia nie stracił, na- gle zamiarłem. Gdzieś parę- kroków przed nami z hukiem chrząstem coś potężnego wy- biegło z zarośli, popędziło w- górę. Ogromny, ciemnoczer- wony jeleń z rogami — lo- patami. Znikł za drzewem. Jakby się przysnił tylko.

„Potem z plecakiem przez Kiczorę, Jaworzynę, Kamie- nią gdzie zbojcka jama, w- której podobno jeszcze skar- by — na Gorc. W siedmio- godzinnym swym marszu spotkałem tylko dziewczynę i chłopaka wraz z głośno szcze- kającym jakimś kundlem.

Z Gorca szedłem do Ocho- tnicy Dolnej. U górali znalez- ione nocleg. Stara kobieta jak z krynicy źródlanej czy- stą gwarą mnie pouczała, że w- ody w strumieniu mogą na- brać i po umyciu: „Pon na- schodach wodę pilnie wychla- sta”.

Jeszcze w Poznaniu mnie przosono bym przekazał po- zdrowienia na jakieś Forendó- wki. Tam krewny proszących, po studiach w Krakowie uczy tu gdzieś w miejscowej szko- le, a na górze sobie chatę po- stawił. Więc poszedłem na tę- górę, mijając rozświetlone słońcem polany pełne wrzo- sów i jagód. Ta chata zaś stała na samym szczycie Ma- górkki. I Luboń stąd było wida- ć, i Gorc, i chyba też szczyt Tatr. A dołem gdzie- doliny, — smreki, hale, potoki. Chata zaś zamknięta by- ła na klódkę, tylko różę przed domem dziwnie pach- niała.

„Wieczorem jakiś obóz wé- drewny zaprosił mnie na og- nisko. Ciemność była wokół- aż czarna, gwiazdy góra, że- nie zliczysz. Oni śpiewali, a przy płomieniu stanęła z dłu- gim warkoczem czarnoooka dziewczyna, jak z „Halki” zu- pełnie. „To góralicka” usły- szalem szept. I wylumacze- nie, że matka zmarła, a ona z ojcem troje małych dzieci wychowuje i szkołę tu koń- czy. Ten co mówił, to był młody góral. I tłumaczył, że- teraz bardzo dużo jest ro- boty — i z owcami, i w po- lu.

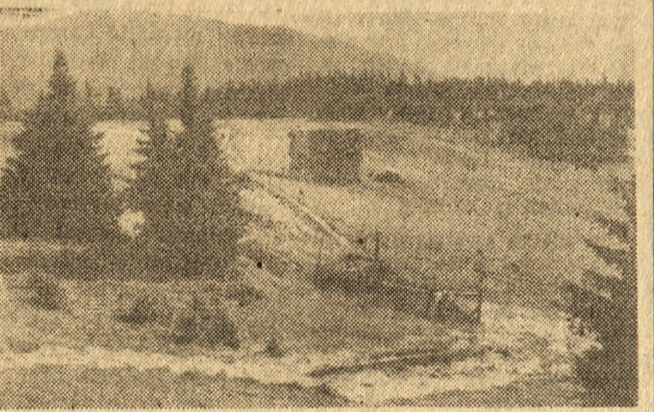
„Potem jeszcze byłem na Lubaniu. I u stóp Pienin, Trzech Koron i Sokolicy, pi- nąłem tratwą zbełtanym od- górkich potoków Dunajcem. Stanąłem też na Hali Gąsie- nicowej, by na Zamarań Tur- nie, Granaty, Kozi Wierch się- zapatrzyć.

Ale cały czas nie zapomina- łem słów, które ów wędrują- cy w XIX wieku po Gorcach- poeta napisał: „Schodźmy w- dół, trzymając statecznie, cośmy wzięli na górze”.

WŁODZIMIERZ BRANIECKI

Wędrując po Gorcach

...Cośmy wzięli na górze

Polona z okien schroniska na Turbaczu. Fot. — K. Gorazdowska

Tatrach”. Chodził też po Al- pach: „Wie pan, największa radość to świadomość, że- nikt nie zabierze już człowie- kowi tego pierwszego wejścia, które on dokonał”. No, ale- to było już dawno, a tu w Gor- ce przyjechali dla 9-letniego- małego Mikiego: „Tam w- Zambii polskich gór nie bę- dzie przecież” tłumaczy mi- ten ojciec.

„Drugie takie moje spotka- nie — niecodzienne nastąpiło, gdy w schronisku oglądałem pokaz przeżrocy. Nisko po- chyleni pod ciężkimi potęż- nymi plecakami ludzie. Prze- dziwnie egzotyczne podgór- skie wioski. To Nepal. I szczyty Himalajów, ciężko- łąmująca wszystko wokół An- napurna. I jakiś święty, ostry- biały szczyt nepalski.

To była wyprawa studen- cka, jesienią 1983. Jej ucze- sownik, wyświetlający teraz te- slajdy, jest... z Poznania. Tu- sprzedaje w bufacej posiłki. — „Chciałem od natoku ludzi- uciec na szczyt” — tłumaczy.

Bacówka pełna jest dymu, oszcypki u góry zawieszane- się w nim, wędza, juhas- mięsi w rękach biały ser, formuje oszcypek. Często- cie ciekła żętyca, opowiada- jak to strzyże się, pokrywa, od- biera młode od owiec. „I zle- ci rokczek i już rokczek czło- wiek jest starszy” stwierdza- filozoficznie.

Chodziłem tu po całej oko- licy, po różnych szczytach. Ale- najdziwniejszą wędrowkę od- byłem — doliną Kamienicy. To taki górski potok. Byłem- towarzyszem dziewczyny, któ- ra tutaj przeprowadza kla- syfikację roślin. Ta dolina- jest chłodna, są tu rośliny spo- tykane tylko wysoko w gó- rach. Więc ona szła wzdłuż- tej rzeki i je spisywała. Przy- gotowywała pracę magister- ską. A ja po kamieniach i- zapadliskach wodnych próbo- wałem wędrować jeden dzień- za nią. Boki doliny biegiły- wysoko w górę, pokryte by- ły wszystkimi roślinami, ja- kie chyba tu są tylko możli-

POGLĄDY I OBSERWACJE

...w kierownictwie państwa- istnieje pełna świadomość, że- pozyskiwanie poparcia obywa- teli dla polityki wytyczanej- przez PZPR i jej sojuszników- może odbywać się tylko przez- czynny, tj. konsekwentną reali- zację celów formułowanych w- programach.

Wicepremier- Mieczysław F. Rakowski- „Przegląd Tygodniowy” nr 35.

Rolnictwo polskie powinno- stać się rolnictwem wysokowy- łądowym, prowadzonym racjo- nalnie z zachowaniem wszyst- kich zasad ekonomicznych, technicznych oraz respekto- waniem praw biologicznych.

Ryszard Manteuffel- „Polityka” nr 34

Błędy zawsze są domeną po- przedników. Domeną następ- ców jest zawsze naprawianie- błędów.

Janusz Wilk-Białołej- „Tygodnik Kulturalny” nr 35

Należałoby rozwiązać wszy- stkie teatry po to, żeby móc- je stworzyć na nowo. Na in-

nej już jednak zasadzie i w- oparciu o inne kryteria.

Jan Paweł Gawlik- „Kierunki” nr 26

...mniej kontrowersyjny a wię- ciej korzyści społecznych- niostyby firmy polonijne, gdyby- ponownie przemysłowo i- strukturalnie produkcyjną i- ustr- uctwową.

Wojciech Krasucki- „Perspektywy” nr 35.

Orientacja na gospodarność- własnym wysiłkiem, jest tru- dnym procesem, ale przedsię- biorczość socjalistyczna- może, przecież być i musi- pozostać promotorem zaspokajania- potrzeb społecznych.

Kazimierz Doktor- „Argumenty” nr 35.

...jestem jak stare wino fran- cuskie. Moje dzieci uczyniły- mnie już dwukrotnie dzie- dakiem, ale proszę mi wierzyć, że- sił mam jeszcze tyle, że- mógłbym występować na- estr- adach świata do końca tego- wieku. Mój kalendarz jest- zresztą- zapełniony na najbliższe- kilka- lat.

Charles Aznavour- „Polityka” nr 34.

Od okrzyku do okrzyku?

Dokończenie ze str. 3- nienie swego zdania nawet- wbrew rozsądkowi, czasami- na przekór reprezentującym- inny punkt widzenia — to po- noć cecha specyficznie polska. Natomiast gotowość, przy- jmo- wania za dobrą monetę pogło- sek nie bierze się z powietrza. Wiąże się ona z kwestią za- ufania społecznego. Choćby- przeszłość zupełnie bliska przy- niosła w tej mierze przykła- dy banalne, ale właśnie dla- tego powszechnie znane: mia- ło być masła pod dostatkiem- — a powrócono do reglame- ntacji; miało nie brakować- szamponów — a zniknęły. I- można, spoglądając na te- zda- rzenia z wyżym pryncypialno- ści przeciwstawić im sporo- faktów o znacznie większym- znaczeniu; nie należy jednak- lekceważyć tego, że potknię- cia w rzetelnym informowa- niu opinii społecznej stają się- pożywką dla wysiewu pogło- sek i plotek.

Profesor Jan Szczepański, jeden z tych socjologów, któ- rzy przez wszystkie — jak się- gam pamięcią — lata, zwykli- zzywać społeczeństwo do roz- sądnego myślenia, napisał kie-

dyś (po roku 1980), że nasza- niezwykle podatność na- bez- krytyczne przyjmowanie naj- bardziej fantastycznych pogło- sek, brak krytycyzmu, podlega- nie nastrojom — utrudniają- realną ocenę faktów.

Konserwatywne zapatrywa- nia, popadanie w wicową de- magogię, nurzanie się zaraz- potem w nastrojach bezwła- du, niestałość psychiczna —- nawet jeśli spotęgowane- zostały okolicznościami i waru- kami życia — obracają się- przeciwko nam. Realizm po- lityczny jest nadzwyczaj cen- ną cechą ludzi końca XX- wieku. Ale teraz i tu, gdzie- żyjemy, bardziej może- potrzebny jest mały realizm- powszedni, odnoszący się- do codzienności. Potrzebny- jest nie po to, by godnie- działało się sferom rządzącym- w Polsce, lecz żeby wszystkim- lepiej się wiodło. Abyśmy nie- nabijali sobie guzów szamo- cząc się od skrajności do skraj- ności, ani skutkiem pochop- nych poczynań, ani też w- wyniku przyjmowania mile- czy niemile brzmiących pogło- sek za prawdę.

WIESŁAW PORZYCKI

Ewangelicki kościół Tempeliakko w Helsinkach- pozostawia na odwiedzających go- turystach niezatarte wrażenie. Wykuty został w skałę, pod- powierzchnią rozległego placu- i przykryty płaską, szklaną kopułą. Wpadające przez nią- promienie słoneczne dodatkowo- oświetlają fioletową wy- strój wnętrza świątyni. Ten- niezwykle kościół mieści się- w centrum Helsinek stanowiąc- kolejny dowód oryginalności- fińskiej architektury. Jesteśmy- tu w sobotni, czerwcowy- wieczór. Najwyższa już- pora by zadzwonić do Pia i- Tapio, naszych przyjaciół- poznanych w Mariehamn. Możemy- to uczynić natychmiast, gdyż- w przedsiönku kościoła- znajduje się aparat telefoniczny. Stąd- też zabieramy ze sobą- informatory o Helsinkach, w- których znaleźć można- wszystkie(!) potrzebne turystom- wiadomości — od skróconej- historii miasta poprzez- tygodniowy lub miesięczny- program imprez kulturalnych i- sportowych, dane na temat- poczty, komunikacji, gastrono- mii, handlu aż do- spisu ambasad czy- kościołów poszczególnych- wyznań łącznie z- dniami i godzinami, w- których odbywają się- nabożeństwa. Publikacje- takie wydawane w- kilku językach —- najczęściej angielskim, niemieckim i- szwedzkim — wolne są- od opłat.

Dzwonię do naszych- znajomych żeglarzy. Umawiamy- się na jutro w przystani, w- której zaucumował „Wagabunda”, a- w której także stoi- łódka Pia i Tapio. Nyländska- Jaktklubben mieści się- na wyspie, naprzeciw Dworca- Morskiego, a więc- w samym centrum Helsinek. Dostać- się tam można- tylko drogą wodną. Między- mariną a nabrzeżem- stałe kursuje motorówka- kierowana przez- pana Harolda, zwanego- przez nas Charonem. Ten- sympatyczny staruszek- stał się dla nas- uosobieniem typowego- Finna — małowznowego, życzliwego, rzetelnie- wykonującego swoje- obowiązki. On to- gdy podchodząc do- kei rzucaliśmy- dopiero cumy był- już przy maszcie- jachtklubu wciągając- na niego biało- czerwona- flagę. Wieczór- rami zaś, zawsze- w klubowym- mundurze, zdejmował- flagi, by rękami, zgodnie- z zwyczajem, zawie- szyć je ponownie.

Po porannej, niedzielnej- ulewie w południe- zaświeciło słońce. Właśnie- wywieszałam na- reling wyprane- rzeczy, gdy na- kei sprostargłam- Tapio. Wchodząc- na pokład „Wagabundy”- i witając się- natychmiast- pyta o Kemi i- krąg polarny. Fińscy- żeglarze mieszkający- na północy kraju- rzadko bo- wiem pływają- na koniec- Zatoki Botnickiej. Mają- tu przecież- tak atrakcyjne- tereny z- tysiącami- wysp, że- nie- pociągają ich- północ. Tapio i- jego przyjaciel- Jouko nie- żeglowali tam- nigdy. Opowieściom- nie ma- więc końca.

Wieczorem- Pia i Tapio- zjawiają się- ponownie na- „Wagabundzie”- zapraszając- Jasia i mnie- do sauny, do- domu rodziców- Tapio. Zaproszenie- takie traktowane- jest w Finlandii- jako- gest przyjaźni, sposób, w- którym- pragnie okazać- się sympatię. Odmówić- więc- pójścia do- łaźni nie- można, gdyż

sprawiłoby to- Finom przykreść. A- zresztą, czyż- można- rezygnować z- tej- przyjemności, którą- poznaliśmy- już- będąc- na basenie- kąpielowym w- Kemi? Nie- potrafię- powstrzymać- się od- śmiechu- patrząc- na- przerażoną- w- tym- momencie- minę- kapitana. Chyba- za- dużo- naczytał- się- o- wspólnych, damsko- męskich- saunach i- stąd- ten- przestraszony- wzrok.

— No, kapitanie, tylko- dzielnie- nas- reprezentuj —- dowcipkuje- żaloga.

Do- sauny- chodzi się- oczywiście- nago, ale- tylko- rodziny- przebywają- tam- razem, natomiast- w- pozostałych- przypad-

Gdzie słońce nie zachodzi (5)

Najtrudniejsze są powroty...

kach- mężczyźni i- kobiety z- reguły- kąpią się- oddzielnie. Nie- ma- się- czego- bać...

Jadąc- do- rodziców- Tapio- wstępujemy- po- drodze- do- domu- sympatycznych- żeglarzy. Mieści- się- on- w- budynku- małego, prywatnego- muzeum- sztuki, w- którym- pracuje- Tapio. Można- więc- rzec, że- jest- to- mieszkanie- służbowe.

Sauna, do- której- zostaliśmy- zaproszeni- jest- elektryczna i- musi- nagrzewać- się- pół- godziny. Fin, wiedząc, że- interesuje- nas- Tapiola i- Otaniemi- proponuje- wykorzystać- ten- czas- na- ich- obejrzenie.

Za- szyb- samochodu- podziwiamy- Tapiole, słynne- miasto- ogród, którego- urbanistyka- całkowicie- została- podporząd- kowana- przyrodzie. Do- wielu- domów- prowadzą- kręte, leśne- ścieżki. Zieleni- jest- tu- elementem- dominującym.

— Ale- to- już- nie- jest- ta- Tapiola, która- była- tu- jeszcze- parę- lat- temu —- sprowadza- nas- na- ziemię- Tapio. — Spójrz- cie- na- to- rozbudowujące- się- centrum- handlowe. Niewiele- ma- ono- wspólnego- z- pierwotnymi- założeniami- architekto- nicznymi.

Nam- się- jednak- podoba, podobnie- jak- studenckie- osiedle- w- Otaniemi, z- głównym- gmachem- politechniki- zaprojektowa- nym- przez- Alvara- Aalto. W- jednym- z- budynków, na- parterze- świeci- się- światło.

— To- jakiś- student- pracuje —- wyjaśnia- Tapio.

— Uczy- się? —- upewniam- się.

— Nie, pracuje —- odpowiada- Fin. — Jest- asynten- tem- tak- jak- ja.

— Ty- jesteś- asynten- tem? — Przecież- mówisz, że- studiu- jesz- na- wydziale- mechanicznym.

OŚRODEK KSZTAŁCENIA ZAWODOWEGO
ZAKŁADU DOSKONALENIA ZAWODOWEGO

w Poznaniu
ul. Cegielskiego 1, tel. 502-82

ORGANIZUJE KURSY

w punktach szkoleniowych na terenie m. Poznania

Zebrania informacyjne połączone z zapisami odbędą się dnia:

31. 08. 1984 r. w Ośrodku ul. Cegielskiego 1 budynek B

o godz. 9.00 - TRZYLETNI KURS KRAWIECTWA DAMSKIEGO LEKKIEGO dla młodzieży po szkole podstawowej...

4. 09. 1984 r. w Ośrodku ul. Cegielskiego 1 budynek B

o godz. 16.00 - KURS KROJU I SZYCIA I° dla początkujących

o godz. 17.30 - KURS KROJU I SZYCIA II° dla absolwentek I°

o godz. 18.30 - KURS KROJU I SZYCIA III° dla absolwentek I°, II°

5. 09. 1984 r. w Ośrodku ul. Cegielskiego 1 budynek B

o godz. 16.00 - KURS CZELADNICZY KRAWIECKI dla absolwentek kursów kroju i szycia I°, II°, III°

WSZYSTKICH ZAINTERESOWANYCH serdecznie zapraszamy w/w terminach.

PONADTO OŚRODEK PRZYJMUJE ZAPISY NA KURSY:

- BUKIECIARSTWA - dla sprzedawców kwiatów
DZIEWIARSTWA RĘCZNEGO - (druty, szydełko)
HAFTU ARTYSTYCZNEGO - ręcznego
TKACTWA ARTYSTYCZNEGO
KOSMETYCZNE - dla potrzeb własnych
KOSMETYCZNE - wyuczające zawodu (Pomaturalne Studium Zawodowe - dwuletnie)
PEDAGOGICZNE - dla rzemieślników prowadzących warsztaty.

INFORMACJI UDZIELA I ZAPISY PRZYJMUJE: sekretariat Ośrodka Kształcenia Zawodowego ZDZ w Poznaniu, ul. Cegielskiego 1, tel. 502-82.

2764-K1

Praca

Kto założy gotowe rynniny w willi, Szamotulska 42 m. 2. 25394g

Podjęcie każdej pracy we wrześniu. Oferty 25271g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Krawcowa odzieży lekkiej przyjmie pracę chłupni cza lub stałą. Oferty 25256g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmie chłupnictwo o prócz szycia. Oferty 25317g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zakład elektryczny i elektrotechniczny zatrudni emeryta lub rencistę bez kwalifikacji. Oferty 25224g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Palaczka c.o., solidnego, chętnie emeryta. Zgłoszenia: Administracja Domu, Ratajczaka 18 - 10 - 12. 23647g

Do sprzątnia posesji za trudnymi bez mieszkani emerytki Zarobki dobre. Administracja Domu Ratajczaka 18, godz. 10-12. 23648g

Przyjmie szycie do domu, tel. 466-31. 25247g

Przyjmie od 3 września ucznia lub rencistę oraz czeladnika z zamieszkania. Jankowskiego, ul. Jankowskiego 15. 21040g

Złocze szycie chłupniczo. Oferty 22575g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Mężczyźni i kobiety do pracy w ogrodnictwie z mieszkaniem przyjmie. Po znań, ul. Tarnowska 23. 25452g

Nauka

Kursy języka angielskiego. Dysponujemy jeszcze wolnymi miejscami w grupach 4 i 5 osobowych. Zorganizujemy materiały, nowoczesne metody. Prywatny Zakład „Lektor” Informacja, tel. 330-216 (zmiennony) poniedziałek, piątek 8-9 oraz 17-20. 18143g

Lekcje akordeonu, - tel. 63-888. 19224g

Kupno

Frotta i boucle. Oferty 25305g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Blurko dab rustical, tel. 67-30-14. 25339g

Kupie mała zwykła przed ke. tel. 77-32-30. 25354g

Kupie kosiarke do trawy, Plewiska, Łakowa 24a. 25420g

Kupie materię. Oferty 25482g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupie materiały budowlane, tunel foliowy 7 x 30. Zamienie ciagnik T-25 po małym przebiegu na większy lub sprzedam. Oferty 25223g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupie flanelę, płótno flagowe dwulicowe. Ul. Piekna 7a, tel. 48-00-42. 25529g

Sprzedaz

Minsk 16 A zamienie na prakę lub sprzedam, tel. 32-64-24. 25309g

Opony 165 (155) X 13 no we, błękitowane, Marce lńska 81A m. 7. 23314g

Sprzedam dywan belgijski 2X3 m, tel. 32-16-87. 25301g

Złota 9K bransoletka 28 g, naszynek z malschitów. Oferty 25289g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

TVC Nordmende 67 cm, Pal/Secam zdalnie i Video Akai. VHS Pal/Secam, zdalnie, wieża Hi-Fi Tech nies zdalne sterowanie. Oferty 25295g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1. lub telefon grzechn. 22-25-58.

Sprzedam automat czeski (gwarancja), fotel rozkładany, pojemnik pościelowy, Tel. 20-48-33. 25272g

Sprzedam butle gazowa z umową - Dęblińska 19. 25273g

Sprzedam pilnie mały kompresor, tel. 20-13-68 po 16. 25268g

Sprzedam betoniarke, kupię prawy, tylny błotnik i ściankę bagażnika do Warszawy. Przytoczna 19. 25289g

Sprzedam sypialnię „Ma ja” nowa. tel. 607-63. 25363g

Sadzonki i plkówkę asparagus, plumosus sprzedam, telefon 531-26. 25245g

Sprzedam części i silnik Volkswagena 1300 oraz Nysy. Oferty 25380g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam owczarki niemieckie rodowodowe. Tel. Wrocław 56-71-51. 18990g

Aparat fotograficzny Canon AE-1, program z motorem, obiektywami Canon FD 35/2.0 i FD 135/2.8, lamna Braun 340 SCA, komplet akumulatorów Ni-Cd. Tel. 41-85-93. 25441g

MZTS-256/1, Rawicka 63. 25363g

Ponton Gryt z silnikiem ZKM okazynie sprzedam, telefon 77-64-10 lub Poznań, ul. Sptawie 29. 25254g

Mini wieżę (eksportowa) z głośnikami. Tel. 77-92-74. 25199g

Sprzedam tanio maszynę wieloczołową Łuczni 834 na gwarancji. Oferty 25357g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obiektowy szerokokątny, ul. Woźna 2/3 m. 4. 25401g

Sprzedam przyczepę i roz trząsac obornika, Józef Brodzka, Krobła Stara 86, 63-804 Domachowo. 25404g

Dame Pik sprzedam, tel. 20-16-52. 25463g

Sprzedam stół pingpongowy, Poznań, ul. Łukaszevicza 5 m. 11. 25468g

Sprzedam „chemosil” Oferty 25429g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lakier „Nitro”. Oferty 25435g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

2 butle do gazu 11 kg. Oferty 25477g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Maszynę do lodów NRD, segment okleina dobowy, Tel. 67-24-18. 25485g

Bony PeKaO, tel. 67-24-18. 25486g

Sprzedam tanio większą ilość atrakcyjnej dzianiny bawelnianej. Oferty 25493g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam sadzonki asparagus, Paździerz Stan. Luboń 1, Armii Czerwonej 83. 25497g

Jalówki cielne, krowy HF 64-114 Lipno 133 Goliński. 25510g

Sprzedam złote obrączki, sygnę i zegarek damski. Tel. 634-88 do godz. 16. 25533g

Sprzedam materię, telefon 66-02-50. 24146g

Sprzedam prakę automatyczną lub zamienie na zamrażarkę. Oferty z ceną 24137g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Tulipany, krokusy, tel. 13-03-29. 25417g

Nowa Łódzka „Donbas” sprzedam. Oferty 25349g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam obrączki, pierścionek, tel. 625-82. 25444g

Sprzedam tanio drzwi aluminiowe oszkłone. Kordeckiego 23 - Górczyn. 24976g

„Bone” w pluszu mohair, bony PeKaO. Oferty 25326g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam barakowóz, pa pe, cęgie, klinierowa, blache ocynkowa, łódzkie używana Polar 190, maszynę Łuczni 498 nowa. tel. 541-33. 24770g

Mini-wieżę z głośnikami srebrna sprzedam, tel. 79-28-49. 24990g

Kożuch i płaszcz skórzany - damskie. Tel. 651-49. 24962g

Okazyjne damski kożuszek jatk. Oferty 25049g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam telewizor czarno-biały, maszynę dwiukłową, warszawska dwiukłowa, wórk. Telefon 22-13-02 (tylko sobota, niedziela od 10-17). 25170g

Sprzedam niedrogi przy-czepkę samochodową typu „Tarpan”, tel. 66-51-61. 25235g

Opony nowe - Fiat 126p, tel. 32-97-14. 23210g

Dywan tel. 77-81-72. 20444g

Czarne futro karakulowe, koźnierz z lisa, rozmiar 164/100 tel. 20-11-03 po południu. 20753g

Sprzedam 4 skóry cielece. Oferty z ceną 19822g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam magnetofon Finex deek nowa, gwarancja, system dolby. Tel. 32-36-57 po 14. 20781g

Dalmatyńczyki po złotych medalistach Poznań, telefon 67-16-07. 21711g

Nowa kuchnia elektryczna zamienie na prakę automatyczną z dopłata. Tel. 32-25-35. 21814g

Wypoczynek nowy, bluz br. Os. Kraju Rad 11 m. 36. 22800g

Sprzedam blany karakulowe w kolorach: czarny, brąz i popiel. Telefon 448-74. 22789g

Nowy telewizor 24 cłonowy czarno-biały. Oferty z ceną 25169g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam skóry baranie na pokrowce oraz suknie ślubna z koronki. Tel. 22-01-70. 25371g

Sprzedam tanio segment używany 3-czołowy ze spaniem. Rzeczypospolitej 46 m. 24. 25369g

Zegar stołowy antryk marki „Becker” sprzedam. Oferty 25330g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wannę 170, Wilecz 7. 25338g

Sprzedam niemieckie pianino wysokiej klasy. Oferty 25378g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam blany karakulowe czarne. Oglądać po godz. 19. Poznań, ul. Strzelecka 14 m. 3 Makowski. 25381g

Kolumny ZG40C/S. Jagiełlońskie 82 m. 8. 25383g

Sprzedam ciagnik Ursus C-360 nowy lub zamienie na Stara 200. 62-020 Swarzędz, ul. Średzka 23. 25484g

Zamienie prakę automatyczną nowa na łódzka. Oferty 25508g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Motoryzacyjne Trabanta, Warszawa, tanio kupię. Oferty 25313g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1

Sprzedam Tarpana standard 81/16000, Szamotyły, telefon 200-84. 25303g

Sprzedam silnik i skrzynię biegów Fiata 850 62-002 Ziolkki, Krótka 9. 25267g

Sprzedam warszawę 223 z silnikiem górnokołowym w tym po remoncie, nadwozie stan dobry, tel. 605-69. 25352g

Sprzedam Trabanta Com bl po wypadku. Telefon 634-59. 25198g

Sprzedam małucha (600), rocznik 77, tel. Skoki 42. 25362g

Kupię pokrywe bagażnika Skody 1000 MB. Oferty z ceną 25411g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Fiata 1500 rocznik 1979. Tel. 204-274. 25983g

Sprzedam do remontu przedwojenne BMW 327/28, Cabriolet, Audi 80 dzie wcieloletnie. Oferty z ceną 25361g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam WSK-175, tel. 13-07-65. 25414g

Sprzedam Fiata 126p ES 1984, tel. 67-14-62. 25410g

Silniki Skoda S-100, Ursus Z-7501 sprzedam, tel. 405-74. 25440g

Sprzedam Fiata 126p 1980 r., tel. 67-37-33. 25437g

Sprzedam ciagnik C-355 po kapitalce. Rachwałski Adam, 58-152 Górczaków, Rogoźnica Woj. Wąbrzych. 25478g

Sprzedam tanio nadwozie Fiata MR do remontu i przednie zawieszanie. Siwek Seweryn, Zimin, Krerowo 63-006. 25539g

Wartburga 1000 - tanio sprzedam. Nadolski Wrozska 8. 24111g

Malucha - odbior Polmozbyt zamienie na nowego Wartburga, tel. 22-48-20. 24606g

Sprzedam nowego Fiata 126p nieregistrowanego i Zastawę 1100p rok 1980, 1981, Wrzesnia tel. 61-054 po godz. 17. 24349g

Sprzedam Poloneza z listonada 1982 r. Telefon 448-74. 22790g

Fiata 126p, odbior Polmozbyt sprzedam. Oferty 25306g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Renault 8, rocznik 1978, tel. 77-56-08. 25352g

Ursus C-4011 zamienie na sam. osobowy lub sprzedam. Poznań - Krzesiiny, ul. Garaszewo 40. 23373g

Zasieplki do wałów korobowych. Pozzadu, kadubow silnikow i zwrotnik wykonuje. Poznań, ul. Winogrody 92a. 25397g

Sprzedam Fiata 125p 1500, 1979. Gniezno, tel. 45-02. 25412g

Sprzedam Warszawę 224, stan b. dobry, telefon 619-61. 25424g

Sprzedam lub zamienie Skodę 105 S r. 1981 na Fiata 126p oraz telewizor Junost, Tel. 20-74-96. 25448g

Opony o wymiarze 750 X 16 do samochodu dostawczego zdecydowanie kupię. Tel. 67-35-83 po 17. 25453g

Sprzedam Stara A-28 Poznań, Dabrowskiego 341. 25460g

Sprzedam lub zamienie Poloneza z silnikiem, skrzynie biegów, Mercedes 200 Diesel pierwsza rejestracja 1983 r. Oferty z ceną 25461g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Trabanta 601, stan idealny sprzedam, tel. 67-36-17. 25467g

Sprzedam Fiata 126p 600 cm³, rocznik 77, Poznań, Gwardii Ludowej 37 m. 16 od godz. 17. 25507g

Sprzedam samochód Syrena 105 L rok 1979 33 tys. km i mocarne kołow. Gabiln, 63-012 Domi nowo, Stachowiak Kazimierz. 25520g

Lokale

Lokal na ciche rzemiosło weźmie w najem. Oferty 25416g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pila M-4 1 pdkoje lokatorskie - zamienie na równorzędne lub większe Poznań. Oferty 25300g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wynajmie mieszkanie wia snościowe ul. Lodowa nr 5 z telefonem i garażem od paździerznika na okres 2 lat, płatne z góry, naj chętniej cudzoziemcowi. Powozne oferty 25284g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuje mieszkanie lub domu gospodarczego na terenie miasta Poznania. Korzystne warunki. Oferty z ceną 25253g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wszczęć - zamienie M-4 własnościowe z telefonem w centrum na podobne w Poznaniu. Informacja: Obornik/Poznań, ul. Powst. Wielkop. 3/2, tel. 672 od godz. 17. 25415g

Sprzedam mieszkanie wia snościowe, komfortowe, 3 pokoje, 60 m² nowe budownictwo w Gdyni. Informacja: Gdynia, telefon 20-79-15. 25416g

Studentka poszukuje pokoju lub mieszkania. Tel. Bydgoszcz 852 41-21-44. 25633g

M-3 Poznań oddam w dzierżawę na 2-3 lata. Płatne z góry. Oferty 25527g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmie dozorstwo lub inną pracę w Poznaniu, warunki mieszkanie. Oferty 25484g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-4 Gostynin zamienie na równorzędne lub mniejsze w Poznaniu lub okolicy. Oferty 25402g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Panienkę na wspólny pokój przyjmie przy Osiedlu Warszawskim Oferty 25496g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Łódź śródmieście - kwa terunkowe trzypokojowe (68 m² i p., cegła), wygody, telefon zamienie na Poznań. Telefon Łódź 78-13-02 po 18. Oferty 25474g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lokal biurowy, magazynowy oddam, tel. 32-09-02. 25475g

Mieszkanie kwaterekowe 4 pokojowe, zamienie na dwa mieszkania 2 pokojowe. Telefon 628-07. 25496g

Kwaterunkowe dwupokojowe z przynależnością 65 m² do remoncie. zamienie na większe trzy czteropokojowe. Oferty 25512g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Poszukuje garażu w okolicy Raszyńska, Raszyńska 42c m. 4. 25513g

Wydzierżawie, sprzedam restaurację, atrakcyjna miejscowość górską. Oferty 25542g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam M-5, powierzczenia 54 m². Kraju Rad 22 m. 72. 23941g

Własnościowe M-6 sprzedam w dobrym punkcie Osiedla Kraju Rad. Powozne oferty 24316g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Okazali! Sprzedam M-4 kompletnie urządzone, telefon, do zamieszkania od zaraz. Oferty 24922g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Własnościowe M-2 24 m² Gdańsk - Przymorze sprzedam. Oferty 25252g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienimy mieszkanie spółdzielcze lokatorskie 3-pokojowe, 48 m², III p. słoneczne, telefon, garaż na Osiedlu Wielkiego Paździerznika przy ul. Murawa na 2 mniejsze. Oferty 19545g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nieruchomości

Sprzedam działkę budowlaną 3000 m² w dobrym punkcie w Suchym Lesie. Oferty 25308g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pawilon gastronomiczny w Poznaniu sprzedam. Oferty 20911g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 127 ha ziemi, okolica Wronki, jezioro, las. Informacja: Wronki, Mickiewicza 15. 25456g

Sprzedam dom z zabudowaniami, cały wolny, 127 ha ziemi, okolica 1

Praca

Przyjmie do warsztatu blacharsko - dekarskiego na pół etatu rencistów, emerytów oraz brygadę dekarską - blacharską chętną do pracy dodatkowej na drugiej zmianie. Poznań, ul. Ratajczaka 26 m. 86 V wejście w podwórzu. 25568g

Przyjmie prace chałupnicze. Mosina, tel. 373. 25573g

Przyjmie szycie, telefon 471-31. 25587g

Piekarz, cukiernik, uczeń piekarski potrzebny. Możliwe zakwaterowanie. Luźni w Zakwaterowaniu. Luźni Armii Czerwonej 147, tel. 13-04-09. 25597g

Zakład krawiecki zatrudni krawcowe emerytki, rencistki do szycia kurtki. Informacje tel. 534-69 w godz. 16 - 18. 25612g

Administracja domu centrum Poznania odda osobie z kwalifikacjami, doświadczeniem. Oferty 25921g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Elektromonter, ślusarz, kierowca kat. BCET podjęmie jakakolwiek prace, warunek mieszkania. Poznań, Zalesie 5 m. 3. 25634g

Samotny po pięćdziesiątce w Poznaniu przyjmie pomoc domową do dwóch osób. Oferty 25642g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Zakład murarski przyjmie rencistów, emerytów, tel. 48-18-13. 25681g

Przyjmie prace chałupnicze - nie szycie. Oferty 25691g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Gospodarstwo zatrudni zaraz 2 pracowników do okresowej pracy fizycznej, tel. 673-376. 27084g

Przyjmie do pracy w ogrodnictwie (mogą być renciści) Poznań - Szcepankowo, Głęboka 4. 27088g

Zatrudnim w zakładzie murarskim emerytów i rencistów oraz uczniów. Tel. 79-32-96. 26977g

Student na urlopie podejmie prace od lutego Oferty 26984g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pracownik na gospodarstwo rolne potrzebny Zielński St. Szewce 86, gmina Buk. 26699g

Kupno

Kupie zamrażarkę, telefon 48-09-48. 26765g

Kuchnię elektryczną z piekarnikiem nową kupię. Oferty z ceną 26786g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wannę żeliwną kupię. Oferty tel. Wągrowiec 301-83. 25594g

Kupię skóry z rudego lisia, 4 opony nowe, mieszankę 13X165 zamienię na 13X145 lub sprzedam. Ma dalszniego 5 m. 24. 25631g

Kupię do 2 t wapna hydratyzowanego Oferty z ceną 25647g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kupię nakretki M-8 i podkładki M-5. Os. Rzeczypospolitej 92 m. 9 Poznań. 26724g

Sprzedż

Sprzedam kombajn „Bizon” bardzo dobrym stanie Plekary, Kanakowa 22, gm. Stęszew. 25580g

Owczarki niemieckie - szczeniata. Tel. 67-48-89. 25560g

Sprzedam garaż blaszany nowy, taksometr, Poltax 1. Poznań, Osiedle Czecha 77 m. 122, po 18. 25566g

Doniczki, koryta betonowe, bramki, kółka do goździków, pojemniki do kwiatów sprzedam. Tel. 79-07-29. 25576g

Sprzedam konia, wóz. Oferty 25579g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Flaki do kiełbasy. Tel. 77-04-89. 25582g

Sprzedam nowy mini tuner T 8010, tel. 627-80. 25585g

Sprzedam meblowlankę NRD jasną, tel. 47-14-39. 25586g

Sprzedam Singera 834 na gwarancji. Oferty 25592g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Dywan 2X3 brązowo-beżowy, kożuch krótki turecki damski ul. Jackowskiego 19 m. 21. 25596g

Przepracowane cebulki frezji tanio sprzedam A Nowicka, Goleczewo, gm. Suchy Las. 25605g

Sprzedam przyrządy do produkcji rur fawory. Osiedle Piewiska, ul. Wioślarska 14. 25614g

Sprzedam okrągły biały, stół rozkładany, średnica 105 cm. Tel. 566-78. 25617g

Sprzedam segment, „Brydż”, dąb, rustikalnie ujęty, wysokiej klasy flet „Bosch-Hawens” Sax-Alt-Weltklang, Akordeon 120 Bass-Weltmeister. Oferty 25094g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Sprzedam tanio lodówkę sprężarkową, tel. 32-37-39. 26070g

Zamrażarkę nową sprzedam. Oferty 26074g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Serwis francuski, szklany komplet. Tel. 66-37-68. 26085g

Sprzedam komplet kafil marminkowych, damską marminkę skórkową, buty do nat. Tel. 48-19-15. 26091g

Wzmocniacz stereo 2X150 W - sprzedam Os. Piastowskie 108 m 40 po 20. 26111g

Sprzedam umywalkę, teled, rury o cynk 1/4, wapno hydrauliczne. Leżyczka 30. 26123g

Sprzedam łódź super - eksport, tel. 32-18-03. 26166g

Sprzedam maszynę do waty cukrowej. Oferty 26621g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam 6 opon 600X16 nowe. Oferty z ceną 26622g, Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam nowy blok Ursus C-360. Os. J. III Sobieskiego 16 B m 64. 26639g

Super Video VHS 120 m, Bułgarska 120 m, 11. 26719g

Kożuch turecki, łalki, damski, dziecięcy, telefon 658-95. 25720g

Sprzedam szczeniata z rodowodem rasy doberman. Chodzież, telefon 21-799. 25722g

Sprzedam mało używaną lodówkę TS 135, zlewniowyak nierdzewny. Oferty 25731g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Telewizor kolorowy tury styczny „Elektronika” telefon 20-49-57. 25736g

Janniki gładkłosę 9 tygodniowe sprzedam. Poznań, Wójtowska 25b. 25741g

PKS Wilczyńska gm. Dusz niki w dniach 4 i 5 września w godz. 9-11 będzie prowadzić sprzedaż garbowanych skór owczych, króliczych, nutri i innych. 25745g

Sprzedam betoniarce 150 l, Mosina, ul. Farbiarska 2. 25747g

Cegłę kratówką dwucęgiową 5 tysięcy sztuk sprzedam (ew. częściowo zamienię na pełną). Tel. 605-88. 25765g

Sprzedam meble staromieszkańskie rzeźbione, czarna dąb Głogowska 84 m. 7. 26769g

Sprzedam stół kępański Poznań, Głuchowska 12 po 17. 26770g

Sprzedam foksteriera szorstkłosę - szczeniata Puszczykowo, ul. Zaułek 9, telefon 13-31-74. 26796g

Sprzedam spawarkę wirlnikową Zygmont Kłomowski 63-011 Pławce, tel. 19-27. 26797g

Zamienię prasownicę na lodówkę lub automat nową względnie sprzedam. Oferty 26798g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Hitachi Video VT 33E Pal-Secam najnowszy model tanio. Kanakowa 14 m. 7. 26799g

Sygnet złoty 583 wg wyceny minus 10%. Oferty 26800g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam obornik popieczarkowy. Wiadomość tel. 79-25-06 po godz. 16. 26803g

Pudel średni rodowodowy, tel. 519-65, tel. 663-27. 26809g

Sprzedam suknię ślubną. Tel. 462-99. 26810g

Sprzedam folie niebieska 6X30, tel. 49-20-30. 26813g

Motoryzacyjne

Sprzedam samochód asenizacyjny poj. 7,5 tys. l. Tel. 203-166. 26797g

Sprzedam malucha 1977 tel. 472-86. 26999g

Sprzedam Moskwicka 402 w dobrym stanie oraz Moskwicka 403 na części Janikowo k/Poznań, ul. Akacja 2, wjazd od ul. Bałtyckiej. 26649g

Ford Fiesta - malolitrażowy sprzedam. Telefon 33-00-57 do godz. 15. 26665g

Sprzedam Zastawę 1000p rocznik 1979 lub zamienię na Poloneza Andrzeja Kamiński, 82-081 Baranowo k. Poznania, ul. Wypoczynkowa 63. 26844g

Lokale

Mieszkanie wynajmę. Za płacę z góry. Oferty 25770g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Do wynajęcia mieszkanie samodzielne w Puszczykowie. Telefon Poznań 13-30-36, dzwonić po 16. 26623g

Poszukuję pokoju z kuchnią lub strychu do zamieszkania. Może być z dozorstwem. Poznań. Za teże 5 m. 3. 25636g

Zamienię 3 pokoje z kuchnią 80 m² centrum na równorzędne lub większe. Oferty 25593g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam Syrenę 105, blacharka do remontu. Głodek, Leżyczka 11 k/Opalenicy. 25675g

Sprzedam nadwozie 126p, M-8011, tel. 22-45-77. 26676g

Sprzedam Syrenę 104, tel. 23-01-22. 26680g

Sprzedam Syrenę 105, rocznik 1980, tel. 77-22-39. 26681g

Zamienię obręczki, pierścionki, kołczyki na samochód, osobowy. Oferty 26682g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Samochód Renault tanio sprzedam, tel. 66-55-18, rano. 26684g

Sprzedam Poloneza 1980, tel. 20-09-46. 26700g

Kupię lub zamienię Fiat 1300 na Stara 28 do remontu, podwozia kompletne 28-29. Tel. 32-58-30 wieczorem. 26773g

Sprzedam Fiata 126p po małym przebiegu - 1980 rok - tel. 430-50. 26780g

Nowy silnik Fiata 600 cm³ z osprzętem - gwarancją sprzedam tanio - Naradowicka 70 A. 26781g

Sprzedam nowe nadwozie Poloneza nieuzbrojone, tel. 639-95. 26782g

Sprzedam Warszawa górnozaworową w idealnym stanie. Tel. 41-12-02. 26794g

Sprzedam Żuka A03 i Syrenę R-20, tel. 48-10-41. 26801g

Zamienię - VW Golfa GLS 1600 czterodrzwiowy na Poloneza. Oferty 26802g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam Syrenę 104 bardzo tanio, tel. 478-60. 26805g

Sprzedam koła do Stara 8,25X20 oraz inne części do silnika Komorniki, Poznańska 83. 26808g

Sprzedam tanio samochód VW-BUS, Świerczewskiego 108 m. 3. 26814g

Fiata 128 3p okazynie sprzedam, Jugosłowiańska 52B m. 15. 26817g

Sprzedam karoserię niekompletną „Poloneza”, od biór Polmożbyt. Wiadomość, ul. Polna 7 m. 10. 26819g

Sprzedam Fiata 1250, przyczepkę bagażową tel. 601-38. 26819g

Sprzedam Warszawa na chodzie 4 części. Biskupice k. Pobiedzisk, ul. Główna 3. Pacan. 26819g

Sprzedam Lublina, Poznań Komornicka 26. 26824g

Zamienię Dacie 1982 r. na samochód ciężarowy wywrotkę z silnikiem Leylanda. Oferty 25628g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię Żuka A-09 skrzyńowego na Tarpac. 82-025 Kostrzyn, Kościuszki 7 m. 3. 25530g

Sprzedam Zastawę 1100p, rok prod. 79, tel. 77-79-79. 25846g

Zamienię Opla Askonę 1,6 D pięciobiegową, pięciodrzwiową, rok 1983, na nowego Poloneza. Oferty 25651g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam Fiata 125p 1973 r. Świerkowa 12 m. 1. 25880g

Sprzedam Fiata 125 do remontu. Chłapowskiego 9 m. 7, od 19. 25882g

Sprzedam Stara 29 bez skrzyni. Konarszewo, ul. Kościelna 40. 25910g

Sprzedam silnik ze skrzynią biegów do Stara 28. Wierzeja 22, gm. Duszniki. 25921g

Sprzedam Skodę 1000 MB po remoncie Puszczykowo, ul. Jodłowa 11. 25926g

Przyczepę N-126 na resorach sprzedam niedrogo lub zamienię na Tarpac. Oferty 25927g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam przyczepę na kołach srenowskich Os. B. Chrobrego 31 m. 34. 25928g

Wynajęcie

Wynajęcie mieszkania w Poznaniu. Oferty 25590g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kawalerka do wynajęcia. Oferty 25686g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-4 (3 pokoje, 48 m²), telefon, zamienie na dwa mniejsze. Oferty 25716g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Małżeństwo z dzieckiem przyjmie dozorstwo za mieszkanie. Oferty 25588g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-4 (147 m²) spódz. Winogrody na większe. Tel. 20-03-68. 26083g

Szukam M-2, płacę rok z góry. B. Balawander Poznań, Wieczorka 5. 26097g

Odstąpię lokal 50 m² Platokowo na cele handlowe, usługi, cicha produkcja. Oferty 26631g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Mieszkanie M-3 własności w Mosinie sprzedam. Oferty 26662g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie cudzoziemcowi firmie polonijnej komfortowe mieszkanie. Oferty 26677g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Młode, bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju. Oferty 26682g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Własnościowe M-3 Mosina sprzedam. Oferty 26698g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pilnie potrzebna kawalerka lub samodzielne mieszkanie, chętnie z garażem. Tel. grzeźnia 23-09-65 lub oferty 26754g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie w Luboniu. Oferty 26762g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 lub M-4 w Pile zamienię na M-3 w Poznaniu. Warunki do uzgodnienia. Oferty 26767g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię mieszkanie M-4 z telefonem Winogrody na M-3 i M-2 w Poznaniu. Oferty 26909g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam M-3 Poznań, Norwida 15 m. 16 godz. 16-21. 26773g

Wynajęcie pokoi uczelnianym, telefon 32-04-09. 26776g

Przedsiębiorstwo zagraniczne weźmie w najem pomieszczenia biurowe 150 m² oraz pomieszczenia produkcyjne 150 m² w Poznaniu. (Chętnie do mek z warszatem). Oferty 25419g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie na minimum 2 lata wille Grunwald, Jezycy, Winogrody. Oferty 25418g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pokój wynajmę panu. Rawicka 97. 25398g

Lokal na warsztat do wydzierżawienia Mosina. Oferty 25382g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 Rataje, Locum z telefonem, najchętniej za bony PeKaO sprzedam. Oferty 21272g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pani pracująca poszukuje kawalerki lub pokoju na 1 rok. Oferty 25331g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Żołnierz zawodowy poszukuje pilnie mieszkania. Oferty 25332g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Posiadam duże pomieszczenia, przyjmie wspólność lub wydzierżawie, albo sprzedam. Oferty 25372g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Przyjmę na pokój dwóch uczniów z prowincji, płatna rok z góry. Poznań, Czerwonej Armii 38 m. 6B, telefon 32-26-54 po 18. 25375g

Przyjmę na pokój uczących lub pracujących. Grunwaldzka 228. 25378g

Zamienię 3 pokoje na Os. Piastowskim na dwa mniejsze. Tel. 79-22-52. 25406g

Zamienię M-2 w Poznaniu i M-2 w Ostrowie Wlkp. na M-3 w Poznaniu. Oferty 26818g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-2 (Rataje) na M-3 w Ostrowie Wlkp. Oferty 26819g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Ślupsk M-4 z telefonem zamienię na mniejsze w Poznaniu. Poznań, ul. Niestachowska 34 m. 116. 26011g

Lekarz poszukuje samodzielnego pokoju dla dwóch cerek, studentek. Oferty Krotoszyn, telefon 25-40 po 15. 26852g

Nieruchomości

Sprzedam dom wolnostojący w Poznaniu, tel. 41-10-84. 26365g

Poszukuję mieszkania w Poznaniu. Oferty 25590g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kawalerka do wynajęcia. Oferty 25686g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-4 (3 pokoje, 48 m²), telefon, zamienie na dwa mniejsze. Oferty 25716g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Małżeństwo z dzieckiem przyjmie dozorstwo za mieszkanie. Oferty 25588g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-4 (147 m²) spódz. Winogrody na większe. Tel. 20-03-68. 26083g

Szukam M-2, płacę rok z góry. B. Balawander Poznań, Wieczorka 5. 26097g

Odstąpię lokal 50 m² Platokowo na cele handlowe, usługi, cicha produkcja. Oferty 26631g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Mieszkanie M-3 własności w Mosinie sprzedam. Oferty 26662g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie cudzoziemcowi firmie polonijnej komfortowe mieszkanie. Oferty 26677g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Młode, bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju. Oferty 26682g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Własnościowe M-3 Mosina sprzedam. Oferty 26698g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pilnie potrzebna kawalerka lub samodzielne mieszkanie, chętnie z garażem. Tel. grzeźnia 23-09-65 lub oferty 26754g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie w Luboniu. Oferty 26762g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 lub M-4 w Pile zamienię na M-3 w Poznaniu. Warunki do uzgodnienia. Oferty 26767g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię mieszkanie M-4 z telefonem Winogrody na M-3 i M-2 w Poznaniu. Oferty 26909g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam M-3 Poznań, Norwida 15 m. 16 godz. 16-21. 26773g

Wynajęcie pokoi uczelnianym, telefon 32-04-09. 26776g

Przedsiębiorstwo zagraniczne weźmie w najem pomieszczenia biurowe 150 m² oraz pomieszczenia produkcyjne 150 m² w Poznaniu. (Chętnie do mek z warszatem). Oferty 25419g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie na minimum 2 lata wille Grunwald, Jezycy, Winogrody. Oferty 25418g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pokój wynajmę panu. Rawicka 97. 25398g

Lokal na warsztat do wydzierżawienia Mosina. Oferty 25382g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 Rataje, Locum z telefonem, najchętniej za bony PeKaO sprzedam. Oferty 21272g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pani pracująca poszukuje kawalerki lub pokoju na 1 rok. Oferty 25331g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Żołnierz zawodowy poszukuje pilnie mieszkania. Oferty 25332g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Posiadam duże pomieszczenia, przyjmie wspólność lub wydzierżawie, albo sprzedam. Oferty 25372g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Przyjmę na pokój dwóch uczniów z prowincji, płatna rok z góry. Poznań, Czerwonej Armii 38 m. 6B, telefon 32-26-54 po 18. 25375g

Przyjmę na pokój uczących lub pracujących. Grunwaldzka 228. 25378g

Zamienię 3 pokoje na Os. Piastowskim na dwa mniejsze. Tel. 79-22-52. 25406g

Zamienię M-2 w Poznaniu i M-2 w Ostrowie Wlkp. na M-3 w Poznaniu. Oferty 26818g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-2 (Rataje) na M-3 w Ostrowie Wlkp. Oferty 26819g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Ślupsk M-4 z telefonem zamienię na mniejsze w Poznaniu. Poznań, ul. Niestachowska 34 m. 116. 26011g

Lekarz poszukuje samodzielnego pokoju dla dwóch cerek, studentek. Oferty Krotoszyn, telefon 25-40 po 15. 26852g

Wynajęcie

Wynajęcie mieszkania w Poznaniu. Oferty 25590g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kawalerka do wynajęcia. Oferty 25686g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-4 (3 pokoje, 48 m²), telefon, zamienie na dwa mniejsze. Oferty 25716g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Małżeństwo z dzieckiem przyjmie dozorstwo za mieszkanie. Oferty 25588g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-4 (147 m²) spódz. Winogrody na większe. Tel. 20-03-68. 26083g

Szukam M-2, płacę rok z góry. B. Balawander Poznań, Wieczorka 5. 26097g

Odstąpię lokal 50 m² Platokowo na cele handlowe, usługi, cicha produkcja. Oferty 26631g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Mieszkanie M-3 własności w Mosinie sprzedam. Oferty 26662g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie cudzoziemcowi firmie polonijnej komfortowe mieszkanie. Oferty 26677g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Młode, bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju. Oferty 26682g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Własnościowe M-3 Mosina sprzedam. Oferty 26698g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pilnie potrzebna kawalerka lub samodzielne mieszkanie, chętnie z garażem. Tel. grzeźnia 23-09-65 lub oferty 26754g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie w Luboniu. Oferty 26762g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 lub M-4 w Pile zamienię na M-3 w Poznaniu. Warunki do uzgodnienia. Oferty 26767g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię mieszkanie M-4 z telefonem Winogrody na M-3 i M-2 w Poznaniu. Oferty 26909g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam M-3 Poznań, Norwida 15 m. 16 godz. 16-21. 26773g

Wynajęcie pokoi uczelnianym, telefon 32-04-09. 26776g

Przedsiębiorstwo zagraniczne weźmie w najem pomieszczenia biurowe 150 m² oraz pomieszczenia produkcyjne 150 m² w Poznaniu. (Chętnie do mek z warszatem). Oferty 25419g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie na minimum 2 lata wille Grunwald, Jezycy, Winogrody. Oferty 25418g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pokój wynajmę panu. Rawicka 97. 25398g

Lokal na warsztat do wydzierżawienia Mosina. Oferty 25382g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 Rataje, Locum z telefonem, najchętniej za bony PeKaO sprzedam. Oferty 21272g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pani pracująca poszukuje kawalerki lub pokoju na 1 rok. Oferty 25331g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Żołnierz zawodowy poszukuje pilnie mieszkania. Oferty 25332g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Posiadam duże pomieszczenia, przyjmie wspólność lub wydzierżawie, albo sprzedam. Oferty 25372g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Przyjmę na pokój dwóch uczniów z prowincji, płatna rok z góry. Poznań, Czerwonej Armii 38 m. 6B, telefon 32-26-54 po 18. 25375g

Przyjmę na pokój uczących lub pracujących. Grunwaldzka 228. 25378g

Zamienię 3 pokoje na Os. Piastowskim na dwa mniejsze. Tel. 79-22-52. 25406g

Zamienię M-2 w Poznaniu i M-2 w Ostrowie Wlkp. na M-3 w Poznaniu. Oferty 26818g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-2 (Rataje) na M-3 w Ostrowie Wlkp. Oferty 26819g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Ślupsk M-4 z telefonem zamienię na mniejsze w Poznaniu. Poznań, ul. Niestachowska 34 m. 116. 26011g

Lekarz poszukuje samodzielnego pokoju dla dwóch cerek, studentek. Oferty Krotoszyn, telefon 25-40 po 15. 26852g

Nieruchomości

Sprzedam dom wolnostojący w Poznaniu, tel. 41-10-84. 26365g

Poszukuję mieszkania w Poznaniu. Oferty 25590g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Kawalerka do wynajęcia. Oferty 25686g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-4 (3 pokoje, 48 m²), telefon, zamienie na dwa mniejsze. Oferty 25716g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Małżeństwo z dzieckiem przyjmie dozorstwo za mieszkanie. Oferty 25588g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię M-4 (147 m²) spódz. Winogrody na większe. Tel. 20-03-68. 26083g

Szukam M-2, płacę rok z góry. B. Balawander Poznań, Wieczorka 5. 26097g

Odstąpię lokal 50 m² Platokowo na cele handlowe, usługi, cicha produkcja. Oferty 26631g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Mieszkanie M-3 własności w Mosinie sprzedam. Oferty 26662g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie cudzoziemcowi firmie polonijnej komfortowe mieszkanie. Oferty 26677g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Młode, bezdzietne małżeństwo poszukuje pokoju. Oferty 26682g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Własnościowe M-3 Mosina sprzedam. Oferty 26698g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pilnie potrzebna kawalerka lub samodzielne mieszkanie, chętnie z garażem. Tel. grzeźnia 23-09-65 lub oferty 26754g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie w Luboniu. Oferty 26762g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 lub M-4 w Pile zamienię na M-3 w Poznaniu. Warunki do uzgodnienia. Oferty 26767g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Zamienię mieszkanie M-4 z telefonem Winogrody na M-3 i M-2 w Poznaniu. Oferty 26909g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam M-3 Poznań, Norwida 15 m. 16 godz. 16-21. 26773g

Wynajęcie pokoi uczelnianym, telefon 32-04-09. 26776g

Przedsiębiorstwo zagraniczne weźmie w najem pomieszczenia biurowe 150 m² oraz pomieszczenia produkcyjne 150 m² w Poznaniu. (Chętnie do mek z warszatem). Oferty 25419g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Wynajęcie na minimum 2 lata wille Grunwald, Jezycy, Winogrody. Oferty 25418g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pokój wynajmę panu. Rawicka 97. 25398g

Lokal na warsztat do wydzierżawienia Mosina. Oferty 25382g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

M-3 Rataje, Locum z telefonem, najchętniej za bony PeKaO sprzedam. Oferty 21272g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Pani pracująca poszukuje kawalerki lub pokoju na 1 rok. Oferty 25331g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Żołnierz zawodowy poszukuje pilnie mieszkania. Oferty 25332g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Posiadam duże pomieszczenia, przyjmie wspólność lub wydzierżawie, albo sprzedam. Oferty 25372g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Przyjmę na pokój dwóch uczniów z prowincji, płatna rok z góry. Poznań, Czerwonej Armii 38 m. 6B, telefon 32-26-54 po 18. 25375g

Przyjmę na pokój uczących lub pracujących. Grunwaldzka 228. 25378g

Zamienię 3 pokoje na Os. Piastowskim na dwa mniejsze. Tel. 79-22-52. 25406g

Z

Praca
Lakiernia samochodowa - Tylni Przemierowo, Szosa Poznańska 3, zatrudni rencistów, pracowników oraz na przyuczenie zawodu. 26845g

Przyjme emerytów do wyrobu pustaków na budowy. Tel. 405-72 od godz. 18. 26853g

Pracownice do szklarni przyjmę. Baranowo, Rolna 20. 26885g

Inż. bud. nawiąże wspólnie prace projektowa z inż. techn. lub inż. bud. (warunek ładnie kreślenie). Oferty 26886g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupno
Fliski kupię. Tel. 630-70. 27449g

Projektor filmowy 16 mm kupię. tel. 32-98-81. 26954g

Kupię winę wciagarkę do budowy domu jedno rodzinnego oraz kaloryfery żelwne. Oferty 26709g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię zamrażarkę i automat pralniczy na gwarancji za bony PeKaO. Kazimiera Wiatr 82-300 Września, Psary Polskie 67A. 26870g

Sprzedaz
Katalogi Neckermanna Quelle najnowsze. tel. 67-22-57. 27339g

Drzwi garażowe. tel. 67-98-55. 26738g

Rower wysigowy. tel. 33-14-54. 26871g

Cegle pełna. Tel. 33-12-46. 26880g

Półkotapczan. Sporna 12 m. 1. 25882g

Motoryzacyjne
Sprzedam "Octawie" z silnikiem zapasowym oraz chemosil. Tel. 77-89-32 po 17.00. 26022g

Sprzedam Syrene 104 1972 rocznik. Os. Dębina 17c m. 37. po godz. 16. 27314g

Fiat 132 kupię przednie tylne lampy, mogą być pojedyncze, dwururkowe, przednie drzwi, inne części. Oferty 27334g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lokale
Sprzedam umebłowane mieszkanie własnościowe (90 m²), ul. Staszica 20 m. 12 w podwórzu (cały dzień). 27319g

Sprzedam M-2. Oferty 26024g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam mieszkanie własnościowe (60 m²) w Świdrze, ul. Kilińskiego 2 m. 3 (może być z umebłowaniem). 27507g

Nieruchomości
Puszczykowo, centrum sprzedam działki budowlane. Razem 1750 m², Dworcowa 28. 26042g

Duże mieszkanie lub nieruchomości kupię. Oferty 25797g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obraz olej H. Lessing 1833. płótno, wymiary 3,20x2 m. malarz notowany w Benezycie. Oferty 27500g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam magnetofon "Aria", radio "Kleopatra" (tuner i wzmacniacz) oraz telewizor "Olympia". Wiadomość: tel. 33-30-06 w godz. 17 - 20. 27214g

Własnościowy parter domu na Ogrodach 55 m², c.o. ogród warsztat, garaż 45 m², zamienie na poł bliźniaka lub willę, najchętniej Jezycze. Oferty 25946 m² Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Oddam w dzierżawę młodym ludziom gospodarstwo ogrodnicze 3,37 ha, kl. 3a + 700 m² oranżerii + inspeksy na prowincji. Martyniak, 64-611 Goszczewo, Pilskie. 25811g

Sprzedam mieszkanie czterozbowe, duży budynek gospodarczy murowany (nadający się na piekarnię, warsztat). Nekla, Polna 19 Rybniewski. 25819g

Sprzedam domek z ogrodkiem 1300 m² 2 km od Poznania w Plewiskach. Poznań, Os. Kopernika, Jawornicka 11 B m. 12. 25879g

Kupię mały domek z ogrodkiem w Poznaniu. Oferty 25885g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zdecydowanie sprzedam dom jednorodzinny w Przemierowie w dołowym punkcie 260 m², 6 pokoi, garaż, pomieszczenia gospodarcze w 80% wykończone. Oferty 25925g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Działka budowlana 750 m² częściowo z materiałem w Obrzycku sprzedam. Oferty 25939g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pośrednictwo handlu nieruchomości, mieszkańiami. Czerwiński, Poznań 7 skrytka 58. 22955g

Odstąpię działkę rekreacyjną nad jeziorem. Oferty 24964g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Gospodarstwo rolne do 3 ha z zabudowaniami hodowlanymi najchętniej w okolicy Poznania kupię. Telefon 67-98-55. 24220g

Sprzedam działkę rolniczą 0,98 ha Junikowo 11 km od Poznania. Dogodny dojazd PKP, PKS, MPK. Oferty 24324g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię pietro willi z ogrodem lub połowe bliźniaka w dzielnicy Grunwald, Solacz, Jezycze. Oferty 24274g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam działkę 900 m² na budowę warsztatu przy E-8 Smochowice za bony PeKaO. Oferty z ceną 24750g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Domek rekreacyjny całoroczny duży, nowy w elementach sprzedam. Puszczykowo, Dworcowa 28. 26041g

Zdecydowanie kupię dom w okolicy Krzywiznik, Smochowice, Ławicy, Przemierowa. Stan surowy niewykończony. Wyczerpujące oferty 25192g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Willę 92 m², ogród 1200 m² w Koziegłowych zamienię na dwa małe mieszkania z dopłatą. Oferty 26049g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Różne
Wykonuję usługowo profilowanie blach czarne i ocynek, gr. od 0,5 do 0,8 mm, nadając się na różne dachy, magazyny, wiaty, garaże i ploty. Warsztat Ślusarsko-Instalacyjny 82-020 Swarzędz, ul. Sienkiewicza 5, telefon wieczorem 13-74-82. 25783g

Warsztat wykonuje remonty i naprawy linii nagłaśniających, intervox a także inne nietypowe instalacje elektryczne. Poznań, Gromadzka 13, tel. 77-14-06. 25815g

Wytwórnia materiałów budowlanych Inż. Andrzej Bidziński 63-012 Dominowo, tel. 13-84 oferuje następujące wyroby: - płyty korkowo-wełnowe, - nadproża okienne i drzwiowe o rozpiętościach 1,20 - 2,80 m, - pustaki karamzytowe-żelwne 15 cegieł typ Alfa, - płyty chodnikowe 35 x 35 cm, - bloczki fundamentowe M-4. Ceny konkurencyjne i krótkie terminy realizacji. Zamówienia kierować na w/w adres. 25787g

Logopeda dyplomowany usuwa wady wymowy u dzieci z rozszepami podniebienia, po mojemu porażeniu dziecięcym, sepleniu, niedostłuchu tel. 637-00. 27589g

Przyjmę stałych odbiorców goździków. Stanisław Kurcaba Grobla 11a 64-410 Sieraków. 23992g

Dezynsekcja, muchy. tel. 77-61-43. 24763g

Udziałowca przyjmie rzeźmiesznika na bardzo dobrych warunkach. Oferta 24844g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Układanie parkietu oraz mozaiki - telefon 615-71. 24986g

Posiadam wolne moce produkcyjne na prasę moszodowa 83 t. Oferty 27329g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Uwaga kierownicy sklepów! Skradzione czek rozrachunkowy nr BT-0921403. 25186g

Posiadam Mercedesa osobowego, oczekuję propozycji. Oferty 25851g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zlecę emerytowi, renciście prace wykończeniowe willi. Szymczak, Suchy Las, Szkółkarska 31a. 25880g

Kombinezony dwuczłone dziecięce, dresy ortallionowe, bezkawniki - oferuje Warsztat Krawiecki Puszczykowo, ul. Matejki 7. 25883g

Posiadam pomieszczenie handlowo-usługowe centrum, blisko okraglika, oczekuję propozycji. Oferty 25894g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Posiadam zakład, pogrzebuje udziałowca z kotówka od zaraz, pilne. Oferty 25908g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Naprawy RTV. tel. 66-05-09. 25935g

Zasłony przeciwsłoneczne instaluje. Zakład Kormoran, tel. 66-51-79. 22393g

Poszukuje odbiorców frezji. Suchy Las, ul. Szkółkarska 31. 22688g

Znicze poleca zakład rzemieślniczy. Poznań, Lebońska 38. 23197g

Autoalarm, autoradiomontaż. Telefon 13-32-70. 23511g

Zaluzje przeciwsłoneczne zastanowić, dobra jakość. Tel. grzeźnościowy 32-16-82 w godz. 8-10 i 20-22. 23736g

Posiadam wolne moce produkcyjne na wtryskarce 50 g, oczekuję propozycji. Oferty 25941g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Osobowym samochodem z przyczepą do Szwecji 3 września - oczekuję propozycji, tel. 22-17-48. 27168g

Wzeme w dzierżawę pawilon Oferty Poznań 33 skrytka 18. 26617g

Cyklinowanie, lakierowanie, tel. 536-70. 25921g

Płytki terakotowe układam Poznań, Os. Kraju Rad 9 m 32. 26605g

Wykonuje tanio i szybko barwne, wielokolorowe makatki dekoracyjne na wyposażenie mieszkań o określonych wzorach. Informacja oraz zamówienia tel. 32-17-65. 26763g

Uwaga! Uwaga! Duży wybór odzieży żalobnej. Kupić można w sklepie galanterii pogrzebowej w Poznaniu przy ul. Grunwaldzkiej 17/9. Codziennie od godz. 9.00 do 19.00. 26014g Skryta 1.

Wdowa lat 48, przystojna, sytuowana pozna kulturą pana do lat 55. Zdecydowanie mile widziana, zwrot zapewniony. Cel matrymonialny. Oferty 26906g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Matrymonialne
Kawaler inżynier 35/172 przystojny, milej prezencji bez nałogów, mieszkanie, samochód, pozna ładna, zgrabna pannę po godnego usposobienia od 25-33 lat. Cel matrymonialny. Dyskrecja zapewniona. Tyko poważne oferty ze zdjęciem 26906g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pograżeni w głębokim smutku i żalu zawiadamiamy, że dnia 29 sierpnia 1984 roku odszedł od nas na zawsze opatrzony Sakramentami św. nasz ukochany mąż, ojciec i dziadek, przeżywszy 83 lata.

ś. t. p.
ppor. MICHAŁ LABENDA
powstaniec wielkopolski
Za swoją odwagę, ofiarną odznaczony był Wielkopolskim Krzyżem Powstańcym, Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i innymi odznaczeniami.
Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 września br. o godz. 11.30 na cmentarzu górczyńskim.
W smutku pograżona
żona z rodziną
Prosimy o nieskładanie kondolencji.
Poznań, ul. Biedrzyckiego 2 m 2. 27340g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 29 sierpnia 1984 roku zmarła

prof. dr hab. IZABELA DAMBSKA
Kierownik Zakładu Hydrobiologii UAM w Poznaniu, Członek Państwowej Rady Ochrony Przyrody, Przewodnicząca Rady Wielkopolskiego Parku Narodowego, Członek Zarządu Wojewódzkiego Ligi Ochrony Przyrody.
W Zmarłej straciłmy wielce zasłużoną działaczkę dla ochrony przyrody i kształtowania środowiska.
Liga Ochrony Przyrody 2530-K3

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 30 sierpnia 1984 roku po długich cierpieniach opatrzona Sakramentami św. odeszła od nas najdroższa siostra

ś. t. p.
ANNA SOBKOVIK
z domu Chudzińska
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 3 września o godz. 11.15 na cmentarzu na Miłostowie.
W smutku pograżona
SIOSTRA
27388g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 28 sierpnia 1984 r. zmarł po długiej i ciężkiej chorobie, w wieku 46 lat, nasz najdroższy mąż, tatuś, syn, brat, wujek i szwagier, śp.

LEON PIĘCZYŃSKI
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 3 września o godz. 14.25 na cmentarzu junikowskim.
W nieutulonym smutku pograżona
RODZINA
Poznań, Matejki 81 m. 6. 27197g

W rocznicę śmierci fizykw

prof. ALEKSANDRA JABŁOŃSKIEGO
doc.
MIECZYŚLAWA FRĄCKOWIĄKA
odbędzie się msze święte dnia 9, 9 i 9 10 1984 r. o godz. 19.30 w kościele oo. Dominikanów, na które uczniów i przyjaciół Zmarłych
zaprasza
RODZINA
20024g

Dnia 28. 8. 1984 r. zmarł w Warszawie w wieku 86 lat

ś. t. p.
HENRYK DEMBIŃSKI
powstaniec wielkopolski
Pogrzeb odbędzie się w Warszawie na cmentarzu powązkowskim 4. 9. 84 o godz. 10.00.
W smutku pograżona
żona i dzieci z rodzinami
Warszawa, Poznań, Wrocław.

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 30. 8. 1984 r. zasnął w Bogu, mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, nasz najtrokniejszy opiekun i przyjaciel, przeżywszy lat 74

ś. t. p.
SZYMON TADEUSZ KOPCZYŃSKI
kapitan łączności Wielkopolskiej Brygady Kawalerii gen. R. Abrahama Armii Poznań, odznaczony Srebrnym Krzyżem „Virtuti Militari” oraz innymi odznaczeniami wojskowymi.
Pogrzeb odbędzie się we Wrześni w poniedziałek, 3 września br. o godz. 16 na cmentarzu parafialnym przy ul. Gnieźnieńskiej 4.
W smutku pograżona
żona z synem
Prosimy o nieskładanie kondolencji. 27504g

Dnia 30 sierpnia 1984 roku odeszła od nas na zawsze opatrzona Sakramentami św. kochana i droga mamusia, teściowa babunia i siostra przeżywszy lat 67. śp

REGINA KALISZAN
z domu Karalus
Msza św. odprawiona zostanie w sobotę 1 września br. o godz. 18.30 w Kaplicy w Białym.
W głębokim smutku pograżona
RODZINA
Biał ul. Kościelna 7. 27314g

Pograżeni w smutku i żalu zawiadamiamy, że po ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu namaszczona Olejami św. moja kochana żona

ś. t. p.
IRENA STOŁOWSKA
Pogrzeb odbędzie się w sobotę 1 września br. o godz. 14.15 na cmentarzu w Miłostowie.
Msza św. za duszę śp. Zmarłej odbędzie się w kościele św. Wojciecha w dniu pogrzebu o godz. 17.30.
O czym z żalem zawiadamiam
mąż z rodziną
Plac Wielkopolski 1 m. 74. 27386g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 29 VIII 1984 roku zmarł nagle mój najukochański mąż, nasz drogi ojciec, teść i dziadek

ś. t. p.
STEFAN DOBROWOLSKI
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 3. IX. 1984 r. o godz. 13.45 na cmentarzu junikowskim.
W smutku pograżeni
żona, syn, synowa z wnuczkami
Poznań, Swoboda 48 m 12. 27322g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że po krótkich cierpieniach zmarł 30 sierpnia 1984 r. namaszczony Olejami św.

ś. t. p.
MIECZYŚLAW NOWAK
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 3 września br. o godz. 12 na cmentarzu na Miłostowie Msza św. pogrzebowa odprawiona zostanie w dniu pogrzebu o godz. 10 w kościele Chrystusa Odkupiciela.
O czym zawiadamiam
syn z rodziną
Dom żaloby: Poznań, Łęczycka 5 m. 2. 27455g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 31 sierpnia 1984 r. zasnęła w Bogu, nasza pełna dobroci mama, teściowa, babcia i prababcia, przeżywszy lat 75

ś. t. p.
JÓZEFA DAJERLING
z domu Adamska
Pogrzeb odbędzie się w niedzielę, 2 września o godz. 14 w Białym.
Strapiona
RODZINA
27495g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 30 sierpnia 1984 r. opatrzony Sakramentami św. odszedł od nas, ale pozostanie w naszej pamięci na zawsze, mój najdroższy mąż, ukochany ojciec, teść, dziadek, pradziadek, wujek i szwagier

ś. t. p.
TADEUSZ HOLLNER
żył lat 76
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 3 września o godz. 12.45 na cmentarzu na Miłostowie.
Pograżona w smutku
żona z rodziną
Poznań, ul. Grochowska 128 m. 16. 27408g

Dnia 30 sierpnia 1984 r. zmarł po długiej chorobie, opatrzony Sakramentami św. nasz ukochany ojciec, teść, dziadek i pradziadek

ś. t. p.
STEFAN JUREK
inż. budowlany
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 3 września o godz. 15 na cmentarzu przy ul. Wojciechowskiego.
W smutku pograżeni
córka i syn z rodzinami
Autobus odjedzie sprzed domu żaloby o godzinie 12.
Poznań, ul. Koscińskiego 5. 27369g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 29 sierpnia 1984 roku zmarła, śp.

prof. dr hab. IZABELA DAMBSKA
wieloletni prezes, wiceprezes i członek Polskiego Towarzystwa Hydrobiologicznego, członek Societas Internationalis Limnologiae.
członkowie i zarząd
Oddziału Poznańskiego PTH 27949g

W dniu 30 sierpnia 1984 roku zmarła, przeżywszy 86 lat

WŁADYSŁAWA ZAWORSKA
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 3 br. o godz. 13.05 na cmentarzu junikowskim.
Zawiadamiają
PRZYJACIELE
Poznań, Półwiejska 27a m 24. 27850g

Żegnamy wspaniałego człowieka, zawsze solidarnego przyjaciela

ś. t. p.
IZABELA DAMBSKA
profesora Uniwersytetu Adama Mickiewicza
grono przyjaciół z UAM 27921g

OBCOKRAJOWIEC
WYNAJMIĘ PILNIE MIESZKANIE
3-pokojowe z kuchnią i telefonem
z wszelkimi wygodami (może być część willi) na okres 4-5 miesięcy.
Warunki do uzgodnienia.
Oferty zgłaszać pod nr telefonu 231-261, 231-371. 2923-K1

PRACOWNICY POSZUKIWANI
KRAJOWY ZWIĄZEK POLIGRAFICZNYCH SPÓŁDZIELNI PRACY w Poznaniu kod. 61-807 Poznań, Armii Czerwonej 52/56 za trudni:
- Kierownika Działu Zaopatrzenia i Produkcji
wymagana:
- znajomość papiernictwa i poligrafii
- wykształcenie wyższe i 5 lat praktyki zawodowej
Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela: Dział Samorządu i Organizacji tel. 699-161 w. 288. - 2859-K1

KOMUNIKAT
WOJEWÓDZKI ZAKŁAD WETERYNARII w Poznaniu Oddział Terenowy w Gnieźnie zawiadamia, że

OBOWIĄZKOWE SZCZEPIONIA PRZECIWI WŚCIEKLIŹNIE PSÓW
w wieku powyżej 2 miesięcy z terenu miasta Gniezna
odbędą się w Lecznicy Specjalistycznej dla Zwierząt w Gnieźnie, ul. Książkowska - Skie. reszewo, dojazd autobusami „2” i „7” końcówka, w dniach od
3. 9. 1984 r. - 8. 9. 1984 r.
w godz. 8.00 - 18.00 2437-K2

OKRĘGOWE PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEMYSŁU MIĘSNEGO w Poznaniu
zakontraktuje i zakupi każdą ilość
WARCZŁAKÓW
w wadze od 25-45 kg
od 1 września 1984 r. do końca października 1984 roku.
Cena na umowę kontraktacyjną łącznie z premią wynosi 216.- zł. za 1 kg wagi żywej.
Bliższych informacji udzielają rejonowi inspektorzy, asystenci d/s kontraktacji na terenie poszczególnych gmin województwa poznańskiego i pilskiego oraz Oddział Surowcowy w Poznaniu nr telefonu 527-50 albo 566-81 oraz w Pile nr tel. 227-04. 2924-K1

W dniu 30 sierpnia 1984 roku zmarła, przeżywszy 86 lat

WŁADYSŁAWA ZAWORSKA
Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek 3 br. o godz. 13.05 na cmentarzu junikowskim.
Zawiadamiają
PRZYJACIELE
Poznań, Półwiejska 27a m 24. 27850g

Żegnamy wspaniałego człowieka, zawsze solidarnego przyjaciela

ś. t. p.
IZABELA DAMBSKA
profesora Uniwersytetu Adama Mickiewicza
grono przyjaciół z UAM 27921g

Praca

Przyjmę do pracy od 1 września czeladnika w zawodzie rzemieślniczo-wedliniarskim. Komorniki, ul. Zabikowska 12a. 266724

Rodzina ziemleńnicza potrzebuje pana do prowadzenia domu na 4 osoby. Warunki bardzo dobre. Pokój samodzielny Stasiak Aleksandra, Poznań, ul. Zródlana 14, tel. 48-04-64. 26031g

Absolwentki szkół średnich, osoby do przyuczenia zawodu zatrudni Pracownia „Haft artystyczny”. Poznań, ul. Kosciuszki 76 m. 4. Zapewniam bardzo dobre warunki nauki i pracy, po wyczeniu zatrudnienia. 13249g

Potrzebna rencistka lub emerytka bielizniarka, telefon 20-34-86. 25752g

Kobiety do pracy w ogrodnictwie szklarniowym zatrudnie. Chmielewski. Poznań, ul. Pokrzywno 22. 25888g

Tokarz wykwalifikowany poszukuje pracy. Oferty 25901g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Posiadam Żukę, oczekuję propozycji przewoźcy. Oferty 25903g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pracowników przyjmie ogrodnictwo, tel. 67-82-55, 588-73. 25905g

Potrzebna opiekunka do 3-letniego dziecka od godz. 18. Os. Zwycięstwa 15 m. 38. 25917g

Zatrudnię piekarka (zakwaterowanie) oraz cukiernika do paczków. Ratajczak, Leszno, Wolności 7, tel. 20-60-35. 26002g

Do pracy w szklarni kwiatowej i meczynie przyjeżdżaj. Marciniak, Jelonek, Obornicka 10, tel. 12-06-03 w. 15. 26016g

Do stolarni zatrudnię uczeniów pełnoletnich, tel. 77-79-13. 26055g

Potrzebny cieśla do podstawienia altany z okraglaków — pomocników zapewniam. Tel. 652-88. 26088g

Potrzebny pracownik w gospodarstwie rolnym. Zbigniew Owsianny Włostowe 5, 63-000 Środa Wlkp. 26095g

Kupno

Płytki lastriko 90 m² kupię. Tel. 442-43. 28020g

Firma polonijna zakupi krawieckie maszyny przemysłowe. Tel. 48-18-40 w godz. 9-14. 21068g

Firma polonijna zakupi nici syntetyczne w różnych kolorach. Tel. 48-18-40 od 9-14. 21069g

Szafę dwudrzwiową, tel. 20-09-45. 26820g

Kupię nową lodówkę Polara 176. Oferty z ceną 26903g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię cegły szczerbinowe lub siporex. Zapłać w bonach PeKaO. Oferty 25751g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię maszynę dziewiarską dwupłytkową, telewizor czarno-biały, siatki parkanowa. Tel. 22-13-02 (sobota, niedziela). 25768g

Kupię bony PeKaO, tel. 40-71-55. 25788g

Chemosil, lakier nitro ku pie, tel. 536-70. 25920g

Spredaz

Spredam silnik Zygul typ WAZ 2101. Poznań, ul. Owocowa 29. 25755g

Boksery dziesięciotygodniowe po championie z chodniemieckim. Rajczak, Graniczna 6, tel. 465-87. 25760g

Kozuch damski szczypty 156 wz., tuner Faust, Karslerie 126p, 77 r. Poznań, Promienista 166B m. 26, po godz. 19.30. 25820g

Magnetofon, tuner, wzmacniacz mini. Telefon 49-65-37. 23776g

Piec c.o. 4 m³, stalowy, używany, pila taśmowa do remontu, kosiarka od Terry nowa prasa hydrauliczna do złożenia sprzedam. Baranowo, ul. Słoneczna 48a. 25770g

Maszyny prasownicze — „Veritas” sprzedam. Oferty 25794g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam żyto, słomę, telefon 20-58-30. 25785g

Spredam suchą rasy do bermap, po zwyciężcach, tel. 32-21-64. 25788g

Blamy — czarne lapki karakulowe. Oferty 25792g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Lapki karakulowe brązowe, tel. 22-30-03. 23768g

Spredam przyczepkę ba gazową Rutekowskiego 30 m. 8, po godz. 16. 25801g

Działkę budowlaną rozpoczęta budowa Kiekrz sprzedam. Oferty nr 22814g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Wzmacniacz kolumny samochodowej, baryk wysokie stołki. Obornicka 266. 22915g

Spredam pianino, płyta metalowa, Helena Michalska, Os. Piastowskie 44/40 Poznań. 27142g

Spredam materiał sukienny zagraniczny. Oferty 27185g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Złoty pierścionek pr. 583 tanio sprzedam. Tel. 776-103. 25935gpr

Kuchenkę elektryczną z piekarnikiem z gwarancją sprzedam. Tel. 442-43. 28017g

Spredam pustaki dziecięce. Tel. 402-58. 26821g

Spredam nową walizkę maszyn do szycia. Oferty 26824g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam TV „Rubin” 714p kineskop na gwarancji. Osiedle Jagiellońskie 34 m. 26. 26834g

Tanio akordeon 80-bas. stan dobry sprzedam. Kiekrz, Podgórna 16. 27135g

Pię elektryczną lancuchową 900W Remington USA, Skrzypce Klotza Austria 1795 sprzedam. Tel. 22-17-48. 27187g

Odsprzedam kolumny ZG 686 60 W, Zenith TTL lampa błyskowa Osiedle Rusa 5 m. 2. 26816g

Video Hitachi WHS Palsecam nowy sprzedam oraz telewizor kol. Philips. Os. Rusa 88 m. 2 po 18. 26938g

Spredam białe karakulowe — lapki czarne. Oferty 26015g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Maszynę dziewiarską programowaną „Passap dramatic S”. Os. Kraju Rad 34 m. 32. 26033g

Spredam dywan 2,5 x 3,5 oraz 2 x 3. Zielniński, ul. Pogodna 47 m. 1. 26047g

Spredam tanio technologiczne, oprzyrządowanie, formy wyrobów gipsowych. Oferty 26048g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Overlock „Consul” holenderski trzynitkowy, nowy sprzedam. Oferty 25835g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kanarki tanio sprzedam. Tel. 32-54-94. 25837g

Organy B-1, wzmacniacz Vermona, Andrzejewskiego 27. 25838g

Foxterier szorstkowłosej szczeniata rodowodowe, Hoza 9. 25844g

Bony PeKaO sprzedam. Oferty 21071g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Dog i niemieckie, rodowodowe. Grodzisk, tel. 45-839. 25352g

Tulipany Apeldoorn do pędzenia siewek sprzedam. Czerwonki, Plac Zielony 6 w 9 Śmierczalski. 24164g

Sadzonki goździków z matczynika sprzedam. Przy większej ilości 20% rabatu. Suchy Las, ul. Szkołkarska 40 telefon 120-603 w. 31. 25198g

Spredam sadzonki truskawki pnącej owocujące od kwietnia do listopada bez przerwy do produkcji pod osłonami Plon od 2-3 kg z jednego krzaka. Tel. 447 Swarzędz 25846g

Spredam segment jasny 3,20 x ława, Nowogrodzka 25. 25850g

Spredam klatki do nopek — tchórzy. Osiedle Plewiska, Łakowa 56a. 25895g

Lodówkę małą używaną, Zeromskiego 6 m. 6. 25866g

Spredam sucha tarcie sosnowa 40 mm, nowy piec żeliwny — 14 elementów, grzejniki celulizne 70 cm, pompe c.o. Oferty 25870g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Angielskie spirale, zapobiegające ciąży. Gravigaro Oferty 25895g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam trąbkę czeska, nowa Oferty 25940g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam dywan 2x3 NRD, tel. 22-08-72. 25902g

Spredam agregat chłodniczy i pralkę automatyczną czeska, ul. Chotomińska 49a. 25904g

Radio — Magneto — Telewizor turystyczny, elek troluks. Tel. 77-45-28. 25922g

Zamrażarkę nową sprzedam. Tel. 77-78-03. 25923g

Spredam pianino, telewizor, Obornicka 252. 25925g

Spredam nową maszynę dziewiarską dwupłytkową, ul. Dąbrowskiego 493. 25927g

Spredam zestaw stereo, japoński „Tristar”, 2 magn., adapter, kolumny + suchawki. Telefon 77-81-97 godz 17-19. 25931g

Japoński wzmacniacz stereo JVT Gniezno, telefon 63-19 po godz 18. 25945g

Spredam telewizor czarno-biały (na gwarancji) Poznań, Leszczyńska 125. 26004g

Finezje-deck, kolumny 25 W4 Ohm, tel. 77-16-42. 25950g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam piec akumulacyjny, komode rustykalna, szafka kuchenne stojące tanio, franki różne z haftem jak nowe — tanio, maszynę do pisania nowa import., lampy używane — tanio. Tel. 67-37-87. 26019g

Spredam Fiata 125, 1976, telefon 614-73. 25925g

Spredam Mercedesa 200 D, rok 1965 lub zamienie na Fiata 126p, tel. 77-95-73. 26019g

Spredam części Warszawa, Zuk, tel. 33-09-62. 25884g

Lokale

Odstąpię pomieszczenie na krawiectwo produkcyjne ca 100 m², c. o., woda, siła, urządzenia sanitarnie w Baranowie. Oferty 25771g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Winograpy: Tanio sprzedam mieszkanie własnościowe M-4 oraz ogród działkowy z komfortowym domkiem leśnym. Razem lub osobno. Oferty 25775g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam, wględnie zamienie za dopłatą mieszkanie komfortowe własnościowe z garażem, 3 pokoje 82 m² na Łazarych na mniejsze o podobnym standardzie. Oferty 25777g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienie mieszkanie własnościowe dwupokojowe (12 i 21 m²) w nowym budownictwie w do brym punkcie na większej ul. grzechem. 440-09. Proponuję korzystne warunki. Oferty 25781g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Student, cudzoziemiec poszukuje małego mieszkania. Oferty 25786g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Nauczyciel poszukuje po koju lub samodzielnego mieszkania. Oferty 25790g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Pokój bezpłatnie dla uczennicy szkoły pielęgniarstwa dla małej usługi domowej, tel. 66-03-87. 25794g

Mieszkanie — Sólcaz, trzy pokoje, komfort, parter zamienie, na większe za dopłatą. Tel. 22-46-27. 25798g

Własnościowe M-6 na Ratajach 83 m² z telefonem sprzedam, tel. 77-90-56 godz. 15-18 lub oferty 25748g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienie mieszkanie w Świdnicy M-3 we Wrocławiu na podobne w Poznaniu. Oferty 22980g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Zamienie M-4 Poznań na podobne lub większe w Swarzędzu. Os. Zwycięstwa 9 m. 5. 24991g

Spredam mieszkanie własnościowe, 3 pokojowe (53 m²), wysoki parter Winogrody. Po kupnie zaraz wolne. Tel. 67-97-27. 26028g

Inżynier poszukuje M-2. Płatne z góry. Oferty 25806g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Śródmieście 2 pokoje, kuchnia, łazienka, korytarz, 69 m² akumulacyjny, parter, wystawa — nadające się na mieszkanie i ciche ramiosko, sprzedaż — zamienie na kawalerkę śródmieście. I piętro, c.o. Oferty 25808g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam komfortowe M-3, 38 m², I piętro, Os. Oświecenia. Oferty 25818g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Przyjmę studenta, Motego 7 m. 5. 25823g

Toruń — spółdzielcze 2 pokoje kuchnia, łazienka, loggia, zamienie na podobne, większe na nowe budownictwo Poznań. Oferty 25848g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

M-2 nowe, 32 m² na Os. Zwycięstwa, zamienie na podobne w okolicach Górczyna lub Debca, tel. 32-19-30 lub oferty 25852g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Obcokrajowiec poszukuje mieszkania. Os. Rusa 182 m. 6. 25897g

Cudzoziemiec poszukuje mieszkania 3 lub 2 pokojowego, najchętniej w bloku. Możliwość zapłaty w bonach PeKaO. Oferty 25937g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Rzemieślnik z rodziną pilnie wynajmie mieszkanie lub domek na okres 2 lat w Ostrowie Wielkopolskim. Płatne z góry. Tel. 620-05. 1093p

Kupię własnościowe, telefon 20-68-86 wieczorem. 26003g

Kupię duże mieszkanie Piątkowo, ewentualnie Winogrody. Oferty 26032g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spredam pawilon z płyty obornickiej, pow. ok. 40 m², siła. Oferty 26036g Biuro

SPORT-SPORT-SPORT

Piłkarska ekstraklasa

Mistrz gra w Radomiu

W czwartek z Norwegii przyleciały do Warszawy polskie reprezentacje narodowe piłkarzy — seniorów i młodzieżowa. Na dziewięciu piłkarzy Lecha, którzy grali w białoczerwonych barwach nad fiordami, przed lotniskiem czekał już klubowy autobus. Zapakowali się weni i razem z drużyną podążyli na ligowy mecz mistrzowski do miasta rewelacji nowego sezonu — Radomia. Dla nich nie ma chwili wyciszenia, gdyż już dzisiaj (w sobotę) o godz. 16 przyjdzie im grać kolejny mecz.

Radomiak od pierwszej kolejki meczów mistrzowskich przewodził stawce drużyn ekstraklasy. Dopiero w minionej rundzie został zastąpiony przez Pogon w Szczecinie przegrywając tam 0:2. Zapewne przed własną publicznością będzie miał wielką ochotę zrehabilitować się, lecz to nie będzie łatwe, gdyż stanie na przeciw mistrza Polski. Sądzić jednak należy, że radomianie rzucą na szalę wszystkie swe umiejętności, całą ambicję i wykorzystają wszelkie rezerwy sił, gdyż za punkt honoru wezmą sobie uzyskanie choćby remisu z mistrzem. Byłoby to dla nich wielki splendor jako dla beniaminka ekstraklasy.

Lechitów w Radomiu czeka więc twarda walka o każdy centymetr na boisku, o każdą piłkę. Pardonu nie będzie. Poznaniacy jednak nie unikają męskiej gry więc nie straszne im tego typu zmagania. Być może reprezentanci będą nieco zmęczeni (a jest

ich przecież aż dziewięciu) lecz młodzi ludzie tacy jak Łukasik, Araszkiwicz, Stroński, G. Lazarek i inni szybko regenerują siły. Pawlak Okoński grali z Norwegami tylko po 45 minut więc aż tak mocno skutków tego spotkania zapewne nie odczują. Lecz ich forma (zwłaszcza Okońskiego) jest wyraźnie słabsza. Konfrontacja mistrza i nowo kreowanego pierwszoligowca zapowiada się bardzo ciekawie i choć mecz rozgrywany jest w Radomiu, faworytem niewątpliwie jest Lech.

A oto zestaw par piątej rundy ekstraklasy: Legia — Śląsk Wrocław, Górnik Wałbrzych — Górnik Zabrze, Motor Lublin — Bałtyk Gdynia, GKS Katowice — ŁKS Łódź, Widzew Łódź — Zagłębie Sosnowiec, Lechia Gdańsk — Pogon Szczecin, Wisła Kraków — Ruch Chorzów, Radomiak — Lech.

Przed kilkoma dniami sfinalizowany został kontrakt pomiędzy Lechem i Lechią Gdańsk, na mocy którego Bogusław Oblewski zasilił nadmorski klub, a Lech otrzymał zań 8 mln zł. B. Oblewski rozegrał w Lechu 107 meczów ligowych strzelając 23 bramki (łącznie z meczami pucharowymi występów było ponad 200). Zgodnie z umową 8 września w Poznaniu nie wystąpi w Lechii przeciw swym dawnym kolegom klubowym, lecz wcześniej — w sobotę 1 września najprawdopodobniej zagra już przeciw Pogoni. (leg)

Przeciwnik Lecha — Liverpool

osłabiony I. Rush w szpitalu

(PAP) Najlepszy piłkarz Liverpoolu Ian Rush przebywa w szpitalu. W najbliższym czasie podda się operacji kolanu.

Rush, który w zeszłorocznym sezonie zdobył dla Liverpoolu 47 bramek uczestniczył w ostatnich treningach swej drużyny, ale lekarze stwierdzili, iż operacja jest niezbędna. Podczas niedawnych spotkań sparingowych w Irlandii doznał on poważnej kontuzji. Zdaniem specjalistów będzie musiał pauzować co najmniej 10 tygodni.

Dobre losowanie piłkarzy ręcznych

(PAP) W Bazylei odbyło się losowanie pucharowych rozgrywek w piłce ręcznej. Było ono korzystne dla drużyn polskich, które grać będą tylko w Pucharze Europy. Mistrz kraju wśród mężczyzn — Wybrzeże Gdańsk — w pierwszej rundzie będzie pauzować (wolny los). Natomiast mistrzyni kraju — AZS AWF Wrocław — spotkają się z drużyną Baekkelaget Oslo.

Akrobatyka sportowa

Mistrzowie jednej koszulki

Przed kilkoma dniami powrócili z dalekiej Japonii polscy akrobaci, którzy występowali tam na XIII mistrzostwach świata w skokach na trampolinie i tumblingu. Piątka naszych reprezentantów je dnia niewiele zasmakowała egzotyki kraju „kwitnącej wiśni”. Czas im upłynął na treningach i zawodach, a wielki moloch — Osaka, z wyrzysowanymi zamiast nazw ulic „krzaczkami” nieczytelnymi dla Europejczyka był nieznanym jak dżungla. Zdarza się, że nawet Japończycy poruszają się po tym mieście z mapą w kieszeni.

Jednak nie po wrażeń turystyczne jeżdżą sportowcy za granicę, a po sukcesy w swej dyscyplinie. Tych zaś polskim akrobatom nie zabrakło. Zwłaszcza w tumblingu, który jest pewną odmianą znanych u nas skoków akrobatycznych na ścieżce. Różni się jednak ilością wykonywanych układów oraz liczbą elementów w każdym ćwiczeniu. W tumblingu krótki układ liczy 5 elementów, a długi 10, natomiast w skokach akrobatycznych na ścieżce wykonuje się ich maksymalnie 5-6. Ścieżka w Japonii była też jakby inna — twardsza, mniej elastyczna.

Polakom nie straszne były jednak te innowacje i w gronie reprezentacji 18 państw spisał się znakomicie. Nie mogli sobie, jak inni, pozwolić na najmniejsze potknięcie, gdyż ich drużyna składała się z trzech zawodników, a pozostałe z czterech. Do punktacji liczył się jednak rezultat trzech najlepszych. Poznaniacy z AZS AWF, którzy stanowią naszą reprezentację, spisali się drużynowo na medal srebrny ustępując tylko USA o 6 pkt. i wygrywając z Kanadą o 10 pkt. Sławomir Borejszo, Andrzej Garstka i Marek Król nie popełnili żadnych błędów choć walczyli nie tylko z rywalami, ale i z nowymi dla nich warunkami.

W zmaganiach indywidualnych tumblingu również nie obyło się bez medalu dla Polaki. A. Garstka ustąpił tylko dwóm Amerykanom S. Elliottowi i W. Ekbergowi. S. Borejszo zajął czwarte miejsce. W skokach na trampolinie powiodło się bielo-czerwonym nieco gorzej, lecz siódme miejsce duetu poznańsko-warszawskiego Waldemara Okoniewskiego i Zdzisława Pełki w skokach synchronicznych jest również znaczącym osiągnięciem. Poziom tej konkurencji był bo-

wiem bardzo wysoki, a zwyciężyli reprezentanci ZSRR, którzy gościnnie wystąpili w „Arenie” podczas XI OSM, Krasnoszapka — Bogaczow. Jednak indywidualnie na trampolinie najlepszym okazał się Francuz L. Piolinne, a wśród kobiet bezkonkurencyjna była Angielka S. Shotan zdobywając trzy złote medale — indywidualnie, w synchronie wspólnie z R. McDonald i drużynowo.

Po PS gdzie łupem polskich akrobatów padło 15 medali, ME — tam zdobyli 4 medale w skokach, teraz na MS w Japonii znowu wywalczyli dwa medale — także w skokach. Niestety medalistę imprez największej rangi najedli się też sporo wstyd — wyglądali jak ubodzy krewni po pozostałych ekip. Otóż zapomnieli o stosownym wyposażeniu zawodników przydzielając im koszulki do kolan, że o dresach nie wspomnę. W efekcie podczas zawodów wymieniali się własnymi koszulkami, którą jednego dnia nosiło trzech zawodników, a z każdego z nich pot podczas ćwiczeń spływał strumieniem. Ani to higieniczne, ani estetyczne.

LESZEK GRACZ

Zawody Przyjaźni

Koszykarskie reprezentacje ZSRR najlepsze

Po początkowych sukcesach w moskiewskim turnieju Zawodów Przyjaźni polskie koszykarki i koszykarze ponieśli po trzy z rzędu porażki. W czwartek Polacy przegrali z Kubą dopiero po dogrywce 91:93 (83:83, 46:38), a Polki uległy Finkom też nieznacznie 60:62 (34:27).

Mężczyźni grali tak długo dobrze, dopóki na boisku przebywał doskonale spisujący się Szczubiał. Gdy po przerwie nie wyszedł on na boisko z powodu bólów korzonkowych nasi zawodnicy zaczęli popełniać błędy i tracić zdobytą przewagę. W końcówce błędy Bińkowskiego i Fikiela przesądziły o losach meczu. Tym samym Polacy zajęli czwarte miejsce.

Nasze panie również zdecydowanie lepiej grały w pierwszej połowie meczu. O zwycięstwie Finiek zdecydowała

mniej nerwowa i lepiej rozegrana pod względem taktycznym końcówka. Okazała do rewanżu nadarza się jednak już niebawem, gdyż za tydzień w Katowicach obie drużyny spotkają się ponownie w eliminacjach do mistrzostw Europy. Polki w Moskwie zajęły też czwarte miejsce.

W finałowym meczu turnieju kobiet ZSRR wygrał z Bułgarią 99:56 (48:27), a w turnieju mężczyzn reprezentacja ZSRR łatwo poradziła sobie z CSRS 105:70 (50:28).

MĘCZYŻNI

- 1. ZSRR
- 2. CSRS
- 3. Kuba

KOBIECY

- 1. ZSRR
- 2. Bułgaria
- 3. Kuba

Piłkarska reprezentacja nadal bez zwycięstwa

Nie zawiódł tylko W. Żmuda

Tylko około 1,5 miesiąca pozostało do pierwszego meczu polskiej reprezentacji piłkarskiej w eliminacjach do mistrzostw świata Meksyk-86. Pierwszym przeciwnikiem biało-czerwonych będzie Grecja i trenerowi Antoniemu Piechni-czkowi trudno chyba spokojnie spać po tak mizernym występie i zaledwie remisie 1:1 ze słabiutką Norwegia. Mecz z Norwegami był w tym roku czwartym oficjalnym spotkaniem polskiej reprezentacji piłkarskiej, lecz żadne z nich nie przyniosło jej zwycięstwa. Przedtem były remisy ze Szwajcarią 1:1 i Irlandią 0:0 (oba na wyjeździe) oraz porażka z Belgią w Warszawie 0:1.

Podczas śródowej próby norweskiej na pewno wpływ na słabszy występ miała absencja kilku piłkarzy tworzących trzon reprezentacji: Młynarczyka, Janasa, Bońka czy też Wijasa, jednak drużyna składa się przecież z 11 piłkarzy, a z tych, którzy wystąpili w Dremmen tylko Żmuda spisał

się bez zarzutu będąc ostoją polskiej defensywy. Sporo błędów poczynili boczni obrońcy zwłaszcza Kubicki i Ostrowski. 45-minutowy występ Pawlaka był dość poprawny, ale i od niego trener A. Piechniczek oczekuje zapewne dużo więcej. W środku pola Buncol, choć pracowity, nie potrafił pokierować zespołem i trudno powiedzieć by stanowił jego mózg. A jeśli ktoś nawet będzie się upierał przy tym porównaniu, to na pewno organizm nazywany drużyną piłkarską był niedorozwinięty. Debiutanci Tarasiewicz i Karas nie muszą się wstydić swych występów, lecz nie oni diktowali przebieg wydarzeń na boisku, choć taka w zasadzie jest ich rola. Jak na debiut zagrali niezle. Zawiedli niestety napastnicy — zwłaszcza doświadczeni Smolarek i Okoński, Słaba dyspozycja zawodników ataku także w rozgrywkach ligowych dodatkowo pogętuje obawy o tę formację drużyny w biało-czerwonych koszulkach. (leg)

E. Jancarz: „chcę powrócić na tor...“

Kiedy po fatalnej kraksie kapitana narodowej drużyny przetransportowano helikopterem z Gorzowa do Kliniki Neurochirurgicznej poznańskiego AM stan zdrowia wielokrotnego reprezentanta Polski i finalisty MS był ciężki. Edward Jancarz doznał poważnych obrażeń czaszkowo-mózgowych. Dzięki troskliwej opiece zespołu wybitnych chirurgów szpitala im. H. Święcickiego, organizm Edwarda Jancarza szybko przezwyciężył kryzys. Po 20 dniach pobytu w Poznaniu sławny „Eddy” powrócił do rodzinnego Gorzowa, gdzie będzie kontynuowana dalsza hospitalizacja.

— „Nie zdąży na finał do Goeteborga” — powiedział na pożegnanie. „Chodzę już o własnych siłach. Powoli powraca

zdrowie. Dziś jeszcze za wcześnie kreślić precyzyjne plany na przyszłość, ale nie zamierzam jeszcze zostawać się... z motocyklem. To była najpoważniejsza kontuzja w mojej 20-letniej karierze sportowej. Pragnę doczekać się następcy. Może uda mi się w moim macierzystym klubie znaleźć prawdziwy talent. Trzeba zastanowić się nad przyszłością tej męskiej i popularnej dyscypliny sportu w naszym kraju, bowiem światowa czołówka ucieka w szybkim tempie, a przecież moja kariera powoli dobiega końca”.

„Z okazji moich urodzin otrzymałem wiele życzeń, listów, telegramów i pocztówek o wruszającej treści. Wszelkim składam serdeczne podziękowania” — zakończył wypowiedź E. Jancarz. (jp)

WRZESIEŃ	Bronisławy, Idziego
1	
Sobota	Juliana, Stefana
2	
Niedziela	Słońce: 6.02-19.42

TEATRY

Przerwa urlopową

KINA

Sobota i niedziela

CHODZIEZ Noteć: „Tom Horn” (amer.), „Księżniczka w oślej skórce” (radz.)
 GNIEZNO, Lech: „Seksmisja” (pol.), Polonia: „Butch Cassidy i Sundance Kid” (amer.)
 GOSTYŃ: sob. niedz. „Lata dwudzieste, lata trzydzieste” (pol.), „Pierścień ks. Anny” (pol.), niedz. „Złota rybka” (pol.)
 GRODZISK: „Sprawa Kramarów” (amer.), „Śnieżyczka i Różyczka” (NRD)
 JAROCIN: sob. „Wielki Szu” (pol.), „Dom św. Kazimierza” (pol.), „Szkrab” (radz.), sob. niedz. „Bibi sportowcem” (pol.), niedz. „Komandosi z Nawarony” (ang.)

KALISZ Kosmos: sob. „Chiński syndrom” (amer.), niedz. „Wilczyca” (pol.); Oaza: sob. niedz. „Seksmisja” (pol.), niedz. „Coralgol i cudowna walizeczka” (pol.); Syrena: „Zandarm w Nowym Jorku” (fr.), „Recydywiści” (węg.); KEPNO: „Krzyk” (pol.); KŁODAWA: „Obcy — 8 pasażer Nostro” (ang.)
 KONIN Centrum: „Tajemnica szfry Marabuta” (pol.), „Policjantka” (fr.); Górnik: „Porwany przez Indian” (NRD), „Czułe miejsce” (pol.)
 KOSCIAN: sob. niedz. „Krzyk” (pol.), „Unkas, ostatni Mohikanin” (rum.), niedz. „Słoń i strusiańko” (pol.)
 KROTOSZYN: „Dziecko Rosemary” (amer.)
 LESZNO Panorama: sob. „Król Cyganów” (amer.), niedz. „Błskie spotkania trzeciego stopnia” (amer.), „Niebiańskie dni” (amer.)
 NOWY TOMYŚL: „Duch” (amer.), „Oko proroka” (pol.)
 OBORNIK: sob. niedz. „Gangsterzy szos” (kanad.), niedz. „Myśle figle” (pol.)
 PILA Sokół: sob. niedz. „1941” (amer.), niedz. „Tropiciel” (NRD)
 PLESZEW: „Kiedy lścisie opadają” (pol.), „Jak rozwód to rozwód” (czech.), „Imperium kontratakuje” (amer.)
 PNIEWY: „Tootsie” (amer.)
 RAWICZ: sob. niedz. „Za siedmioma morzami” (NRD), „Widziadło” (pol.), niedz. bajki
 SZAMOTUŁY: sob. niedz. „Jeździec bez głowy” (radz.), „Na

granicy” (amer.), niedz. „Bibi sportowcem” (pol.)
 ŚRODA: „Policjantka” (fr.), „Przygodny małpki Nuki” (radz.)
 TRZCIANKA: „Pieśń o Rolandzie” (fr.), „Bajka opowiedziana nocą” (radz.)
 WRONKI: sob. niedz. „Ja cię trzymam, ty mnie trzymasz za brodkę” (fr.), niedz. „Myszka na wycieczkę” (pol.)
 WRZESNIA: „To tylko rock” (pol.), „Tajemniczy starzec” (radz.)
 WSCHOWA: sob. niedz. „Piraci XX wieku” (radz.), „Wspomnienia ze starego Pekinu” (chiń.), niedz. „Złota kaczka” (pol.)

RADIO

SOBOTA

Z PROGRAMU I: 9 — Przemówienie ministra oświaty i wychowania prof. B. Farena; 12.30 — Pieśni II wojny światowej; 16.30 — Koncert żyweń; 18 — „Matysiakowie”; 20.10 — Przy muzyce o sporcie; 21.05 — Radiowy Tygodnik Kulturalny; 22.25 — Etyuda wrześniowa.
 Wiadomości: 9.01, 1.02, 2, 3, 4, 5, 5.30, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.05, 14, 15, 18, 19, 20, 22, 23.
 Z PROGRAMU II: 8.10 — Przebieg stare jak świat; 10 — Godzina melomana; 13.20 — Portrety twórców ludowych; 16 — Wielkie dzieła, wielcy wykonawcy; 18.80

— Muzyczna galeria „dwójki”; 20.15 — Festiwal Muzyki Ravela w Poznaniu; 23.20 — Studio Stereo zaprasza.
 Wiadomości: 8, 8, 13, 17, 20.05, 0.50.
 Z PROGRAMU III: 8 — Zapraszamy do Trójki; 10.30 — Złote lata swingu; 13.10 — Tylko 50 minut; 15.45 — Podróże reporterów; 16 — Zapraszamy do Trójki; 19.40 — Trochę swingu; 20 — Lista przebojów programu III; 23 — Zapraszamy do Trójki
 Wiadomości: 7, 8, 9, 12, 14, 14, 17, 18, 22.05.
 Z PROGRAMU IV: 8.10 — Człowiek w swoim „M”; 10 — Alfabet piosenki aktorskiej; 14.40 — Wakacje na dwóch kółkach; 17 — Pejzaż polski; 20 — Dorosli o harcerstwie; 22.05 — Spotkanie z reportażem — „Piątek godz. 4.45”; 23 — Rozmowy intymne.
 Wiadomości: 7, 12.05, 16, 19.30, 23.50.

AUDYCJE Z POZNANIA: 6.05 — Radioexpress na dzień dobry; 13.05 — Audycja wspomnień o B. Burdajewicz; 17.05 — Omówienie programu; 17.10 — Radioexpress; 17.20 — Muzyka polska; 17.50 — Felieton S. Kamińskiego; 18 — Festiwalowe refleksje.

NIEDZIELA

Z PROGRAMU I: 7.15 — Muzyka w ramach pantofoł; 10.45 — Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”; 14 — Magazyn międzynarodowy; 14.30 — „W Jezioranach”; 16 —

„Wesoly autobus”; 18.15 — Znany i nieznany Szostakowicz; 21.05 — Polskie rodowody; 22 — Teatr PR — „Wzgórze 35”.
 Wiadomości: 1, 2, 3, 7, 12.05, 19, 20, 23.
 Z PROGRAMU II: 8.45 — Koncert w romantycznym stylu; 12 — Muzyka dla kolekcjonerów; 14 — Śpiewa P. Fronczewski; 15.30 — Katalog wydawniczy; 17.05 — Radiowa biblioteka muzyczna; 18 — W. A. Mozart — „Don Giovanni”; 21.20 — Lista byłych przebojów.
 Wiadomości: 7, 13, 21, 0.55.

Z PROGRAMU III: 9 — Muzyczny poranek filmowy; 12.50 — Fascynacje Dalekim Wschodem; 13.30 — Odkurzone przeboje; 17.30 — Stare i nowe nagrania Trójkowe; 19.05 — Baw się razem z nami; 22 — Rozmyślenia przed północą; 23 — Zapraszamy do Trójki
 Wiadomości: 7, 13, 19

Z PROGRAMU IV: 9 — Transmisja z mszy rzymskokatolickiej z kościoła Sw. Krzyża w Warszawie; 10.50 — Magazyn Rozgłośni Harcerskiej; 15 — Teatr Klasyki dla Młodzieży — „Żywe kamienie”; 18 — Nabożeństwo Kościoła Metodystycznego; 23.10 — Magazyn Publicystyki Kulturalnej.
 Wiadomości: 7, 13, 19

Na poznańskiej fali

69,74 MHz

Rozgłośnia Poznańska, w programie lokalnym na częstotliwości UKF 69,74 MHz poleca następujące audycje:
 „Zawodowi Amatorzy” — felieton z cyklu „Ideale i rozdroża sportu” — tym razem o dyskusyjnej sprawie udziału zawodowych sportowców w igrzyskach olimpijskich.
 Poniedziałek, 3 września, godz. 17.50 „Przed złazdem” — W czwartek 6 września br. rozpocznie się w Poznaniu XXI Zjazd Historyków Polskich; audycja nawiązuje do tego, tak ważnego dla nauki polskiej wydarzenia.
 Środa, 5 września, godz. 18.00

„Głos Wielkopolski” — redaktorzy w województwach:

KALISZ ul. Kazimierzowska 4 tel. 762—50;
 KONIN pl. PZPR 5 tel. 266—67;
 LESZNO ul. Słowiańska 38, tel. 20-60-68
 PILA ul. Okrzei 7a, tel. 226—30.

Sobota 1 IX

PROGRAM I

5.45 — Westerplatte — Katowice — Warszawa — program specjalny w 45 rocznicę wybuchu II wojny światowej;
 8.25 — Program dnia;
 8.30 — Tydzień na dzieje;
 9.00 — „Kontrasty jesieni” — film przyrodniczy;
 9.15 — „Historia Igora de Jonga” — jugosłowiański film fabularny;
 10.20 — Historia dramatu polskiego — Jerzy Zawieyski „Gdy płona lasy” reż. Marcel Kochańczyk;
 12.15 — „Niebieskie lato” — odc. pt. „Policzek” — hiszp. film dla młodzieży;
 13.00 — Kroniki lat bierwszych;
 13.50 — Poradnik rolniczy;
 14.20 — Do zwycięstwa — „Z honorem i chwałą” — program dokumentalny;
 15.00 — DT — wiadomości;
 15.05 — Krajobraz Polski — „Bieszczady” — film dokumentalny;
 15.30 — W świecie ciszy — program dla niesłyszących;
 16.00 — „Parada oszustów” — „Tajny detektyw” reż. Grzegorz Lasota, wyst.: Piotr Fronczewski, Wojciech Płonka i in.;
 16.50 — Gdańsk — Stare Miasto — film dokument.;
 17.00 — Pogłos burzy — program filmowy;
 18.05 — Losowanie Dużego Lotka;
 18.20 — Pegaz;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Z kamerą wśród zwierząt — zwierzęce przedszkole;
 19.30 — Dziennik;
 20.30 — „Ptaki ptakom” — filmowy dramat wojenny prod polskiej reż. Paweł Komorowski;
 21.55 — Westerplatte — Katowice — Warszawa — powtórka programu specjalnego;
 22.30 — Wiadomości sportowe;
 22.40 — Na żywo;
 23.20 — Kino nocne: „Nędzne psy” — film kryminalny prod USA reż. Sam Peckinpah.

PROGRAM II

11.30 — NURT — inauguracja;
 12.00 — DT — Wiadomości;
 12.10 — Filharmonia „Dwójki” — Festiwal Chopinowski w Dusznikach;
 13.00 — Podróż na taśmie 16 mm — program filmowy dla dzieci;
 14.00 — 1500 sekund wielkiego sportu;
 14.30 — Galeria „Dwójki” —

Sztuka inspirowana historią;
 15.00 — Godzina z Marianem Podkowińskim;
 16.00 — Wideoteka;
 16.30 — Temat na dziś: „Witaj szkoło”;
 17.00 — „Wielkie pustynie” — „Zapomniane pustynie” — francuski serial dokument.;
 17.50 — Gorąca linia — express reporterów telewizyjnych;
 18.15 — Kiedyś na świecie były wojny — impresja muzyczno-poetycka;
 18.30 — Spotkania z kulturą;
 19.00 — Przeboje programów „Dwójki”;
 19.30 — Dziennik;
 20.30 — Festiwal muzyki Ravela w Poznaniu;
 21.15 — Ze sztuka na ty — „Zaczynamy sezon”;
 21.45 — Tydzień w polityce — komentuje K. Szyndler;
 21.55 — „Marco Polo” (1) — włoski serial biograficzny.

Niedziela 2 IX

PROGRAM I

7.35 — Wszecznica rodziny wiejskiej;
 7.55 — Po gospodarstwu;
 8.15 — Program dnia;
 8.20 — Tydzień — magazyn rolniczy;
 9.00 — Teleranek oraz film prod polskiej „6 milionów sekund” (1) — „Płacz wilka morskiego”;
 10.30 — Wielkie miasta świata — „Opowieść o zwyrodnym mieście” — polsko-franc. film dokumentalny;
 11.30 — Na krawędzi słowa;
 12.00 — Siedem anten;
 13.00 — Kraj za miastem;
 13.25 — Teatr telewizyjny dla dzieci — Gustaw Morcinek „Przygody diabła Fajferka” reż. Jerzy Polanski;
 14.15 — Telewizyjny koncert żywcem;
 15.00 — DT — Wiadomości;
 15.05 — Program dnia;
 15.10 — Dixieland na Wiśle — program rozrywkowy;
 15.25 — Reportaż;
 16.00 — „Dziewczyna z nadziei ziora” — czechosłowacki film obyczajowy reż. Jan Lacko;
 17.25 — Kulisy Wielkiej Polityki — Państwo Nancy i Ronald Reaganowie;
 17.55 — Kaustinen '82 — reportaż z festiwalu muzyki ludowej i folkloru w Finlandii;
 18.20 — Antena;
 18.50 — Wystąpienie ambasadora Demokratycznej Republiki Wietnamu;
 19.00 — Wieczorynka;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Program publicystyczny;
 20.30 — „Punkty za pochodzenie” — polski film fab.;
 21.30 — Sportowa niedziela;
 22.10 — Przegląd międzynarodowy;

21.35 — Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej.

PROGRAM II

8.20 — „Punkty za pochodzenie” — polski film fab.;
 9.40 — „Spojrzenie na wrzesień” — wojskowy film dokumentalny;
 11.05 — Aerobic;
 11.20 — DT — wiadomości;
 11.30 — „Moja muzyka” — wybitni ludzie świata kultury prezentują swoje ulubione utwory muzyczne;
 12.00 — Kwadrans z hejnałem — „O hejnał i Adasiu”;
 12.15 — Godzina dla zdrowia;
 13.15 — Kalejdoskop filmowy „Kino-Oko” — „Szlachetne kamienie Cejlonu”;
 14.10 — Kino familijne: „Ojciec Murphy” (odc. ostatni) — „John Michael Murphy niech odpoczywa w pokoju”;
 15.00 — Cudowny świat Walta Disneya — „Złoty pies” — film prod. USA;
 15.45 — Wielka Gra — teleturniej;
 16.45 — Jutro poniedziałek — magazyn spraw rodzinnych;
 17.15 — Grabieżce kultury — „Specjalny wysłannik Hitlera”;
 17.45 — Świadkowie;
 18.05 — „Cervantes” (1) — serial biograficzny prod. hiszpańskiej;
 18.00 — Ala ma kota, czyli wszystko o elementarzach;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Studio Sport — I liga piłki nożnej;
 21.00 — Opowieść o Gałczyńskim — program literacko-muzyczny;
 21.35 — Sensacje XX wieku — Układ scalony;
 22.00 — „Z pamiętnika szalonej gospodyni” — „Rozwód po polsku”;
 22.20 — Wielkie filmy małego ekranu: „Szpital na ryferjach” — „Porwanie”

Poniedziałek 3 IX

PROGRAM I

15.50 — NURT — Społeczeństwo a przyroda;
 16.20 — Program dnia;
 16.25 — DT — Wiadomości;
 16.30 — Encyklopedia TDC — „Rekordziści” cz. 1;
 16.55 — Zwierzyniec;
 17.20 — DT — Wiadomości;
 17.30 — Telewizyjny informator wydawniczy;
 17.45 — „Grawitacja jest moim wrogiem” — film dokumentalny USA;
 18.10 — „Dolina wielkiej rzeki” — film rumuński;
 18.20 — Saldo — magazyn gospodarczy;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Echa stadionów;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — Teatr Telewizji — Ta deusz Rittner „Wilki w nocy” reż. Krzysztof Gordon;
 22.00 — DT — Komentarze;
 22.15 — Żniwa 84;

22.25 — Pokój 408 — program publicystyczny;
 22.55 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.55 — Program dnia;
 18.00 — Kapitan schodzi ostatni — „Na piasku”;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Pokręć głowę — zagadki alpinistyczne;
 19.20 — Przeboje „Dwójki”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Rozmowy z profesorem Pajewskim;
 20.15 — Wieczór wietnamski w TV polskiej;
 21.30 — „Dwadzieścia lat minęło za ścianą” — film pol. reż. Krzysztof Zanussi;
 22.40 — DT — Wiadomości.

Wtorek 4 IX

PROGRAM I

10.00 — Film dla 2 zmiany: „Adopcja” cz. 1 „Ania” — film obyczajowy TVP;
 10.50 — DT — 24 godziny;
 16.00 — Program dnia;
 16.25 — DT — Wiadomości;
 16.30 — Bydgoskie impresje muzyczne;
 16.55 — Michałki;
 17.20 — DT — Wiadomości;
 17.30 — Dwadzieścia lat minęło „Mysz” — film obyczajowy TVP;
 18.15 — Od melodii do melodii — śpiewa Puppo;
 18.30 — Program publicystyczny;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Diagnostyka;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — „Adopcja” cz. 1 „Ania” — film obyczajowy TVP;
 21.10 — Siedziba — reportaż;
 21.40 — DT — Komentarze;
 21.55 — Żniwa 84;
 22.05 — To jest muzyka;
 22.35 — Studio Sport;
 23.00 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.55 — Program dnia;
 18.00 — W obronie własnej — Kraków w obronie;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Bukiet dobrych życzeń — recital Kazimierza Kowalskiego;
 19.20 — Przeboje „Dwójki”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Gorąca linia — express reporterów telewizyjnych;
 20.15 — Salon muzyczny — Kraków;
 21.15 — DT — Wydarzenia telefony „Dwójki”;
 21.30 — Szansa — progr. publ.;
 22.00 — Literatura i ekran — „Światło sprawiedliwych” — film prod. austr.;
 23.40 — DT — Wiadomości.

Środa 5 IX

PROGRAM I

9.55 — Film dla 2 zmiany: „Adopcja” cz. 2 „Krzys” — film obyczajowy TVP;
 10.50 — DT — 24 godziny;
 12.30 — Czas reformy;
 15.40 — NURT — Dydaktyka matematyki;
 16.10 — Program dnia;
 16.15 — Losowanie Express Lotka i Małego Lotka;

16.25 — DT — Wiadomości;
 16.30 — Krag — magazyn harcerzy;
 16.55 — Tik-tak;
 17.20 — DT — Wiadomości;
 17.30 — „Pigułki dla Aurelii” — film prod. polskiej;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Program publicystyczny — Piłkarska kadra czeka;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Publicystyka;
 20.15 — „Adopcja” cz. 2 „Krzys” — film obyczajowy TVP;
 21.10 — Z filmoteki 40-lecia — skarby kultury polskiej;
 21.45 — DT — Komentarze;
 22.00 — Żniwa 84;
 22.10 — Lewica na Zachodzie;
 22.30 — Studio Sport;
 22.55 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.55 — Program dnia;
 18.00 — Zwierzęta świata — „Kochaj swój przyjaciel”;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Śpiewnik domowy;
 19.20 — Przeboje „Dwójki”;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Za kierownicą;
 20.15 — „Tam, gdzie pieprz rośnie” odc. 15 — „Fiesta”;
 21.00 — Szkoła i życie;
 21.15 — DT — Wydarzenia telefony „Dwójki”;
 21.30 — Ekonomia na co dzień;
 22.00 — Kino autorskie: „Nad jeziorami” cz. 1 — „Ojciec”;
 23.40 — DT — Wiadomości.

Czwartek 6 IX

PROGRAM I

9.15 — Film dla 2 zmiany: „Mściciele” — film prod. ZSRR;
 10.50 — DT — 24 godziny;
 16.20 — Program dnia;
 16.25 — DT — Wiadomości;
 16.30 — O mnie, o tobie, o nas oraz film prod. NRD „Dziewczyna — pirat”;
 17.20 — DT — Wiadomości;
 17.30 — Interstudio;
 17.55 — Człowiek dla człowieka — magazyn PCK;
 18.05 — Patrol;
 18.30 — Sonda — „Jak posznurować”;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Mieszkańcy;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Fakty, wydarzenia, aluzje;
 20.15 — Teatr sensacji — Elaine Morgan „Przecież ty nie żyjesz” reż. Wojciech Marchewski;
 21.25 — Piosenki z fonoteki;
 21.35 — DT — Komentarze;
 21.50 — Żniwa 84;
 22.00 — Studio Sport — Relacja z Zawodów Przyjaźni w 5-boju nowoczesnym z W-wy (jazda konna);
 22.40 — XXI Międzynarodowy Festiwal Piosenki Sopot 84 — The Shorts;
 23.00 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.55 — Program dnia;
 18.00 — Progr. publ.;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Klub Antoniego Piechniczka;
 19.20 — Przeboje „Dwójki”;
 19.30 — Dziennik;

20.00 — Gorąca linia — express reporterów telewizyjnych;
 20.15 — Teatr muzyczny na świecie — „Libusza” (1);
 21.15 — DT — Wydarzenia telefony „Dwójki”;
 21.30 — Program publicystyczny;
 22.00 — X — zaprasza „Lokator” — film prod. franc.;
 0.15 — DT — Wiadomości.

Piątek 7 IX

PROGRAM I

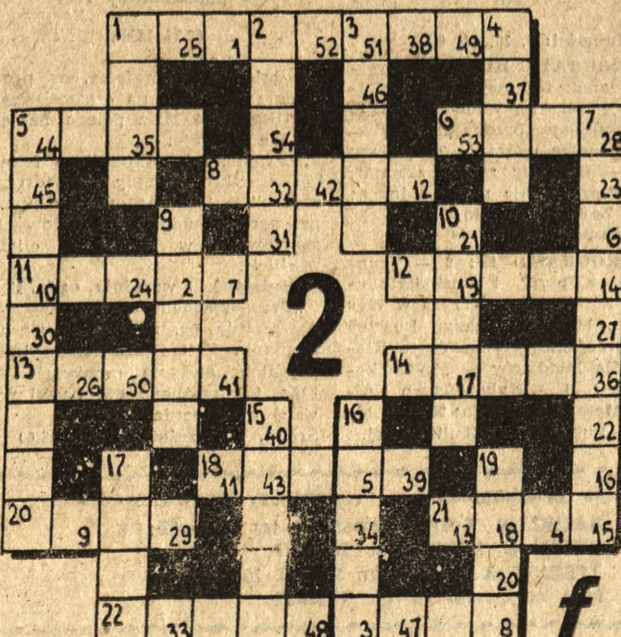
9.45 — Film dla 2 zmiany: „Odwieczny zew” odc. 1 pt. „Starszy brat” — film TV radz.;
 10.50 — DT — 24 godziny;
 13.00 — Domowe przedszkole;
 15.30 — W szkole i w domu;
 15.50 — NURT — Dzieło a arcydzieło literackie;
 16.20 — Program dnia;
 16.25 — DT — Wiadomości;
 16.30 — Klub zdobywców oceanów;
 16.55 — Piątek z Pankracym;
 17.20 — DT — Wiadomości;
 17.30 — Dwadzieścia lat minęło — „Ogłoszenia matrymonialne” — komedia prod. polskiej reż. Zbigniew Chmielewski;
 18.25 — Nelly Rangelowa w Sopocie;
 18.40 — Sztuka bułgarska z okresu odrodzenia narodowego — film dokumentalny;
 19.00 — Dobranoc;
 19.10 — Telekino;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Monitor rządowy;
 20.30 — „Odwieczny zew” odc. 1 „Starszy brat” — film TV radz.;
 21.45 — DT — Komentarze;
 22.00 — Żniwa 84;
 22.05 — Dwadzieścia lat minęło „Koty to dranie” — film TVP reż. Henryk Bialski;
 23.05 — Studio Sport;
 23.55 — DT — Wiadomości.

PROGRAM II

17.30 — Program dnia;
 17.35 — Śledztwo w sprawie nauki „Tajemnicze wybuchy”;
 18.00 — To trzeba wymyślić;
 18.30 — Teleskop;
 19.00 — Reportaż filmowy;
 19.20 — Przeboje „Dwójki”;
 19.25 — Wystąpienie ambasadora Brazylii;
 19.30 — Dziennik;
 20.00 — Z dymkiem cygara;
 20.15 — Wieczór poetycki — „Niechby ta jedna nic”;
 20.45 — Było, nie minęło — magazyn filmów dokument.;
 21.15 — DT — Wydarzenia telefony „Dwójki”;
 21.30 — Galerie świata — „Muzeum rosyjskie w Leningradzie” — film dokument. prod. radz.;
 21.50 — Wieczór w teatrze z A. Zurowskim;
 23.10 — DT — Wiadomości.

(o-pl)

Za zmiany w programie — redakcja nie odpowiada

KRZYŻÓWKA ~ „Bądźmy zdrowi”

POZIOMO: 1) larwa, 5) krzywa noga, 6) część wielbłąda, 8) beczułka na wino, 11) owal w skorupie, 12) bez butów chodzi ponoć, 13) dwadzieścia jeden, 14) ogólnie przyjęta zasada, 18) opłata pocztowa za paczki, 20) jej jest 11 poziomo, 21) na prochy, 22) zbieracz cennych książek.

PIONOWO: 1) z górą się nie zejdzie, 2) obraz z tumu, 3) rabunkowy, 4) imię wieszczka, 5) ochroni przed wiatrem na plaży, 7) motyl z rodziny przrądek, 9) nogi jak miasto, 10) pazur, 15) lepszy od krzesła, 16) dużo koni, 17) kaczkę, gęsi, kury, 19) flisak.

Litery z krętek ponumerowanych w prawym dolnym rogu utworzą ostateczne rozwiązanie.

Na rozwiązanie przesłane wyłącznie na kartkach pocztowych z dopiskiem: Krzyżówka — „Bądźmy zdrowi” — nr 2 czekamy do piątku 7 września. Wśród osób, które nadesłały prawidłowe rozwiązania, rozlosujemy cztery nagrody książkowe po 200 złotych ufundowane przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu.

Nasz adres: „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1074, 60-050 Poznań

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI „BĄDZMY ZDROWI” NR 1

„Nie zasłaniaj słońca dymem tytoniowym”

W wyniku losowania nagrody w postaci książek ufundowanych przez Zarząd Okręgowy Społecznego Komitetu Walki z Gruźlicą i Chorobami Płuc w Poznaniu otrzymują: Renata Zięta (Kórnik), Lucjan Szypulski (Gniezno), Józef Wróblewski (Poznań), Irena Wesółowska (Poznań).

Nagrody wysła pocztą Wielkopolska Księgarnia Wysyko wa.

Taki pejzaż...

Fot. „Głos” — R. Królik